รายงานการประชุมวุฒิสภา

ครั้งที่ ๓/๒๔๘๓ (สามัญ) ชุดที่ ๒

วันศุกร์ที่ ๘ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๔๘๓

ณ. พระที่นั่งอนันตสมาคม

เริ่มประชุมเวลา ๑๔.๑๕ นาฬิกา

ประธานวุฒิสภา : วันนี้มีสมาชิกมาประชุม ๗๙ คน เป็นองค์ประชุมแล้ว ข้าพเจ้าขอเปิดประชุม เรื่องที่จะแจ้งให้ที่ประชุมทราบก็มี ๑ เรื่อง ในวันเฉลิมพระชนมพรรษาปีนี้ ข้าพเจ้าได้มีโทรเลขไปถวายพระพรชัยมงคลแด่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ณ ที่ประทับเมืองโลซานน์ ในนามของวุฒิสภาตามที่เคยปฏิบัติมา ดังคำเนาคำแปลต่อไปนี้ "ขอเดชะ ฝ่าละอองธุลีพระบาทปกเกล้าปกกระหม่อม

ที่ประทับเมืองโลซานน์

ในมหามงคลดิถีถัดวันพระราชสมภพแห่งใต้ฝ่าละอองธุลีพระบาทนี้ ในนามของสมาชิกวุฒิสภา ข้าพระพุทธเจ้าขอพระราชทานพระบรมราชวโรกาสถวายพระพรชัยมงคลด้วยความจงรักภักดี

ข้าพระพุทธเจ้า ศรีธรรมาธิเบศ

ประธานวุฒิสภา

บัดนี้ ได้มีพระราชโทรเลขตอบมาแล้ว ดังมีในความตามคำเนาคำแปลต่อไปนี้ "ประธานวุฒิสภา

กรุงเทพ ฯ

ข้าพเจ้าขอขอบใจท่านทั้งหลายด้วยความจริงใจ ในคำอำนวยพรซึ่งรับไว้ด้วยความชาบซึ้ง

(พระบรมนามาภิไธย) ภูมิพล"

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ที่ประชุมรับทราบ

ประธานวุฒิสภา : เรื่องที่ ๒ ตามที่สภาผู้แทนและวุฒิสภาได้ตั้งกรรมาธิการร่วมกันสภาละ ๗ คน เพื่อพิจารณาร่างพระราชบัญญัติการขายยา พ. ศ. ๒๔๘๓ ซึ่งวุฒิสภาลงมติแก้ไขเพิ่มเติมและคณะกรรมาธิการร่วมกันได้พิจารณาเสร็จแล้ว เสนอร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวเพื่อสภาทั้งสองได้พิจารณา บัดนี้สภาผู้แทนได้ลงมติเห็นชอบด้วยร่างพระราชบัญญัติที่คณะกรรมาธิการร่วมกันได้พิจารณาแล้วนั้น

ที่ประชุมรับทราบ

ประธานวุฒิสภา : เรื่องที่ ๓ ตามที่สภาผู้แทนและวุฒิสภาได้ตั้งกรรมาธิการร่วมกันสภาละ ๗ คน เพื่อพิจารณาร่างพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ. ศ. ๒๔๘๓ ซึ่งวุฒิสภาลงมติแก้ไขเพิ่มเติมและคณะกรรมาธิการร่วมกันได้พิจารณาเสร็จแล้ว เสนอร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวเพื่อสภาทั้งสองได้พิจารณา บัดนี้สภาผู้แทนได้ลงมติเห็นชอบด้วยร่างพระราชบัญญัติที่คณะกรรมาธิการร่วมกันได้พิจารณาแล้วนั้น

ที่ประชุมรับทราบ

ประธานวุฒิสภา : ตามที่วุฒิสภาได้ลงมติไม่เห็นชอบด้วยร่างพระราชบัญญัติอนุญาตให้จ่ายเงินไปพลางก่อน พ. ศ. ๒๔๘๓ และได้ส่งกลับคืนไปยังสภาผู้แทน ตามความในมาตรา ๗๓ (๒) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยนั้น บัดนี้สภาผู้แทนได้ลงมติยืนยันตามเดิมด้วยคะแนนเสียงมากกว่ากึ่งจำนวนของสมาชิกทั้งหมดของสภา จึงเป็นอันถือว่าร่างพระราชบัญญัตินี้ได้รับความเห็นชอบจากรัฐสภาแล้ว

ที่ประชุมรับทราบ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ประธานวุฒิสภา : ต่อไปขอให้ท่านพิจารณาในเรื่องให้ความเห็นชอบแก่ร่างพระราชบัญญัติการขายยา พ. ศ. ๒๕๔๓ ซึ่งคณะกรรมาธิการร่วมกันพิจารณาแล้ว ขอเชิญกรรมาธิการเข้าประจำที่

เลขาธิการรัฐสภา : รายชื่อคณะกรรมาธิการร่วมกันมีดังนี้ ฝ่ายสภาผู้แทนคือ นายก่อเกียรติ พัฏเสน นายเกษม บุญศรี นายทองดี อิสราชีวิน นายนิล ประจันต์ พระยาบริรักษ์เวชชการ นายเพิ่ม วงศ์ทอง-เหลือ ชุนอนุสรกรณ์ ฝ่ายวุฒิสภามี หม่อมเจ้าชัชชวดิศ เกษมสันต์ พันโท หลวงชัยอัศวรักษ์ พลตรี พระยาดำรงแพทยาคุณ หลวงประกอบ-นิติสาร พลตรี พระยาวิบุลยายุรเวท พระยาอรรถกรมมณฑี พระอัพ-ภันตราพาธพิศาล

กรรมาธิการได้เข้านั่งประจำที่

รายงานคณะกรรมาธิการร่วมกัน

พิจารณาร่างพระราชบัญญัติการขายยา พ.ศ. ๒๕๔๓

ตามที่วุฒิสภาและสภาผู้แทนได้ตั้งกรรมาธิการฝ่ายละ ๗ คนให้เป็นคณะกรรมาธิการร่วมกันพิจารณาร่างพระราชบัญญัติการขายยา พ.ศ.๒๕๔๓ ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๒๓ (๓) นั้น

คณะกรรมาธิการ ร่วมกันได้ประชุมพิจารณาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวเสร็จแล้ว โดยเลือก พระยาบริรักษ์เวชชการ เป็นประธาน และพระยาอรรถกรมมณฑี เป็นเลขานุการ ซึ่งเสนอพระราชบัญญัติที่ได้พิจารณาแล้วต่อสภาทั้งสอง มาพร้อมกับรายงานนี้

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ผลของการพิจารณาของคณะกรรมาธิการร่วมกัน ซึ่งปรากฏตามร่างที่เสนอมานี้ เป็นไปตามร่างของสภาผู้แทนที่วุฒิสภาได้แก้ไขเพิ่มเติมแทบทั้งสิ้น คณะกรรมาธิการร่วมกันเป็นแต่ได้ดับเปลี่ยนมาตราต่าง ๆ บางมาตราเสียใหม่เพื่อให้เข้าใจง่าย และแก้ไขข้อความบางตอนให้บริบูรณ์ยิ่งขึ้น ส่วนบทกำหนดโทษได้แก้ไขบ้างเพื่อให้อัตราโทษอยู่ในระดับที่สมควรที่เห็นควรกล่าวถึงโดยเฉพาะก็คือ ความผิดฐานทำการขายยาปลอมโดยไม่มีเจตนา ซึ่งในร่างของวุฒิสภามีโทษจำคุกด้วยนั้น ได้ตัดโทษจำคุกออกเสีย คงได้แต่โทษปรับ ซึ่งเห็นว่าเป็นการเหมาะสม ขอบด้วยหลักกฎหมายและเหตุผลยิ่งกว่าที่จะให้คงโทษจำคุกไว้

(ลงชื่อ) พระยาอรรถกรรมมณฑี
(พระยาอรรถกรรมมณฑี)
เลขานุการ

ร่าง
พระราชบัญญัติการขายยา พ.ศ. ๒๔๘..

.....

.....

.....

.....

.....

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการควบคุมการขายยา

.....

.....

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า "พระราชบัญญัติการขายยา พ.ศ. ๒๔๘.."

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดเก้าสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกพระราชบัญญัติควบคุมการขายยา พุทธศักราช ๒๔๗๗ และพระราชบัญญัติควบคุมการขายยา (ฉบับที่ ๒) พุทธศักราช ๒๔๗๑

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

"รัฐมนตรี" หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

"คณะกรรมการ" หมายความว่า คณะกรรมการตามที่ระบุไว้ในมาตรา ๕

"พนักงานเจ้าหน้าที่" หมายความว่า เจ้าพนักงานซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

"ยา" หมายความว่า

(๑) วัตถุที่รับรองไว้ในตำรายาฟาร์มาโคเปียใด ๆ หรือตำรายาใด ๆ ซึ่งรัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการ ประกาศระบุไว้ในราชกิจจานุเบกษา

(๒) วัตถุที่มุ่งหมายสำหรับใช้ในการพิเคราะห์ บำบัด บรรเทา รักษาหรือป้องกันโรคหรือความเจ็บป่วยของมนุษย์หรือสัตว์

(๓) วัตถุที่มุ่งหมายสำหรับให้เกิดผลแก่โครงสร้าง หรือการทำหน้าที่ใด ๆ ของร่างกายมนุษย์หรือสัตว์

(๔) วัตถุที่มุ่งหมายสำหรับเป็นส่วนประกอบของวัตถุดังที่ระบุไว้ใน (๑) (๒) หรือ (๓)

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ทั้งนี้ไม่รวมถึงอาหาร เครื่องมือแพทย์ เครื่องสำเร็จเช่นกดอง จุดทัศน์ สิ่งประดิษฐ์เช่นพันเทียม เครื่องกีฬา เครื่องสำอาง และส่วนประกอบของสิ่งเช่นว่านั้น

"ยาสมุนไพร" หมายความว่า ยาได้จากพฤกษชาติ สัตว์ หรือแร่ ซึ่งยังมิได้ผสม ปรุง หรือแปรสภาพ

"ยาอันตราย" หมายความว่า ยาซึ่งรัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการประกาศในราชกิจจานุเบกษาระบุว่า เป็นยาอันตราย

"ยาสามัญประจำบ้าน" หมายความว่า ยาซึ่งรัฐมนตรีโดยคำแนะนำ ของคณะกรรมการประกาศในราชกิจจานุเบกษาระบุว่า เป็นยาสามัญประจำบ้าน

"ขาย" ให้หมายความรวมตลอดถึงแลกเปลี่ยน ผลิตเพื่อขาย นำเข้าในราชอาณาจักรเพื่อขาย และมีไว้เพื่อขาย

มาตรา ๕ ให้มีกรรมการคณะหนึ่งเรียกว่า "คณะกรรมการควบคุมการขายยา" ประกอบด้วยอธิบดีกรมสาธารณสุข ซึ่งเป็นประธานกรรมการโดยตำแหน่ง อธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ คณบดีคณะเภสัชศาสตร์แห่งมหาวิทยาลัยแพทยศาสตร์ กับผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้ง โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษาอีกไม่น้อยกว่าสี่คน ในจำนวนนี้จะต้องเป็นผู้ประกอบโรคศิลปแผนโบราณสองคน และกรรมการแต่ละคนที่รัฐมนตรีแต่งตั้งให้อยู่ในตำแหน่งมีกำหนดคราวละสองปี

ในการประชุมของคณะกรรมการจะต้องมีกรรมการประชุม ไม่น้อยกว่าสี่คนจึงจะเป็นองค์ประชุม

ให้ประธานกรรมการ เป็นประธานของที่ประชุม ถ้าประธานกรรมการ ไม่อยู่ให้ที่ประชุมเลือกกรรมการคนใดคนหนึ่งเป็นประธานชั่วคราว

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่เสนอคำแนะนำต่อรัฐมนตรี และควบคุมการขายยาตามบทแห่งพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๖ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการสาธารณสุขรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ ให้มีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ และมีอำนาจออกกฎกระทรวงดังต่อไปนี้ คือ

(๑) วางระเบียบการขอและการออกใบอนุญาตขายยา และกำหนดคุณสมบัติของบุคคลซึ่งพึงรับใบอนุญาต

(๒) กำหนดเงื่อนไขซึ่งผู้รับใบอนุญาตขายยา หรือผู้ได้รับยกเว้นตามความในมาตรา ๗ พึงปฏิบัติในการขายยา การบัญชีเกี่ยวกับการขายยา และในเรื่องป้ายสถานที่ขายยา

(๓) กำหนดอัตราค่าธรรมเนียม สำหรับใบอนุญาตฉบับหนึ่งไม่เกินยี่สิบห้าบาทตามประเภทใบอนุญาต สำหรับใบแทนใบอนุญาตฉบับหนึ่งไม่เกินสิบบาทและสำหรับการสลักหลังใบอนุญาตย้ายสถานที่ขายยาหรือเปลี่ยนเขตท้องที่ขายยาครั้งหนึ่งไม่เกินห้าบาท

(๔) กำหนดเงื่อนไขเกี่ยวกับหน้าที่ของเภสัชกรในการดูแลควบคุมการขายยา

(๕) กำหนดการอื่น ๆ เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑
การขายยาโดยทั่วไป

มาตรา ๗ ห้ามมิให้บุคคลใดประกอบธุรกิจการขายยา โดยมิได้รับใบอนุญาตขายยาจากพนักงานเจ้าหน้าที่

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ความในวรรคก่อนมิให้ใช้บังคับแก่

(๑) การขายยาสมุนไพรซึ่งมิใช่ยาอันตราย

(๒) การขายยาสามัญประจำบ้าน

(๓) การขายยา โดยผู้ประกอบโรคศิลปในสาขาเวชกรรม หรือทันตกรรมเฉพาะสำหรับคนไข้ของตน หรือการขายยาโดยสัตวแพทย์เฉพาะสำหรับสัตว์ซึ่งตนบำบัดหรือป้องกันโรค

(๔) การขายยาอันเป็นกิจการของรัฐบาล เทศบาล หรือสภากาชาดไทยในหน้าที่ป้องกันหรือบำบัดโรค

มาตรา ๘ ใบอนุญาตขายยาให้แบ่งเป็นสี่ประเภท คือ

ประเภท ก. ใบอนุญาตขายยาสำหรับสถานที่ขายยาซึ่งมีเภสัชกรแผนปัจจุบันชั้นหนึ่งเป็นผู้รับผิดชอบในการดูแลควบคุมการขายยา

ประเภท ข. ใบอนุญาตขายยาสำหรับสถานที่ขายยาซึ่งมีเภสัชกรขายยาแผนปัจจุบันชั้นต้องเป็นผู้รับผิดชอบในการดูแลควบคุมการขายยา

ประเภท ค. ใบอนุญาตขายยาสำหรับสถานที่ขายยาซึ่งไม่มีเภสัชกรแผนปัจจุบันเป็นผู้รับผิดชอบในการดูแลควบคุมการขายยา

ประเภท ง. ใบอนุญาตขายยาสำหรับผู้ขายยาเฉพาะเขตท้องที่นอกสถานที่ขายยา

มาตรา ๙ ใบอนุญาตขายยาประเภท ก. ข. และ ค. จะออกให้ได้แก่บุคคลซึ่งมีสถานที่ขายยาเป็นหลักแหล่ง

ใบอนุญาตขายยาประเภท ง. จะออกให้ได้แก่ผู้ขายยาเฉพาะเขตท้องถิ่นนอกสถานที่ขายยาในชุมชนของบุคคล ซึ่งได้รับใบอนุญาตขายยาประเภท ก. ข. หรือ ค.

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

มาตรา ๑๐ ใบอนุญาตขายยาทุกฉบับ ให้ใช้ได้จนถึงวันที่ ๓๑ ธันวาคม แห่งปีที่ออก และฉบับหนึ่งใช้ได้เฉพาะสถานที่ขายยาแห่งเดียว ไม่ว่าสถานที่นั้นจะใช้สำหรับการผลิต การมีไว้หรือการจำหน่าย หรือใช้ได้เฉพาะบุคคลและเขตท้องที่ นอกสถานที่ขายยาตามที่ระบุไว้ในใบอนุญาต แต่แต่กรณี

มาตรา ๑๑ ใบอนุญาตขายยาประเภท ก. ข. และ ค. ซึ่งพนักงานเจ้าหน้าที่ให้ออกแก่บุคคลใด ให้คุ้มถึงผู้ช่วยหรือลูกจ้างผู้กระทำการในธุรกิจการขายยาของบุคคลนั้นด้วย

มาตรา ๑๒ บุคคลที่ได้รับใบอนุญาตขายยาประเภท ก. ข. และ ค. ต้องแสดงใบอนุญาตไว้ ให้เห็นได้ง่ายในสถานที่ขายยาของตน และบุคคลที่ได้รับใบอนุญาตขายยาประเภท ง. ต้องมีใบอนุญาตติดตัวในขณะขายยา

มาตรา ๑๓ รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการมีอำนาจสั่งจำกัดการออกใบอนุญาตขายยาประเภท ค. ในอำเภอหรือตำบลใดไม่ให้เกินจำนวนที่มีอยู่แล้ว โดยมีกำหนดเวลาคราวละไม่เกินสามปี ในเมื่อพิจารณาเห็นว่าในอำเภอหรือตำบลนั้นมีสถานที่ขายยาของบุคคลที่ได้รับใบอนุญาตขายยาประเภท ก. และ ข. พอกับความต้องการของประชาชนแล้ว

คำสั่งที่ออกตามความในวรรคก่อนให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๑๔ ผู้ใดผลิตยาใดขึ้นในราชอาณาจักรเพื่อขาย หรือนำยาใดเข้าราชอาณาจักรเพื่อขาย และยานั้นเป็นยาซึ่งผลิตหรือปรุงขึ้นตามตำรับนอกตำราฟาร์มาโคเปียใด ๆ หรือตำราใด ๆ ซึ่งรัฐมนตรีประกาศระบุไว้ในราชกิจจานุเบกษาตามความในมาตรา ๔ (๑) ต้องขึ้นทะเบียนตำรับยานั้นตามความในมาตรา ๓๕ ภายในกำหนดดังต่อไปนี้

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

(๑) สำหรับยาซึ่งผลิตขึ้นหรือนำเข้าในราชอาณาจักรแล้วก่อนวันใช้พระราชบัญญัตินี้ ให้ขึ้นทะเบียนภายในกำหนดหกเดือนนับแต่วันใช้พระราชบัญญัตินี้

(๒) สำหรับยาซึ่งผลิตขึ้นเป็นครั้งแรก หรือนำเข้าในราชอาณาจักรเป็นครั้งแรก ในหรือภายหลังวันใช้พระราชบัญญัตินี้ ให้ขึ้นทะเบียนภายในกำหนด ๑๕ วัน นับแต่วันผลิตขึ้น หรือนำเข้า แล้วแต่กรณี

มาตรา ๑๕ ในการขึ้นทะเบียนตำรับยาตามความในมาตรา ๑๔ ผู้มีหน้าที่ขึ้นทะเบียนจะต้องยื่นรายการแสดงชื่อยา สรรพคุณของยา วัตถุและปริมาณของวัตถุซึ่งเป็นส่วนประกอบของยา และฉลากหรือเอกสารแสดงวิธีใช้ยา ต่อพนักงานเจ้าหน้าที่พร้อมด้วยตัวอย่างยานั้น ตามที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง

หมวด ๒

การขายยาอันตราย

มาตรา ๑๖ ในการขายยาอันตราย ผู้ขายยาต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง

ผู้รับใบอนุญาตขายยาประเภท ก. และ ง. จะขายยาอันตรายมิได้

มาตรา ๑๗ ยาอันตรายที่นำออกขายต้องมีที่บรรจุ และที่บรรจุนั้นต้องมีชื่อยาบอกไว้ กับมีคำว่า "ยาอันตราย" เป็นตัวอักษรแดงซึ่งเห็นได้ชัดไว้ด้วย

ความในวรรคก่อนมิให้ใช้บังคับแก่ยาซึ่งขายตามใบสั่งยาของผู้ประกอบโรคศิลปแผนปัจจุบันชั้นหนึ่งในสาขาเวชกรรมหรือทันตกรรม

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

หมวด ๓

การขายยาปลอม

มาตรา ๑๗ ห้ามมิให้ผู้ใดทำการขายยาปลอม

มาตรา ๑๘ ผู้ใดกระทำดังต่อไปนี้ ให้ถือว่าผู้นั้นทำการขายยาปลอม

(๑) ขายยาที่มีสลาก หรือโดยแสดงประการใด ๆ ว่าผลิตหรือปรุงขึ้นตามตำราฟาร์มาโคเปียใด ๆ หรือตำราใด ๆ ซึ่งรัฐมนตรีประกาศระบุไว้ แต่ยานั้นไม่ตรงกับตำรานั้น ๆ

(๒) ขายยาที่มีสลาก หรือโดยแสดงประการใด ๆ ว่าผลิตหรือปรุงขึ้นตามตำรับใด ๆ นอกตำราที่กล่าวไว้ใน (๑) แต่ยานั้นไม่ตรงกับตำรับนั้น ๆ

(๓) ขายยาอื่นใดที่มีสลากบอกชื่อ แหล่งผลิต ผู้ผลิต สภาพหรือคุณภาพต่างไปจากที่เป็นจริงของยานั้นทั้งหมดหรือแต่บางส่วน หรือโดยแสดงหรือกระทำด้วยประการใด ๆ อันอาจทำให้ผู้อื่นสำคัญผิดในชื่อแหล่งผลิต ผู้ผลิตสภาพหรือคุณภาพตามที่เป็นจริงของยานั้น

(๔) ขายวัตถุใด ๆ ซึ่งไม่ใช่ยาโดยแสดงหรือกระทำด้วยประการใด ๆ อันอาจทำให้ผู้อื่นสำคัญผิดว่าเป็นยา

หมวด ๔

การแจ้งความขายยา

มาตรา ๒๐ การแจ้งความขายยาจะกระทำได้ก็แต่โดยผู้รับใบอนุญาตขายยา และในการแจ้งความนั้น ต้องแจ้งชื่อผู้รับใบอนุญาตด้วย

ความในวรรคก่อนมิให้ใช้บังคับแก่การแจ้งความขายยาสมุนไพร ซึ่งมิใช่ยาอันตราย และการแจ้งความขายยาสามัญประจำบ้าน แต่ในการแจ้งความขายยาดังกล่าวต้องแจ้งชื่อผู้แจ้งความด้วย

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

มาตรา ๒๑ ในการแจ้งความขายยาห้ามมิให้

(๑) แสดงว่ายานั้นบำบัด บรรเทา รักษา หรือป้องกันโรค หรือความเจ็บป่วยใด ๆ ได้เกินความจริงเพื่อให้ประชาชนหลงเชื่อ

การแสดงว่ายาใดบำบัด บรรเทา รักษา หรือป้องกันโรค หรือความเจ็บป่วยใด ๆ โดยอย่างวิเศษ หรือศักดิ์สิทธิ์ หรือหายขาด หรือใช้ถ้อยคำอื่นใดที่มีความหมายทำนองเดียวกัน ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าเป็นการแสดงเกินความจริงเพื่อให้ประชาชนหลงเชื่อ

(๒) แสดงหนังสือของบุคคลใด ๆ หรืออ้างว่าบุคคลใด ๆ รับรองสรรพคุณยานั้น

(๓) แสดงหรือทำให้เข้าใจว่ายานั้นเป็นยาบำรุงกาม

(๔) แสดงหรือทำให้เข้าใจว่ายานั้นเป็นยาทำให้แท้งลูก หรือเป็นยาขับระดูอย่างแรง

(๕) แสดงหรือทำให้เข้าใจว่ายานั้นเป็นยาคุมกำเนิด

มาตรา ๒๒ ความในมาตรา ๒๐ และมาตรา ๒๑ มิให้ใช้บังคับแก่

(๑) การบรรยายและการแสดงทางวิชาการที่เกี่ยวกับวิชาการแพทย์หรือการสาธารณสุขเพื่อประโยชน์ในการศึกษา

(๒) การแจ้งความที่ส่งตรงเฉพาะผู้ประกอบโรคศิลป หรือสัตวแพทย์

หมวด ๕

อำนาจควบคุม เข้าตรวจ และยึด

มาตรา ๒๓ พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจสั่งยาหรือตัวอย่างยาใดที่ขอขึ้นทะเบียนตำรับไว้ ที่ขายหรือแจ้งความขาย พร้อมด้วยหลักฐานการตรวจวิเคราะห์ หรือการทดสอบไปยังคณะกรรมการ เพื่อพิจารณาสั่งว่า

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

เป็นยาที่ไม่ปลอดภัยในการใช้ตามที่กำหนดไว้ในฉลาก หรือเอกสารแสดงการใช้ยานั้น

ยาใดที่คณะกรรมการได้พิจารณาสั่งว่าเป็นยาที่ไม่ปลอดภัยในการใช้ตามความในวรรคก่อน ให้รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการมีอำนาจสั่งห้ามขายหรือสั่งให้ขายได้โดยกำหนดเงื่อนไขใด ๆ ให้ปฏิบัติก็ได้ คำสั่งของรัฐมนตรีเช่นว่านั้นให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๒๔ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจเข้าตรวจสถานที่ขายยาใด ๆ ระหว่างเวลาตั้งแต่อาทิตย์ขึ้นถึงอาทิตย์ตก และมีอำนาจตรวจสมุดบัญชี และเอกสารเกี่ยวกับการขายยาตลอดทั้งยาซึ่งผู้นั้นมีไว้ด้วย

บรรดาสมุดบัญชี เอกสาร และยาซึ่งพนักงานเจ้าหน้าที่เรียกเพื่อตรวจตามความในวรรคก่อน เจ้าของหรือผู้ครอบครองต้องแสดงต่อพนักงานเจ้าหน้าที่

มาตรา ๒๕ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจยึดยาใด ๆ ที่ขายหรือมีเหตุอันควรสงสัยว่าขายโดยฝ่าฝืนพระราชบัญญัตินี้ รวมทั้งภาชนะบรรจุหีบห่อ และเอกสารเกี่ยวกับการขายยานั้น

ยารวมทั้งภาชนะบรรจุและหีบห่อซึ่งได้ยึดไว้ตามความในวรรคก่อน ถ้าไม่ทราบตัวเจ้าของหรือพนักงานอัยการสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องคดี หรือศาลไม่พิพากษาให้ริบ และผู้เป็นเจ้าของหรือผู้ครอบครองมิได้ร้องขอรับคืนภายในกำหนดหกเดือนนับแต่วันยึด หรือวันทราบคำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องคดี หรือวันศาลพิพากษาถึงที่สุด แล้วแต่กรณี ให้ตกเป็นของกระทรวงการสาธารณสุข

ถ้ายาที่ถูกยึดนั้นเป็นของเสียง่าย หรือถ้าหน่วงช้าไว้จะเป็นการเสี่ยงความเสียหาย หรือค่าใช้จ่ายในการเก็บรักษาจะเกิดค่าของยา พนักงานเจ้าหน้าที่จะจัดการขายทอดตลาดยานั้นรวมทั้งภาชนะบรรจุและหีบห่อเสียก่อนถึงกำหนดก็ได้ ได้เงินเป็นจำนวนสุทธิเท่าใดให้ยึดไว้แทนยานั้น

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

หมวด ๖

การพักและเพิกถอนใบอนุญาตขายยา

มาตรา ๒๖ ในกรณีที่ผู้รับใบอนุญาตขายยาต้องคำพิพากษาให้ลงโทษตามพระราชบัญญัตินี้ ศาลมีอำนาจสั่งพักใบอนุญาตสำหรับผู้นั้นเสียได้เป็นเวลาไม่เกินหนึ่งปี

แต่ในกรณีที่ผู้รับใบอนุญาตขายยาต้องคำพิพากษาลงโทษ ตามมาตรา ๑๗ ฐานฝ่าฝืนมาตรา ๑๗ โดยรู้อยู่แล้ว ศาลมีอำนาจสั่งเพิกถอนใบอนุญาตสำหรับผู้นั้นและจะสั่งให้งดการออกใบอนุญาตแก่ผู้นั้นเป็นเวลาไม่เกินสิบปีด้วยก็ได้

มาตรา ๒๗ ผู้รับใบอนุญาตขายยาคนใดถูกเพิกถอนใบอนุญาต ผู้นั้นต้องจำหน่ายยาที่อยู่ในครอบครองของตนเสียตามระเบียบ ที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวงภายในสามสิบวันนับแต่วันที่มีคำสั่งเพิกถอนใบอนุญาต ในระหว่างนั้นการที่ผู้นั้นเพียงมียาไว้ในครอบครอง มิให้ถือว่าเป็นการประกอบธุรกิจการขายยาโดยมิได้รับใบอนุญาต

หมวด ๗

บทกำหนดโทษ

มาตรา ๒๘ ผู้ใดประกอบธุรกิจการขายยาโดยมิได้รับใบอนุญาตขายยาอันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๗ ผู้นั้นมีความผิดต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๒๙ ผู้ใดขายยานอกสถานที่ขายยาซึ่งระบุไว้ในใบอนุญาต หรือขายยานอกเขตท้องที่ซึ่งระบุไว้ในใบอนุญาต อันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๑๐ ผู้นั้นมีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าร้อยบาท

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

มาตรา ๓๐ ผู้ใดไม่แสดงใบอนุญาต หรือไม่มีใบอนุญาตติดตัวในขณะขายยาตามมาตรา ๑๒ หรือไม่แสดงสมุดบัญชี เอกสาร หรือยา ซึ่งพนักงานเจ้าหน้าที่เรียกเพื่อตรวจตามมาตรา ๒๔ ผู้นั้นมีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองร้อยบาท

มาตรา ๓๑ ผู้ใดมีหน้าที่ยื่นทะเบียนตำรับยาตามความในมาตรา ๑๔ ละเลยไม่ยื่นทะเบียนภายในกำหนดที่บัญญัติไว้ในมาตรานั้น ผู้นั้นมีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินวันละยี่สิบบาทตลอดเวลาที่ละเลยไม่ยื่นทะเบียน

เพื่อประโยชน์แห่งมาตรานี้ ถ้าไม่ปรากฏตัวผู้มีหน้าที่ยื่นทะเบียนตำรับยาใดให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่า ผู้ขายยานั้นเป็นผู้ผลิตหรือนำยานั้นเข้าในราชอาณาจักร แต่ว่าแต่กรณี

มาตรา ๓๒ ผู้ใดขายยาอันตรายโดยไม่มีฉลากตามพระราชบัญญัตินี้ ผู้นั้นมีความผิดต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินห้าพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๓๓ ผู้ใดนำยาอันตรายออกขายโดยฝ่าฝืนมาตรา ๓๗ ผู้นั้นมีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองร้อยบาท

มาตรา ๓๔ ผู้ใดขายยาภายหลังที่ใบอนุญาตขายยาขาดอายุแล้ว ผู้นั้นมีความผิดต้องระวางโทษปรับวันละไม่เกินห้าสิบบาท ตลอดเวลาที่ใบอนุญาตขาดอายุ

มาตรา ๓๕ ผู้ใดขายยาภายหลังที่ใบอนุญาตขายยาถูกพักแล้ว ผู้นั้นมีความผิดต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินสองพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

มาตรา ๓๖ ผู้ใดขายยาภายหลังที่ใบอนุญาตขายยาถูกเพิกถอนแล้ว ผู้นั้นมีความผิดต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๓๗ ผู้ใดทำการขายยาปลอมอันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๓๗ ผู้นั้นมีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองพันบาท แต่ถ้าได้กระทำความผิดโดยรู้อยู่แล้วว่าผู้นั้นมีความผิดต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสิบปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๓๗ ผู้ใดขายยาซึ่งรัฐมนตรีสั่งห้ามขาย หรือขายยาโดยผิดเงื่อนไขที่รัฐมนตรีกำหนด ตามความในมาตรา ๒๓ ผู้นั้นมีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองพันบาท แต่ถ้าผู้กระทำความผิดเป็นผู้ผลิตยานั้น หรือเป็นผู้นำยานั้นเข้าในราชอาณาจักร ผู้นั้นมีความผิดต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินห้าพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๓๙ ผู้ใดแจ้งความขายยาโดยฝ่าฝืนมาตรา ๒๐ หรือมาตรา ๒๑ ผู้นั้นมีความผิดต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๔๐ ผู้ใดฝ่าฝืนกฎกระทรวง ซึ่งออกตามความในพระราชบัญญัตินี้ ผู้นั้นมีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าร้อยบาท

มาตรา ๔๑ ผู้ใดทำการขายยาปลอม อันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๓๗ หรือขายยาซึ่งรัฐมนตรีสั่งห้ามขายตามความในมาตรา ๒๓ ศาลจะสั่งริบยาอันเป็นวัตถุแห่งการกระทำผิด รวมทั้งหีบห่อและหีบห่อเสียก็ได้ สิ่งที่ถูกริบตามมาตรานี้ให้มอบแก่กระทรวงสาธารณสุข เพื่อทำลายเสียหรือจัดการตามที่เห็นควร

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

มาตรา ๔๒ ในกรณีที่กรรมการผิดใด ๆ ตามพระราชบัญญัตินี้เกิดขึ้น เพราะการกระทำของตัวแทนในการปฏิบัติการในหน้าที่ หากตัวการได้รู้หรือมีเหตุอันควรจะได้รู้ถึงการกระทำนั้น ให้ถือว่าตัวการเป็นผู้กระทำความผิดนั้น ๆ ด้วย

.....

.....

ประธานวุฒิสภา : คณะกรรมาธิการมีอะไรจะชี้แจงไหมขอให้ท่านได้พิจารณา

มีผู้ใดจะอภิปรายเรื่องนี้หรือไม่

พล.ร.ต. เล็ก สุมิตร ร.น : ข้าพเจ้าอยากจะทราบในมาตรา ๕ ซึ่งให้มีกรรมการขึ้นชุดหนึ่ง ไปควบคุมการขายยาในการบริหารราชการแผ่นดิน การที่จะเอากรรมการมาควบคุมกิจการซึ่งมีหน้าที่ประจำอยู่แล้วดูกระไรอยู่ เพราะเหตุว่าถ้าท่านเปิดตู้ทำเนียบกระทรวงสาธารณสุขมีกองควบคุมอาหารและยา และในกองนั้นก็ยังมีหมวดยา ก็มีผู้ควบคุมซึ่งมีความรู้ในหน้าที่และมีอะไรต่ออะไรประกอบเสร็จหมดแล้ว และก็เหตุใดในการที่จะมาขายยานี้เราเอาคณะกรรมมาการมาควบคุมกิจการการขายยา เพราะในตอนท้ายมีอยู่แล้วว่าคณะกรรมการ มีอำนาจหน้าที่และควบคุมการขายยาตามกฎแห่งพระราชบัญญัตินั้น อันนี้ข้าพเจ้าเห็นว่าไม่มีความจำเป็นเลย เพราะเหตุว่าแม้จะมานั่งประชุมกันอยู่กิจการต่าง ๆ นั้นทำไปไม่ค่อยสะดวก เพราะเหตุว่ากิจการการขายยาเป็นเรื่องจุกจิกระหว่างจับคนโน้นจับคนนี้ แล้วมามัวเสนอกรรมการประชุมกันก็ไม่ได้ผลคนนั้นก็จะหลุดไป กิจการต่าง ๆ ก็จะเสียไป เพราะฉะนั้นข้าพเจ้ายังไม่เข้าใจ ขอให้ชี้แจงให้ข้าพเจ้าเข้าใจให้แจ่มแจ้ง

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

พระยาอรรถกรมมนูศิลป์ กรรมาธิการ : ความจริงเราได้ร่างพระราชบัญญัตินี้ขึ้นให้มีกรรมการควบคุมการขายยา ไม่ได้หมายความว่าจะควบคุมทุกอย่าง สำหรับสิ่งที่เป็นกิจการของเจ้าหน้าที่ในกระทรวง—สาธารณสุขจะคุมเอง เกี่ยวกับระเบียบ เกี่ยวกับการออกใบอนุญาตอะไร เหล่านี้เป็นเรื่องซึ่งไม่ใช่หน้าที่ของกรรมการ การที่มาตรา ๕ วรรคสุดท้ายบัญญัติว่า "คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่เสนอคำแนะนำต่อรัฐมนตรีและควบคุมการขายยาตามบทแห่งพระราชบัญญัตินี้" ความจริงเป็นเรื่องการจำกัดอำนาจส่วนหนึ่งอยู่แล้ว คือเฉพาะพระราชบัญญัตินี้ บัญญัติให้เป็นหน้าที่ของกรรมการที่นี้ในส่วนที่ว่า กรรมการจะมีหน้าที่อะไรนั้น พระราช—บัญญัตินี้ได้บัญญัติไว้เป็นเรื่องเด็ดขาดทั้งสิ้น และที่สำคัญที่สุด คือ ให้คำแนะนำแก่รัฐมนตรี เพราะตามระบอบประชาธิปไตยนั้นรัฐมนตรีไม่จำเป็นต้องเป็นผู้เชี่ยวชาญในการแพทย์ อาจเป็นผู้แทนหรือผู้ที่เห็นว่าเป็นผู้ทรงคุณวุฒิก็มาเป็นรัฐมนตรีได้ แต่มีกิจการหลายอย่างที่ต้องอาศัยความรู้ความชำนาญในทางการแพทย์ โดยเฉพาะเช่นการประกาศยาตามฟาร์มาโคเปียหรืออะไร ถ้าจะให้รัฐมนตรีพิจารณาเองให้รอบคอบ ท่านอาจไม่รู้ และนอกจากนั้นการที่จะประกาศว่ายาชนานใด กินหรือใช้นานใดจะเป็นอันตรายแค่ไหน เป็นเรื่องเด็ดขาดในการแพทย์ ถ้าจะให้รัฐมนตรีทำไปก็อาจไม่รอบคอบ และนอกจากนั้นอาจมีข้อขัดแย้งต่าง ๆ ซึ่งเพื่อที่จะจัดเสียในข้อนี้ เราจึงให้มีกรรมการเพื่อให้คำแนะนำแก่รัฐมนตรี ถ้ารัฐมนตรีเห็นด้วยก็ทำไป ถ้าไม่เห็นด้วยก็ไม่ทำ นี่เห็นว่าจะเป็นผลดีที่สุด ถ้าปฏิบัติตามนี้

นายจรินทร์ กฤษณภักดี : กระผมมีความข้องใจในมาตรา ๒ ที่บ่งไว้ว่า พระราชบัญญัตินี้มีผลเมื่อครบกำหนด ๙๐ วัน นับแต่วันประกาศในราช—กิจจานุเบกษาเป็นต้นไป ทั้งระหว่างประกาศ ๙๐ วันนี้ ตามความเข้าใจของ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

กระผมนั้น พระราชบัญญัตินี้ยังออกใช้บังคับไม่ได้ ตั้งแต่ถึง ๙๐ วัน ที่พระราชบัญญัตินี้จะออกบังคับใช้ คนที่ถือใบอนุญาตขายยาก็ผิดกฎหมาย สำหรับพระราชบัญญัติใหม่นี้ อยากจะทราบว่าผู้ที่ทำการขายยาเหล่านี้ จะปฏิบัติอย่างไรถึงจะไม่ผิดกฎหมาย

พระยาอรรถกรมมนูตติ์ กรรมาธิการ : ปัญหาเรื่องใบอนุญาตต่าง ๆ ที่สิ้นอายุลงแล้ว เมื่อพระราชบัญญัติใหม่ออก แก้ไขหรือลบล้างพระราชบัญญัติเก่านั้น ความจริงไม่ใช่ปัญหาที่เกิดขึ้นเฉพาะเรื่องเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นมาแล้วแต่ก่อน เช่นพระราชบัญญัติอาวุธปืน ซึ่งมีการแก้ไขหลายครั้งหลายคราว แต่ผู้มีใบอนุญาตเก่าก็ยังใช้ได้อยู่ ไม่ต้องขอใหม่อีก ในการที่ใบอนุญาตเก่าหรือใหม่นี้ จะติดต่อใช้ได้แค่ไหนเพียงไรนั้น เวลานี้ทำเป็น ๒ ประการ ครั้งแรกที่เดียวก็เลยตีความว่า พระราชบัญญัตินี้มีเกี่ยวด้วยใบอนุญาตนั้น ถ้าเป็นพระราชบัญญัติทำนองเดียวกัน คือไม่ได้แก้ไขเปลี่ยนแปลงหลักการอย่างไร ก็ให้ถือว่าใบอนุญาตนั้นยังใช้ได้ไม่สิ้นสุด จนกว่าใบอนุญาตนั้นสิ้นอายุตามนัยอย่างหลักที่เรียกว่า Inter mitheuota low ที่เรียกว่าตีความในกฎหมาย คือหมายความว่าสิ่งหนึ่งสิ่งใดซึ่งคนได้ถือทิฐิไปแล้ว ถ้าหากว่ากฎหมายอีกฉบับยังเป็นกฎหมายที่ต่อเนื่องกันอยู่แล้ว ก็ไม่ได้หมายความว่าจะเป็นการลบล้าง ก็ถือว่าใบอนุญาตนั้นจะใช้ได้จนกว่าจะสิ้นสุดใบอนุญาตนั้น เช่นพระราชบัญญัติอาวุธปืน เช่นเมื่อก่อนนี้คนที่มีอาวุธปืนจะต้องขอต่อใบอนุญาตทุก ๆ ๓ ปี แต่พระราชบัญญัติปืนที่ออกใหม่ ขออนุญาตที่เดียวก็ใช้ได้ตลอดอายุ แต่สำหรับใบอนุญาตการขายยานี้ก็เช่นเดียวกัน แต่ว่าหลักสำคัญก็ไม่ได้แตกต่างกันเลย คือคนมีปืนต้องมีใบอนุญาต เพราะฉะนั้นเมื่อออกพระราชบัญญัติปืนฉบับใหม่ ผู้ใดที่มีใบอนุญาตเก่าก็ไม่ต้องไปขอใหม่ทันที คือหมายความว่าเมื่อ ๓ ปีล่วงมาแล้วก็ไปขอต่อใบอนุญาตใหม่ ตามพระราชบัญญัติใหม่ แต่สำหรับพระราชบัญญัติ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

การขายยานั้นหลักการก็ไม่ต่างกันเลย คือหมายความว่าการขายยาก็ต้องมีใบอนุญาตแล้วก็ต้องมีการต่ออายุกันทุก ๆ ปี แต่ว่าการต่อตามพระราชบัญญัตินี้จะบอกว่าสิ้นสุดในวันที่ ๓๑ ธันวาคมนั่นก็ดี แล้วในการปฏิบัติที่เจ้าหน้าที่จะปฏิบัติอะไรไปบ้าง เราจะเคร่งครัดตามตัวอักษรก็เป็นการแตกต่างกันได้ แต่ว่าไม่มีเจ้าหน้าที่ผู้ใดจะทำเช่นนั้น เพราะว่าในด้านเจตนารมณ์แล้วไม่มีใครอยากทำผิดกฎหมาย

ส่วนในมาตรา ๒ ของพระราชบัญญัตินี้ ที่บอกว่าให้ใช้พระราชบัญญัตินี้ เมื่อพ้นกำหนด ๙๐ วัน ความมุ่งหมายในเรื่องนี้ก็เพื่อให้เวลาสำหรับผู้ที่จะปฏิบัติตามกฎหมายใหม่ เพื่อไม่ให้เป็นการเดือดร้อน ส่วนใบอนุญาตที่ได้ออกไปให้แล้ว ก็ให้คงใช้ได้ต่อไปจนถึงวันใช้พระราชบัญญัตินี้ ส่วนที่ว่าในวันครบ ๙๐ วันแล้ว ใบอนุญาตจะขาดอายุลงไปไหม สำหรับในข้อนี้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข ก็ได้ดำริแก้ไขในวิธีปฏิบัติอยู่แล้ว คือหมายความว่าสำหรับในกฎกระทรวง เช่นตำรับยาธรรมเนียม สำหรับปีแรกอาจไม่ขึ้น คงจะให้ใช้ตามเดิม ส่วนปีใหม่นั้นถ้าหากว่า อาศัยการตีความอย่างที่ข้าพเจ้าได้กราบเรียนมานั้น ก็ไม่น่าจะเป็นการขัดข้องแต่ประการใดเลย ใช่แต่เท่านั้นกฎกระทรวงก็ได้เตรียมพร้อมอยู่แล้ว ถ้าพร้อมเมื่อไรก็จะได้ออกทันที เพราะฉะนั้นการขลุกขลักอาจไม่มี อาจออกใบอนุญาตทันในวันนั้นก็ได้

พระยาปรีดานฤเบศร์ : ข้าพเจ้าคิดว่ากรรมาธิการไม่เข้าใจคำของสมาชิกผู้มีเกียรติ ขอบอกชื่อ นายจรินทร์ ฯ ข้าพเจ้าไม่ได้ขายยา แต่มาช่วยพูดกรรมาธิการให้เข้าใจ จะได้เลิกเร็ว ๆ นายจรินทร์ ฯ พูดดังนี้ กฎหมายต้อง ๙๐ วันจึงจะใช้ และกฎหมายเก่าจะยกเลิก สมาชิกผู้มีเกียรตินายจรินทร์ ฯ จึงอยากจะรู้ว่าระหว่างนี้จะขออนุญาตได้หรือไม่ คนที่

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ขายยาอยู่เวลานี้ แต่เมื่อไม่มีบทอะไรในพระราชบัญญัตินี้ อย่างที่เราเคยเรียกบทเฉพาะกาล ยอมให้คนขายยาเวลานี้ไปขอใบอนุญาตได้ สำหรับกฎหมายใหม่สมาชิกผู้มีเกียรติ นายจรินทร์ ฯ ว่า เคยฉีกกฎหมายเลิกแล้วเพราะเป็นการผิดกฎหมายอย่างนั้นอย่างนี้ใช่หรือไม่ กรรมาธิการชี้แจงว่า ท่านเป็นอย่างนี้คิดว่าเป็นอย่างนั้น แต่กฎหมายไม่ได้บอกว่าไม่เป็นอย่างนั้นอย่างนี้ ที่ว่าเจ้าหน้าที่ตั้งเตรียมเอาไม้บรรทัดตีเส้น จะเอาผิดกับผู้ขายยาเวลานี้เมื่อไร อันนี้ขอให้กรรมาธิการชี้แจงให้ข้าพเจ้าเข้าใจ ข้าพเจ้าพูดนี้ไม่ใช่ปรารถนาจะรับหลักการ สมาชิกผู้มีเกียรติคือนายจรินทร์ ฯ ขอให้กรรมาธิการชี้แจงว่ามีอะไรบ้างหรือปล่า ถ้าการขายยาเวลานี้จะขออนุญาตสำหรับกฎหมายใหม่เพื่อจะไม่เป็นการผิดกฎหมาย เป็นอย่างนี้ต่างหาก

พระยาอรรถกรมมนตรี กรรมาธิการ : ความจริงปัญหาที่ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติคนก่อนถามมานั้น กรรมาธิการเข้าใจดี แต่ปัญหานั้นไม่ใช่ว่าได้ทราบว่าจะมีผู้ถามขึ้นวันนี้หาไม่ คือได้มีท่านสมาชิกบางท่านได้ถามใจ และได้ถามกรรมาธิการตั้งแต่ก่อนเข้าประชุมนี้ตั้งหลายวันมาแล้ว ส่วนที่ว่าเหตุใดกรรมาธิการไม่ชี้แจงให้ละเอียดว่าผิดหรือไม่ผิด ในวันนั้นถ้าหากว่าใบอนุญาตขาดลงไป กฎหมายยังใช้ได้ กรรมาธิการต้องชี้แจงให้เห็นอย่างนั้นอย่างนี้เป็นธรรมดา เพราะว่าการที่จะชี้ขาดว่าผู้หนึ่งผู้ใดทำผิดเป็นเรื่องของศาล กรรมาธิการไม่สามารถที่จะออกความเห็นเด็ดขาดร้อยเปอร์เซนต์ได้ ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติก็ควรจะทราบดี ทันส่วนที่ท่านอยากจะทราบว่าในเวลานี้ถ้าไปต่อใบอนุญาตจะต่อได้อยู่หรือไม่ ข้อนี้ขอประทานกราบเรียนว่าในเวลานี้หรือเวลาที่ออกกฎหมายนี้ไปแล้วยังไม่ครบ ๓ เดือน กฎหมายเก่าก็ยังใช้อยู่ เมื่อเป็นเช่นนี้ก็ไม่มีอะไรขัดข้อง ไม่ให้ผู้นั้นไปขออนุญาตตามกฎหมายเก่า ทันพูดถึงว่าในวันครบ ๑๑ วันพอดี ท่านจะออกใบอนุญาตใหม่หรือไม่ ก็เป็นข้อปฏิบัติที่ท่านรัฐมนตรีได้อธิบายมาแล้วว่าจะ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

พยายามให้ทันในวันนั้นอาจช้าก็ได้ หรืออาจช้าไป ๒ – ๓ วัน อาจไม่มีผู้ใดไปฟ้อง ส่วนปัญหาที่ว่าผิดหรือไม่ผิดกฎหมายร้อยเปอร์เซนต์หรือไม่ร้อยเปอร์เซนต์ กรรมาธิการไม่สามารถ

ประธานวุฒิสภา : ข้าพเจ้าคิดว่าในวาระนี้ประชุมกันข้อเดียวว่าจะให้ความเห็นชอบหรือไม่ให้ความเห็นชอบ ร่างซึ่งกรรมาธิการร่วมกันได้พิจารณาเสร็จแล้ว เพราะฉะนั้นข้อคิดเห็นก็ไม่ควรจะยกขึ้นอ้างถึงเรื่องข้อความที่อยู่ในพระราชบัญญัตินี้ซึ่งเราได้พิจารณากันมาทั้งสองสภาแล้ว แต่ท่านคิดใจสงสัยท่านย่อมจะถามได้ ข้าพเจ้าอยากจะใคร่ชี้แจงว่าปัญหาที่มีอยู่ในเวลานี้เราจะให้ความเห็นชอบหรือไม่ให้ความเห็นชอบ ไม่ใช่พิจารณาเรื่องแรก เพราะข้อความรายละเอียดนั้นควรจะได้ว่ากันในชั้นรับหลักการหนหนึ่ง และในชั้นเมื่อกรรมาธิการของสภาเองร่างขึ้นมาเสนอแล้วพิจารณากันในวาระที่สอง แต่เดี๋ยวนี้วุฒิสภาได้พิจารณาแก้ไขร่างพระราชบัญญัติซึ่งสภาผู้แทนได้ส่งขึ้นมา และเราได้ไปแก้อีกหนหนึ่งเช่นนี้ปัญหาอยากจะเรียนเตือนอยู่ข้อเดียวว่า จะให้ความเห็นชอบหรือไม่ให้ความเห็นชอบเท่านั้นไม่ใช่พิจารณารายละเอียด

นายจรินทร์ กฤษณภักดี : ก่อนที่จะให้ความเห็นชอบนั้นกระผมมีความข้องใจอยู่ข้อเดียว อย่างที่ได้กราบเรียนแล้ว เรื่องให้ความเห็นชอบนั้นเต็มใจที่จะให้ทุกสิ่งทุกอย่างผ่านไป ร่างพระราชบัญญัตินี้ร่างมานี้ดีแล้ว แต่มีข้อข้องใจข้อสองถ้าหากว่าท่านกรรมาธิการไม่มีหนทางจะแก้ไขให้เหมาะสมแล้วคนก็จะผิดกฎหมายไปหมด เพราะกฎหมายฉบับใหม่นี้ยังไม่มีฟอร์ซ คือยังไม่มีอิทธิพลอะไรที่เชื่อใจได้ คนที่จะปฏิบัติตามกฎหมายเก่าไปก็ไม่ผิดกฎหมายในเวลา ๓ เดือนนี้ แต่ว่าถ้าหากกฎหมายออกใช้เมื่อไรก็ผิดกฎหมายทันที นี่สุดแท้แต่เจ้าหน้าที่จะวินิจฉัยว่าผู้ที่ถือใบอนุญาตอยู่เดิมนี้จะหาทาง

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

แก้ไขอย่างไร ถ้าหากว่าผู้ที่เป็นเจ้าหน้าที่เกิดเป็นศัตรูกันกับผู้ที่ถือใบอนุญาต อาจมีทางกลั่นแกล้งกันได้ อย่างน้อยท่านกรรมาธิการจะเกี่ยวข้องอะไรด้วย เพราะฉะนั้นการที่จะออกกฎหมายไปนั้น ขอให้เป็นการเหมาะสมทุก ๆ ประการที่จะบังคับใช้แก่ประชาชน ด้วยเหตุนี้ผมขอเรียนถามว่ามีหนทางใดหรือไม่ที่จะแก้ไขให้ดีกว่านี้

พระยาอรรถกรมมนุตติ์ กรรมาธิการ : ข้าพเจ้าเห็นใจท่านสมาชิกที่เป็นห่วงถึงผู้ที่อาจต้องได้รับความเดือดร้อน จากร่างพระราชบัญญัติการขายยา แต่ว่าข้อนี้คณะกรรมาธิการโดยเฉพาะอย่างยิ่งข้าพเจ้าแล้วเป็นห่วงมากมาย ข้าพเจ้าได้ช่วยร่างพระราชบัญญัตินี้มาตั้งแต่ครั้งคณะกรรมการกฤษฎีกา เกือบ ๒ ปีเศษ และที่มาเป็นกรรมาธิการคราวนี้ก็เช่นเดียวกัน อนึ่งเมื่อร่างนี้อยู่ในชั้นวุฒิสภานั้นบังเอิญท่านสมาชิกผู้มีเกียรติก็ไม่ได้ยกขึ้นมาพิจารณา แต่ความจริงก็ทุก ๆ พระราชบัญญัติก็เป็นเช่นนั้น ทั้งนี้อยากจะขอประทานกราบเรียนว่าถึงแม้รัฐธรรมนูญก็มีห้าต่อหัวเลี้ยวเป็นเส้นผมบังภูเขาอยู่เหมือนกัน แต่ว่าการที่ออกกฎหมายนั้นไปแล้ว การกลั่นแกล้งกันนั้นย่อมเป็นการเหตุอวิสัยที่กรรมาธิการจะระมัดระวังได้ ความจริงเมื่อออกกฎหมายแล้วอย่างที่สุดตามแบบที่ปฏิบัติกันมา ไม่มีผู้ใดกลั่นแกล้ง ถ้ามีผู้ใดกลั่นแกล้งแล้วขอประทานกราบเรียนว่า ถึงจะออกกฎหมายดีกว่านี้ก็ไม่สามารถจะแก้ได้

พระยาอรรถการีย์นิพนธ์ : ข้าพเจ้าคิดว่าข้อข้องใจของท่านสมาชิกที่อภิปรายมานั้นมีเหตุผลเป็นอันมาก ข้าพเจ้าเห็นด้วยที่ว่าในวันครบ ๙๐ วัน นับแต่วันใช้พระราชบัญญัติ แล้วกฎหมายเดิมจะต้องเลิกทันที เมื่อกฎหมายเดิมเลิกแล้ว บรรดาผู้ขายยาทั้งหลายเขาถือใบอนุญาตอยู่โดยที่ยกเลิกไปแล้วและยังไม่มีใบอนุญาตใหม่มาแทน โดยที่พระราชบัญญัตินี้บัญญัติ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ว่าผู้ใดขายยาไม่มีใบอนุญาตก็มีความผิด ก็วันนั้นเองและต่อมาอีกหลายวันคน เหล่านั้นจะผิดกฎหมาย ที่นี้ที่สมาชิกข้องใจนั้นข้าพเจ้าเข้าใจว่าไม่ใช่ขอให้กรรมาธิการแก้กฎหมายนี้แก้ไม่ได้ เพราะสภาผู้แทนรับไปแล้ว แต่ว่าโดยเหตุที่กฎหมายนี้รัฐบาลจะรับไปบริหารต่อไป และกรรมาธิการก็มีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขพิจารณาอยู่ด้วย ถ้าหากว่าท่านจะให้ความสว่างแก่สมาชิกสภาสักหน่อยหนึ่งว่า ในทางปฏิบัตินั้นท่านมีทางจะไรหรือไม่ที่จะช่วยเหลือให้คนเหล่านั้นอย่าให้ผิดกฎหมาย จะมีทางจะไรบ้างหรือไม่ในข้อนี้ ถ้าหากว่ากรรมาธิการชี้แจงให้เห็นว่า ไม่เป็นไรมีวิธีปฏิบัติจะไม่ให้พวกเหล่านั้นถูกฟ้องร้องในการผิดกฎหมายแล้วก็จะเป็นที่เบาใจ ซึ่งข้าพเจ้าเข้าใจว่าก็จะรับรองพระราชบัญญัตินี้ทุกคนพร้อมใจอยู่แล้วที่จะรับรอง แต่ขอให้รับรองให้เบาใจว่าอย่าให้ผิดกฎหมายเท่านั้นเอง

พระยาบริรักษ์เวชชการ กรรมาธิการ : ในเรื่องที่ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติข้องใจนั้น ข้าพเจ้าใคร่จะเรียนชี้แจงดังนี้ คือเมื่อครบกำหนดแล้วตามธรรมดามีเวลา ๙๐ วันแล้วใช้พระราชบัญญัติใหม่นี้ ก็คิดว่าใบอนุญาตเก่าที่มีอยู่นั้นเราก็จะถือว่าคงใช้ต่อไปตามพระราชบัญญัติใหม่ เพราะว่าใบอนุญาตที่จะขอใหม่กับเก่าคงไม่ต่างกันอะไร ในทางปฏิบัติก็ให้ถือว่าใช้ได้ต่อไป เมื่อถือว่าผิดกฎหมายแล้วเจ้าหน้าที่ไม่เอาเรื่องข้าพเจ้าคิดว่าคงจะไปกันได้

พระยาธรรมการียนิพนธ์ : ถ้าหากว่าทางกรรมาธิการจะถือเอาเองเช่นนั้น สำหรับผู้ทำผิดกฎหมายถือว่าอย่างนี้ก็แล้วจะได้ไม่ถูกจับกุม แต่อยากจะเรียนถามว่าผู้ถือใบอนุญาตเก่านั้นจะถือกันกี่เดือน

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

หลวงประกอบนิติสาร กรรมาธิการ : เรื่องนี้ควรจะทำความเข้าใจอย่างนี้ดีกว่า คือว่าคณะกรรมาธิการลงมติเป็นเอกฉันท์ว่าในข้อกฎหมายนั้นกรรมาธิการเห็นว่า ใบอนุญาตเก่าจะใช้ได้ต่อไป แม้ว่าในตอนนี้ท่านสมาชิกจะไม่เห็นด้วย แต่มีความเห็นดังนี้เป็นเอกฉันท์แล้วรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขก็เป็นกรรมาธิการ และอยู่ในรัฐบาลและเป็นผู้รักษานโยบายก็เป็นผู้มีความเห็นพ้องด้วยกับกรรมาธิการว่า ใบอนุญาตเก่าใช้ได้ต่อไป คือใช้จนหมดอายุของมัน เพราะฉะนั้นรัฐบาลผู้รักษานโยบายโดยถือข้อกฎหมายอย่างนี้แล้วความเห็นขัดกันก็ช่วยไม่ได้ ไม่ใช่เป็นเรื่องความอะลุ้มอล่วยหรือขอผ่อนผัน เป็นเรื่องที่ถือข้อกฎหมายอย่างนี้

นายจรินทร์ กฤษณภักดี : ขอกราบเรียนให้ที่ประชุมนี้ทราบว่าเวลานี้กระทรวงสาธารณสุขไม่รับพิจารณา ต่ออายุใบอนุญาตสำหรับปี ๒๔๙๓ เลย คือหมายความว่าผู้ขออนุญาตจะต่ออายุสำหรับปี ๒๔๙๓ นี้ กระทรวงสาธารณสุข ไม่ได้รับเข้าไว้พิจารณาเลยทุก ๆ ร้านทุก ๆ รวงอย่างนี้ เพราะท่านเห็นว่า พระราชบัญญัติอันใหม่นี้จะประกาศออกไปเวลานี้ก็ไม่มีอะไรเลย ในเรื่องใบอนุญาตปี ๒๔๙๓ ไม่ได้ออกใบอนุญาตเลย กระผมเองก็ยังค้างอยู่ เพราะฉะนั้นจะถือว่าใบอนุญาตนี้หมดอายุก็หมดไปแล้ว

พระยาบริรักษ์เวชชการ กรรมาธิการ : ตามที่ท่านสมาชิกข้องใจเรื่องใบอนุญาตปี ๒๔๙๓ นั้น ตามที่ข้าพเจ้าได้ทราบในเวลานี้ คือหมายความว่า ได้ออกไปหมดแล้ว แล้วยังอยู่แต่ของท่านตามที่ท่านได้กล่าวว่ายังไม่ได้ออกไปนั้นข้าพเจ้าไม่ทราบ จริงอยู่เมื่อตอนต้นปีเจ้าหน้าที่ยังไม่ได้ เพราะพระราชบัญญัติยังคาดว่าตอนต้นปีจะเสร็จทัน เมื่อไม่ทันก็ได้ออกให้ไปหมดแล้วเท่าที่ข้าพเจ้าได้ทราบ สำหรับของท่านที่ว่ายังไม่ได้ ข้าพเจ้าเสียใจที่จะตอบไม่ได้เพราะข้าพเจ้าเข้าใจว่าไม่มีอะไรค้าง จะถึงปี ๒๔๙๓ อยู่แล้ว

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ประธานวุฒิสภา : เมื่อไม่มีผู้ใดอภิปรายต่อไป ข้าพเจ้าขอเสนอให้ลงมติ ผู้ใดเห็นชอบด้วยร่างพระราชบัญญัติซึ่งคณะกรรมาธิการร่วมกันพิจารณามานี้ โปรดชูมือขึ้น

สมาชิกยกมือ ๖๗ คน

ประธานวุฒิสภา : ผู้ใดไม่เห็นด้วย โปรดชูมือขึ้น

ไม่มีสมาชิกยกมือ

ประธานวุฒิสภา : เป็นอันว่าสภาให้ความเห็นชอบ ลำดับต่อไปขอให้ท่านพิจารณาร่างพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. ๒๔๙๓ ซึ่งคณะกรรมาธิการร่วมกันพิจารณาเสร็จแล้ว

รายงานคณะกรรมาธิการร่วมกัน
พิจารณาร่างพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. ๒๔๙๓

ตามที่ประชุมสภาผู้แทนและวุฒิสภาได้ตั้งกรรมาธิการฝ่ายละ ๗ คน ให้เป็นกรรมาธิการร่วมกันพิจารณาร่างพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. ๒๔๙๓ ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๒๓ (๓) นั้น

คณะกรรมาธิการร่วมกัน ได้ประชุมพิจารณาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว โดยเลือกพลตรี พระยาเสนีนฤรงค์ฤทธิ์ เป็นประธาน และเลือกนายหยุด แสงอุทัย เป็นเลขานุการ จึงเสนอร่างพระราชบัญญัติที่ได้พิจารณาเสร็จแล้วต่อสภาทั้งสองมาพร้อมกับรายงานนี้

ผลของการพิจารณาของคณะกรรมาธิการร่วมกัน ปรากฏตามร่างที่เสนอมานี้ ซึ่งส่วนมากคณะกรรมาธิการร่วมกันได้แก้ไขถ้อยคำให้เหมาะสม

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

และรัตกุมยิ่งขึ้น นอกนั้นเป็นไปตามร่างของสภาผู้แทนที่วุฒิสภาได้แก้ไขเพิ่มเติม.

(ลงชื่อ) หยุด แสงอุทัย
(นายหยุด แสงอุทัย)
เลขานุการ

ร่าง
พระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. ๒๔๙๓

.....

.....

.....

.....

.....

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง

.....

.....

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า "พระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. ๒๔๙๓"

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดสามสิบวันนับตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พุทธศักราช ๒๔๗๐ และพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง (ฉบับที่ ๒) พุทธศักราช ๒๔๗๒ และบรรดาบทกฎหมาย กฎข้อบังคับและประกาศอื่น ๆ ในส่วนที่บัญญัติไว้แล้วในพระราชบัญญัตินี้ หรือซึ่งมีข้อความแย้งหรือขัดต่อบทแห่งพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

"คนต่างด้าว" หมายความว่า คนไม่มีสัญชาติไทยตามกฎหมายว่าด้วยสัญชาติ

"พาหนะ" หมายความว่า ยานพาหนะหรือสัตว์พาหนะ หรือสิ่งอื่นใดที่อาจนำบุคคลจากที่แห่งหนึ่งไปยังที่อีกแห่งหนึ่ง

"เจ้าของพาหนะ" หมายความว่ารวมถึงตัวแทนเจ้าของผู้เช่าตัวแทนผู้เช่า หรือผู้ครอบครองพาหนะ

"ผู้ควบคุมพาหนะ" หมายความว่า นายเรือหรือผู้รับผิดชอบในการควบคุมพาหนะ

"คนประจำพาหนะ" หมายความว่า ผู้ที่มีหน้าที่ประจำหรือทำงานประจำในพาหนะ

เพื่อประโยชน์แห่งพระราชบัญญัตินี้ ผู้ควบคุมพาหนะผู้ใดขับขี่พาหนะมาโดยไม่มีคนประจำพาหนะ ให้ถือว่าผู้ควบคุมพาหนะนั้นเป็นคนประจำพาหนะอีกฐานหนึ่งด้วย

"คนโดยสาร" หมายความว่า คนที่เดินทางโดยพาหนะ นอกจากผู้ควบคุมพาหนะและคนประจำพาหนะ

"คนเข้าเมือง" หมายความว่า คนต่างด้าวที่เข้ามาในราชอาณาจักรเพื่อมีถิ่นที่อยู่เป็นประจำ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

"พนักงานเจ้าหน้าที่" หมายความว่า เจ้าพนักงานซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

"แพทย์ตรวจคนเข้าเมือง" หมายความว่า แพทย์ซึ่งอธิบดีแต่งตั้งเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

"อธิบดี" หมายความว่า อธิบดีซึ่งบังคับบัญชาราชการส่วนตรวจคนเข้าเมือง

"รัฐมนตรี" หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจตรวจบุคคลและพาหนะทั้งปวงที่เดินทางมาจากนอกราชอาณาจักร หรือพาหนะใดที่มีเหตุอันควรสงสัยว่ารับคนโดยลำเข้ามาในราชอาณาจักร เว้นแต่ในกรณีที่พาหนะนั้นใช้ในราชการโดยเฉพาะ

เพื่อประโยชน์ในการตรวจตามความในวรรคก่อน ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจตรวจบุคคลและพาหนะทั้งปวงที่จะออก หรือที่มีเหตุอันควรสงสัยว่าจะรับคนโดยลำออกไปนอกราชอาณาจักรด้วย

มาตรา ๖ ให้รัฐมนตรีมีอำนาจประกาศในราชกิจจานุเบกษา กำหนดช่องทางและด่านตรวจคนเข้าเมือง ที่จะให้คนต่างด้าวเข้ามาในราชอาณาจักร กำหนดเงื่อนไขให้ผู้ควบคุมพาหนะปฏิบัติในการนำคนต่างด้าวเข้ามาในราชอาณาจักรตามช่องทางและด่านนั้น ๆ และห้ามมิให้คนต่างด้าวเข้าหรือออกในทางหรือเขตใดในระยะเวลาตามที่จะกำหนดเท่าใดก็ได้

มาตรา ๗ รัฐมนตรีหรืออธิบดีซึ่งได้รับมอบหมายจากรัฐมนตรีมีอำนาจประกาศกำหนดให้บุคคล หรือพาหนะที่จะเดินทางเข้ามาหรือออกไปนอกราชอาณาจักรผ่านการตรวจของเจ้าพนักงานเจ้าหน้าที่ ณ สถานที่ใดภายใต้เงื่อนไขใด ๆ ก็ได้

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

วิธีการประกาศตามความในวรรคก่อน ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๗ ให้เจ้าของพาหนะหรือผู้ควบคุมพาหนะแจ้งกำหนดวันและเวลาที่พาหนะนั้นจะเข้ามาถึงหรือออกจากท่าสถานี หรือตำบลในราชอาณาจักรต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ณ ที่ทำการตรวจคนเข้าเมือง ซึ่งควบคุมท่าสถานี หรือตำบลนั้น ก่อนที่พาหนะนั้นจะเข้ามาถึงหรือออกจากท่าสถานี หรือตำบลภายในกำหนดเวลาที่พนักงานเจ้าหน้าที่ได้ประกาศไว้

ในกรณีที่ไม่สามารถปฏิบัติตามความในวรรคก่อนได้ ให้เจ้าของพาหนะหรือผู้ควบคุมพาหนะไปรายงานต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ณ ที่ทำการตรวจคนเข้าเมือง ที่ใกล้ที่สุดกับเส้นทางที่เข้ามาภายหลัง ที่พาหนะนั้นเข้ามาถึงราชอาณาจักรโดยมิชักช้า

วิธีการประกาศตามความในวรรคแรก ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๘ เพื่อประโยชน์ในการตรวจคนต่างด้าวซึ่งเข้ามาในราชอาณาจักร ผู้ควบคุมพาหนะใดนำพาหนะจากต่างประเทศหรือนำพาหนะจากชายเขตแดนซึ่งเป็นทางต่อเนื่องกับประเทศอื่น และรับคนโดยสารที่มาจากต่างประเทศเข้ามาในราชอาณาจักร มีหน้าที่ปฏิบัติดังต่อไปนี้

(๑) มิให้คนโดยสาร หรือคนประจำพาหนะไปเสียจากพาหนะหรือสถานที่ที่จัดไว้ด้วยความเห็นชอบของพนักงานเจ้าหน้าที่ จนกว่าจะได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่

(๒) ยื่นบัญชีคนโดยสารและบัญชีคนประจำพาหนะทั้งสิ้น โดยถูกต้องต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ตามแบบที่กำหนดในกฎกระทรวง

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

(๓) หยุดพาหนะและรับพนักงานเจ้าหน้าที่ เพื่อให้กระทำการตรวจจนเสร็จ ณ เขตท่า สถานี หรือตำบล ตามที่พนักงานเจ้าหน้าที่ประกาศไว้

(๔) ให้ความสะดวก แก่พนักงานเจ้าหน้าที่ในการที่จะปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ให้นำความใน (๒) (๓) และ (๔) มาใช้บังคับแก่ผู้ควบคุมพาหนะซึ่งจะนำพาหนะออกไปนอกราชอาณาจักร หรือจะรับส่งคนโดยสารไปส่งขายแดนเพื่อออกไปนอกราชอาณาจักรด้วย

วิธีการประกาศตามความใน (๓) ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๑๐ เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจพบคนต่างด้าวคนใดว่าเป็นบุคคลต้องห้าม หรือมีเหตุอันควรสงสัยว่าจะต้องห้ามตามพระราชบัญญัตินี้ พนักงานเจ้าหน้าที่ มีอำนาจสั่งให้เจ้าของพาหนะหรือผู้ควบคุมพาหนะจัดการควบคุมคนต่างด้าวนั้นไว้ในพาหนะ หรือสถานที่ใดเพื่อตรวจหรือควบคุมนำกลับออกไปนอกราชอาณาจักร

มาตรา ๑๑ คนโดยสารและคนประจำพาหนะจะไปเสียจากพาหนะหรือสถานที่ที่จัดไว้ด้วยความเห็นชอบ ของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามความในมาตรา ๙ มิได้ จนกว่าจะได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่ ในกรณีที่พนักงานเจ้าหน้าที่มีคำสั่งตามความในมาตรา ๑๐ คนต่างด้าวจะต้องอยู่ในความควบคุมของเจ้าของพาหนะหรือผู้ควบคุมพาหนะ

ในกรณีที่คนโดยสารหรือคนประจำพาหนะ หรือคนต่างด้าวฝ่าฝืนหรือจะฝ่าฝืนบทบัญญัติในวรรคก่อน เจ้าของพาหนะหรือผู้ควบคุมพาหนะหรือผู้แทนบุคคลเช่นว่านั้น อาจขอให้พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาจับตัวผู้นั้นไว้ ถ้าไม่สามารถจะขอความช่วยเหลือจากเจ้าพนักงานเช่นว่านั้นได้ทันท่วงที ก็ให้มีอำนาจจับผู้นั้น

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ได้เอง แล้วส่งไปยังเจ้าพนักงานเช่นว่านั้น และให้เจ้าพนักงานนั้นรีบจัดส่งตัวไปยังพนักงานเจ้าหน้าที่ โดยคิดค่าพาหนะเท่าที่จ่ายจริงจากเจ้าของพาหนะหรือผู้ควบคุมพาหนะนั้น

มาตรา ๑๒ ในกรณีที่มีเหตุอันควรสงสัยว่ามีการฝ่าฝืนพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจสั่งให้เจ้าของพาหนะหรือผู้ควบคุมพาหนะหยุดพาหนะ หรือนำพาหนะไปยังที่ใดที่หนึ่งตามที่จำเป็น เพื่อตรวจตรา ถ้าไม่ปฏิบัติตามก็ให้มีอำนาจดำเนินการเพื่อบังคับให้ปฏิบัติตาม เพื่อนำพาหนะไปหรือเพื่อป้องกันการหลบหนีได้

การสั่งหรือบังคับให้หยุดพาหนะ หรือให้นำพาหนะไปยังที่ใดที่หนึ่ง ตามความในวรรคก่อน อาจทำได้โดยให้อาณัติสัญญาณอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างก็ได้ แต่อาณัติสัญญาณที่จะใช้นั้นให้รัฐมนตรีประกาศกำหนดไว้ในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๑๓ การตรวจ การควบคุม หรือการคอยตรวจพาหนะทั้งปวง ถ้าต้องกระทำในเวลาที่ไม่ใช่เวลาทำงานตามปกติซึ่งทางราชการประกาศไว้ก็ดี หรือเจ้าของพาหนะหรือผู้ควบคุมพาหนะขอให้พนักงานเจ้าหน้าที่ไปตรวจนอกเขตท่า สถานี หรือตำบลตามที่พนักงานเจ้าหน้าที่ได้ประกาศไว้ก็ดี เจ้าของพาหนะหรือผู้ควบคุมพาหนะ ต้องจ่ายเงินค่าทำการนอกเวลาและค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ให้ตามอัตราและหลักเกณฑ์ที่กำหนดในกฎกระทรวง แต่ไม่เกินอัตราดังต่อไปนี้

(๑) ไม่มีคนโดยสาร ไม่เกินหนึ่งร้อยบาท แต่ถ้ามีคนโดยสารให้กำหนดเพิ่มขึ้นอีกไม่เกินคนละห้าบาท

(๒) การตรวจนอกเขตท่า สถานี หรือตำบล ตามที่พนักงานเจ้าหน้าที่ได้ประกาศไว้ ให้เรียกเพิ่มขึ้นอีกไม่เกินวันละหนึ่งร้อยบาท เศษของวันให้นับเป็นหนึ่งวัน

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

มาตรา ๑๔ ในระหว่างเวลาที่พาหนะใด ยังอยู่ในราชอาณาจักร ถ้ามีการเพิ่มหรือถอดคนประจำพาหนะนั้น หรือโยกย้ายหรือสับเปลี่ยนคนประจำพาหนะนั้นกับพาหนะอื่น หรือคนประจำพาหนะผู้ใดจะไม่กลับออกไปนอกราชอาณาจักร ให้เจ้าของพาหนะหรือผู้ควบคุมพาหนะนั้นแจ้งแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ตามแบบที่กำหนดในกฎกระทรวง

ในกรณีที่คนประจำพาหนะไม่กลับออกไปดังกล่าวในวรรคก่อน ให้เจ้าของพาหนะหรือผู้ควบคุมพาหนะ นำบุคคลนั้นไปมอบให้แก่พนักงานเจ้าหน้าที่ เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้โดยมิชักช้า

ในกรณีที่คนประจำพาหนะขัดขืนไม่ยอมให้เจ้าของพาหนะ หรือผู้ควบคุมพาหนะปฏิบัติการดังกล่าวในวรรคก่อน ให้นำมาตรา ๑๑ วรรคสอง มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๑๕ ห้ามมิให้คนต่างด้าวซึ่งมีลักษณะอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้เข้ามาในราชอาณาจักร คือ

(๑) ไม่มีหนังสือเดินทาง หรือเอกสารใช้แทนหนังสือเดินทางอันถูกต้องและในกรณีที่ต้องมีการตรวจลงตรา ไม่ได้รับการตรวจลงตราจากสถานทูตหรือสถานกงสุลไทยในต่างประเทศเช่นว่านั้น

(๒) ไม่มีปัจจัยในการยังชีพ

(๓) ไม่สามารถเสียเงินค่าธรรมเนียมตามพระราชบัญญัตินี้

(๔) มีโรคอย่างใดอย่างหนึ่งซึ่งกำหนดในกฎกระทรวง

(๕) วิกลจริต หรือไม่สามารถประกอบหาเลี้ยงชีพได้เพราะจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ ร่างกายพิการ หรือมีโรค

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

(๖) ยังมิได้ปลูกฝีป้องกันไข้ทรพิษ หรือฉีดวัคซีน หรือปฏิบัติการอย่างอื่นตามวิชาการแพทย์เพื่อป้องกันโรค และไม่ยอมให้กระทำเช่นว่านั้นตามที่กฎหมายบัญญัติไว้

(๗) มีพฤติการณ์เป็นที่น่าเชื่อว่าเป็นคนอันธพาล หรือเป็นคนที่น่าจะก่อเหตุร้ายหรืออันตรายต่อความปลอดภัยของประชาชนหรือราชอาณาจักร

(๘) มีพฤติการณ์เป็นที่น่าเชื่อว่าเข้ามาเพื่อค้าประเวณี เพื่อประกอบกิจการที่ขัดต่อศีลธรรมอันดีของประชาชน หรือเพื่อการค้าหญิงหรือเด็ก

(๙) เป็นบุคคลที่รัฐมนตรี ไม่อนุญาตให้เข้ามาในราชอาณาจักรตามความในมาตรา ๑๖

(๑๐) เป็นบุคคลที่ไม่มีเงินติดตัวมาตามจำนวนที่รัฐมนตรีประกาศตามความในมาตรา ๒๘

การตรวจโรค ร่างกายหรือจิต ให้ใช้แพทย์ตรวจคนเข้าเมือง

บทบัญญัติใน (๒) และ (๕) มิให้ใช้บังคับแก่คนต่างด้าวผู้เป็นบิดา มารดา สามี ภริยา หรือบุตรของบุคคลซึ่งมีภูมิลำเนาอยู่ในราชอาณาจักร และมีฐานะที่จะเลี้ยงดูบุคคลเช่นว่านั้นได้

มาตรา ๑๖ ในกรณีที่มีพฤติการณ์ซึ่งรัฐมนตรีเห็นว่าเพื่อประโยชน์แก่ประเทศ หรือเพื่อความสงบเรียบร้อยหรือผาสุกของประชาชน ไม่สมควรอนุญาตให้คนต่างด้าวผู้ใดเข้ามาในราชอาณาจักร รัฐมนตรีมีอำนาจสั่งไม่อนุญาตให้คนต่างด้าวผู้นั้นเข้ามาในราชอาณาจักรได้

มาตรา ๑๗ บุคคลดังต่อไปนี้ ให้ได้รับความยกเว้นไม่จำต้องมีหนังสือเดินทางหรือเอกสารใช้แทนหนังสือเดินทาง

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

(๑) ผู้ควบคุมพาหนะ และคนประจำพาหนะทางน้ำหรือทางอากาศซึ่งเพียงแต่แวะเข้ามายังท่า สถานีหรือด่านในราชอาณาจักรแล้วจะกลับออกไป

(๒) คนสัญชาติของประเทศที่อยู่ใกล้เคียงติดต่อกัน เดินทางข้ามพรมแดนอันเป็นการผ่านไปมาชั่วคราว ซึ่งได้ปฏิบัติตามข้อตกลงระหว่างรัฐบาลไทยกับรัฐบาลแห่งประเทศซึ่งมีพรมแดนติดประเทศไทย

(๓) คนโดยสารรถไฟผ่านแดนถือตั๋วโดยสารทอดเดียวตลอดเพียงแต่ผ่านอาณาเขตประเทศไทยไปนอกราชอาณาจักร ตามข้อตกลงระหว่างรัฐบาลไทยกับรัฐบาลแห่งประเทศนั้น ๆ และรวมตลอดถึงผู้ควบคุมพาหนะและคนประจำพาหนะแห่งรถไฟเช่นว่านั้นด้วย

มาตรา ๑๗ คนต่างด้าวที่เข้ามาในราชอาณาจักรในกรณีอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้ ไม่นับเป็นคนเข้าเมือง

(๑) ผู้ที่เข้ามาเพื่อธุรกิจ ความสำราญ อนามัยหรืออื่น ๆ เป็นการชั่วคราว

(๒) ผู้ที่เดินทางผ่านราชอาณาจักร

(๓) ผู้ควบคุมพาหนะและคนประจำพาหนะที่เข้ามายังท่า สถานีหรือด่านในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราว

(๔) นักเรียนซึ่งมีบัตรเพียงพอแก่การศึกษาและการเลี้ยงตัวเองในราชอาณาจักรประสงค์จะเข้ามาศึกษา ณ สถานศึกษา ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการกำหนดไว้เพื่อการนี้ และอยู่ในระยะเวลาที่ศึกษา

(๕) ผู้ที่เป็นนักท่องเที่ยวหรือนักกีฬาที่เข้ามาเป็นหมู่คณะ

มาตรา ๑๘ คนต่างด้าวที่ไม่นับเป็นคนเข้าเมืองตามความในมาตรา ๑๗ อธิบดีหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ที่อธิบดีมอบหมาย จะอนุญาตให้เข้ามาอยู่ในราชอาณาจักรเพียงชั่วคราวภายในเงื่อนไขที่กำหนดก็ได้

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ระยะเวลาที่จะอนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักรนั้น จะต้องไม่เกินกำหนดดังต่อไปนี้

(๑) สามสิบวัน สำหรับบุคคลตามมาตรา ๑๗ (๑) และ (๓) แต่ถ้ามีเหตุจำเป็นก็ให้อนุญาตต่อไปอีกได้ไม่เกินสามสิบวัน

(๒) ยี่สิบสี่ชั่วโมง สำหรับบุคคลตามมาตรา ๑๗ (๒) แต่ถ้ามีเหตุจำเป็นก็ให้อนุญาตต่อไปอีกได้ไม่เกินเจ็ดวัน

(๓) สามสิบวัน สำหรับบุคคลตามมาตรา ๑๗ (๔) และ (๕) แต่ถ้ามีเหตุจำเป็น ก็ให้อนุญาตต่อไปอีกได้ไม่เกินสามสิบวัน และสำหรับระยะเวลาที่บุคคลเช่นว่านี้จะอยู่ต่อไปอีก ให้รัฐมนตรีเป็นผู้พิจารณาอนุญาต

มาตรา ๒๐ บุคคลที่ไม่นับเป็นคนเข้าเมืองและได้รับอนุญาตตามมาตรา ๑๙ แล้วนั้น ต้องปฏิบัติดังต่อไปนี้

(๑) ต้องไปพักอาศัย ณ ที่ซึ่งได้แจ้งไว้ต่อพนักงานเจ้าหน้าที่

(๒) ถ้าเดินทางไปจังหวัดใด และอยู่ในจังหวัดนั้น เกินยี่สิบสี่ชั่วโมง ให้ไปแจ้งต่อตำรวจ ณ สถานีตำรวจท้องที่ภายในยี่สิบสี่ชั่วโมง นับแต่เวลาที่ไปถึง

(๓) ถ้าจะเปลี่ยนที่พักอาศัย ต้องไปแจ้งต่อตำรวจ ณ สถานีตำรวจท้องที่ซึ่งพักอาศัยอยู่ และถ้าการเปลี่ยนที่พักอาศัยนั้นต่างจังหวัดกัน เมื่อไปถึงที่พักอาศัยใหม่ต้องไปแจ้งต่อตำรวจ ณ สถานีตำรวจท้องที่ซึ่งไปพักอาศัยใหม่ภายในยี่สิบสี่ชั่วโมง นับแต่เวลาที่ไปถึงด้วย

(๔) เมื่อจะออกไปนอกราชอาณาจักร ต้องแจ้งต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ตามวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

บทบัญญัติใน (๒) มิให้ใช้บังคับแก่บุคคลตามมาตรา ๑๗ (๔) และบทบัญญัติใน (๒) และ (๓) มิให้ใช้บังคับแก่บุคคลตามมาตรา ๑๗ (๕)

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

มาตรา ๒๑ คนต่างด้าวที่เข้ามาในราชอาณาจักร ต้องผ่านการตรวจของพนักงานเจ้าหน้าที่ก่อน

ภายใต้บังคับแห่งมาตรา ๑๓ คนต่างด้าวผู้ใดยังไม่ได้ผ่านการตรวจของพนักงานเจ้าหน้าที่ ต้องไปรายงานตนเองต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ณ ที่ทำการตรวจคนเข้าเมืองที่ใกล้ที่สุดในทางที่เข้ามาโดยมิชักช้า

มาตรา ๒๒ เมื่อคนต่างด้าวที่เป็นคนเข้าเมืองและคนต่างด้าวที่มีหลักฐานการแจ้งออกนอกราชอาณาจักร เพื่อกลับเข้ามาอีกตามความในมาตรา ๒๖ แต่กลับเข้ามาภายหลังเวลาที่กำหนด ได้ผ่านการตรวจของพนักงานเจ้าหน้าที่ หรือได้รายงานตนเองต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ตามความในมาตรา ๒๑ แล้ว จะต้องขออนุญาตตามแบบที่กำหนดในกฎกระทรวง ณ ที่ทำการตรวจคนเข้าเมืองซึ่งควบคุมท่า สถานีหรือด่านที่คนเข้ามา หรือที่ทำการตรวจคนเข้าเมืองที่ไปรายงานตนเอง และเมื่อจะบิน หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งอธิบดีมอบหมายพิจารณาว่า คนต่างด้าวนั้นไม่เป็นผู้มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๕ และยังไม่เกินกำหนดจำนวนตามมาตรา ๒๗ แล้ว ก็ให้อนุญาตให้เข้ามาอยู่ในราชอาณาจักร

มาตรา ๒๓ เมื่อคนต่างด้าวที่ไม่นับเป็นคนเข้าเมือง และคนต่างด้าวที่มีหลักฐานการแจ้งออกนอกราชอาณาจักร เพื่อกลับเข้ามาอีกตามความในมาตรา ๒๖ และกลับเข้ามาภายในเวลาที่กำหนดได้ผ่านการตรวจของพนักงานเจ้าหน้าที่หรือรายงานตนเองต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ตามความในมาตรา ๒๑ แล้ว จะต้องขออนุญาตตามแบบที่กำหนดในกระทรวง ณ ที่ทำการตรวจคนเข้าเมืองซึ่งควบคุมท่า สถานีหรือด่านที่คนเข้ามา หรือที่ทำการตรวจคนเข้าเมืองที่ไปรายงานตนเอง และเมื่อจะบิน หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งอธิบดีมอบหมายพิจารณาว่า คนต่างด้าวนั้นไม่เป็นผู้มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๕ แล้ว ก็ให้อนุญาตให้เข้ามาอยู่ในราชอาณาจักร

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

บุคคลที่ไม่นับเป็นคนเข้าเมือง และได้รับอนุญาตตามความในวรรคก่อนนั้น ภายหลังประสงค์จะอยู่ในราชอาณาจักรในฐานเป็นคนเข้าเมืองให้ขออนุญาตตามแบบที่กำหนดในกฎกระทรวง ณ ที่ทำการตรวจคนเข้าเมืองในท้องที่ซึ่งตนอยู่ และเมื่อธิบดี หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ที่ธิบดีมอบหมายพิจารณาว่า ยังไม่เกินกำหนดจำนวนตามมาตรา ๒๔ แล้ว ก็ให้อนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักรในฐานเป็นคนเข้าเมือง

มาตรา ๒๕ คนต่างด้าวซึ่งเข้ามาในราชอาณาจักรและอยู่ในระหว่างที่ธิบดีหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ที่ธิบดีมอบหมายพิจารณาว่า จะอนุญาตให้เข้ามาอยู่ในราชอาณาจักรหรือไม่นั้น พนักงานเจ้าหน้าที่จะอนุญาตให้ไปพักอาศัย ณ ที่ใด โดยให้รับรองว่าจะมาพบกับพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อรับทราบคำสั่งตามกำหนดวันเวลาสถานที่ที่แจ้งให้ทราบ โดยไม่เรียกประกันก็ได้ หรือถ้าเห็นสมควรจะเรียกประกันหรือเรียกประกันและหลักประกันก็ได้ ถ้าคนต่างด้าวหาประกันหรือประกันและหลักประกันไม่ได้ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจกักตัวไว้ได้

มาตรา ๒๖ เมื่อธิบดี หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ที่ธิบดีมอบหมายได้อนุญาตให้คนต่างด้าวผู้ใดเข้ามาอยู่ในราชอาณาจักรตามความในมาตรา ๒๒ หรือมาตรา ๒๓ วรรคสองแล้ว คนต่างด้าวผู้นั้นจะต้องรับใบสำคัญถิ่นที่อยู่จากธิบดีหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ที่ธิบดีมอบหมาย ถ้ายังไม่ได้รับใบสำคัญถิ่นที่อยู่ จะถือว่าเป็นคนต่างด้าวที่ได้รับอนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักรมิได้

บทบัญญัติในวรรคก่อนมิให้ใช้บังคับแก่

(๑) เด็กอายุต่ำกว่าสิบสองปี

(๒) คนต่างด้าวซึ่งใบสำคัญถิ่นที่อยู่ยังสมบูรณ์อยู่

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

(๓) คนต่างด้าวซึ่งเป็นข้าราชการประจำการ หรือลูกจ้างของรัฐบาลไทย และครอบครัวของบุคคลดังกล่าวนี้

มาตรา ๒๖ คนต่างด้าวซึ่งเข้ามาในราชอาณาจักรโดยชอบ และมีถิ่นที่อยู่ในราชอาณาจักร จะออกไปนอกราชอาณาจักร และประสงค์จะกลับเข้ามาอีก ให้ปฏิบัติดังนี้

(๑) ให้นำใบสำคัญถิ่นที่อยู่มาให้พนักงานเจ้าหน้าที่ทำหลักฐานการแจ้งออกนอกราชอาณาจักร เพื่อกลับเข้ามาอีกตามวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

(๒) ถ้าไม่มีใบสำคัญถิ่นที่อยู่ ให้มาขอรับใบสำคัญถิ่นที่อยู่จากพนักงานเจ้าหน้าที่และปฏิบัติตาม (๑)

(๓) ในกรณีที่คนต่างด้าวเป็นบุคคลตามความในมาตรา ๒๕ (๓) และ (๓) ให้คนต่างด้าวนั้นไปขอหลักฐานการแจ้งออกนอกราชอาณาจักรเพื่อกลับเข้ามาอีกต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ตามวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๒๗ คนต่างด้าวที่ได้รับอนุญาตตามความในมาตรา ๒๒ หรือมาตรา ๒๓ แล้วนั้น ภายหลังปรากฏว่าได้เป็นผู้มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๕ อยู่แล้วในขณะที่เข้ามาในราชอาณาจักร ให้อธิบดี หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ ที่อธิบดีมอบหมายเสนอ เรื่องไปยังคณะกรรมการพิจารณาคนเข้าเมือง ถ้าคณะกรรมการพิจารณาคนเข้าเมืองเห็นว่าควรเพิกถอนการอนุญาต ก็ให้เสนอความเห็นต่อรัฐมนตรี เพื่อพิจารณาสั่งเพิกถอนการอนุญาตต่อไป

การพิจารณาของคณะกรรมการตามความในวรรคก่อน ต้องให้โอกาสแก่คนต่างด้าวนั้นมาชี้แจงต่อคณะกรรมการได้ตามสมควร

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

เมื่อรัฐมนตรีสั่งเพิกถอนการอนุญาตแล้ว ให้พนักงานเจ้าหน้าที่จัดส่งตัวคนต่างด้าวนั้นออกไปนอกราชอาณาจักร

มาตรา ๒๗ ให้รัฐมนตรีมีอำนาจประกาศในราชกิจจานุเบกษากำหนดให้คนต่างด้าวคนหนึ่ง ๆ ซึ่งเข้ามาในราชอาณาจักรมีเงินติดตัวมามากตามจำนวนที่รัฐมนตรีเห็นสมควร

ประกาศของรัฐมนตรีตามความในวรรคก่อนมิให้ใช้บังคับแก่เด็กอายุต่ำกว่าสิบสองปี

มาตรา ๒๘ ให้รัฐมนตรีประกาศในราชกิจจานุเบกษากำหนดจำนวนคนเข้าเมืองเป็นรายปี แต่มิให้เกินประเทศละสองร้อยคนต่อปี และสำหรับคนไร้สัญชาติก็มิให้เกินสองร้อยคนต่อปีเช่นเดียวกัน

เพื่อประโยชน์แห่งความในวรรคก่อน บรรดาอาณานิคมของประเทศหนึ่งรวมกัน หรือแต่ละอาณาจักรซึ่งมีการปกครองตนเอง ให้ถือเป็นประเทศหนึ่ง

มาตรา ๓๐ บทบัญญัติมาตรา ๒๗ และมาตรา ๒๘ มิให้ใช้บังคับแก่บุคคลดังต่อไปนี้

(๑) คนต่างด้าวซึ่งเป็นข้าราชการประจำการ หรือลูกจ้างของรัฐบาลไทย หรือบุคคลซึ่งรัฐบาลต่างประเทศได้แจ้งแก่รัฐบาลไทยว่าเข้ามาในราชการและครอบครัวของบุคคลดังกล่าวนี้

(๒) ผู้ถือหนังสือเดินทางหรือเอกสารใช้แทนหนังสือเดินทาง ซึ่งออกให้โดยองค์การสหประชาชาติและเอกสารนั้นยังสมบูรณ์อยู่

(๓) คนต่างด้าว ซึ่งมีหลักฐานการแจ้งออกนอกราชอาณาจักรตามมาตรา ๒๖ และกลับเข้ามาอีกภายในเวลาที่กำหนด

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

(๔) หญิงไทยโดยกำเนิด ซึ่งได้เสียไปซึ่งสัญชาติไทยโดยการสมรส

(๕) บุตรซึ่งยังไม่บรรลุนิติภาวะของหญิงไทยโดยกำเนิด ไม่ว่าหญิงนั้นจะเสียไป ซึ่งสัญชาติไทยโดยการสมรสหรือไม่ก็ตาม

(๖) บุตรของบิดามารดาที่เป็นคนต่างด้าว ซึ่งเกิดในระหว่างมารดาออกไปต่างประเทศ โดยมีหลักฐานการแจ้งออกนอกราชอาณาจักรตามมาตรา ๒๖ เมื่อเดินทางเข้ามาในราชอาณาจักรพร้อมกับบิดามารดาหรือมารดาซึ่งกลับเข้ามาอีกภายในเวลาที่กำหนด

(๗) คนต่างด้าวซึ่งไม่นับเป็นคนเข้าเมืองตามมาตรา ๗๘

มาตรา ๓๑ คนต่างด้าวผู้ใดซึ่งพนักงานเจ้าหน้าที่มีเหตุอันควรเชื่อว่าเป็นผู้ที่ต้องห้ามมิให้เข้ามาในราชอาณาจักร ตามความในมาตรา ๓๕ (๓) (๖) (๗) (๘) (๙) หรือ (๑๐) พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจที่จะสั่งให้กักตัวผู้นั้นไว้ ณ สถานที่ใด ๆ เพื่อดำเนินการสอบสวนต่อไป

มาตรา ๓๒ คนต่างด้าวผู้ใด ซึ่งพนักงานเจ้าหน้าที่มีเหตุอันควรเชื่อว่า เป็นผู้ต้องห้ามมิให้เข้ามาในราชอาณาจักร ตามความในมาตรา ๓๕ (๔) (๕) หรือ (๖) พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจที่จะกักตัวผู้นั้นไว้ ณ โรงพยาบาลซึ่งแพทย์ตรวจคนเข้าเมืองกำหนด หรือ ณ สถานที่ใด ๆ เพื่อดำเนินการต่อไป ก็ได้

มาตรา ๓๓ คนต่างด้าวผู้ใดเข้ามาหรืออยู่ในราชอาณาจักร โดยไม่ได้รับอนุญาต พนักงานเจ้าหน้าที่จะส่งกลับออกไปก็ได้

ถ้ามีกรณีต้องสอบสวนหรือรอเพื่อส่งกลับ จะสั่งให้กักคนต่างด้าวนั้นไว้ ณ สถานที่ใด ๆ ก่อนตามความจำเป็นก็ได้

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

บทบัญญัติวรรคแรก มิให้ใช้บังคับแก่คนต่างด้าวซึ่งเข้ามาหรืออยู่ในราชอาณาจักรก่อนวันใช้พระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พุทธศักราช ๒๔๗๐

มาตรา ๓๔ การส่งคนต่างด้าวกลับออกไปตามความในพระราชบัญญัตินี้ ให้ส่งกลับโดยพาหนะที่นำเข้ามาหรือทางที่เข้ามา

ในกรณีที่ไม่อาจส่งกลับตามความในวรรคก่อน ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจส่งคนต่างด้าวนั้นกลับโดยพาหนะอื่น หรือทางอื่นที่สะดวก ค่าใช้จ่ายในการส่งคนต่างด้าวกลับดังว่านี้ให้เจ้าของพาหนะ หรือผู้ควบคุมพาหนะที่นำเข้ามานั้นเป็นผู้เสีย แต่ถ้าคนต่างด้าวนั้นประสงค์จะไปโดยยอมเสียค่าใช้จ่ายของตนเอง พนักงานเจ้าหน้าที่จะอนุญาตก็ได้

มาตรา ๓๕ ค่าใช้จ่ายในการพักคนต่างด้าวนั้น ให้เจ้าของพาหนะหรือผู้ควบคุมพาหนะที่นำเข้ามาเป็นผู้เสีย ถ้าไม่ปรากฏเจ้าของพาหนะหรือผู้ควบคุมพาหนะ หรือเข้ามาโดยไม่มีพาหนะ ให้คนต่างด้าวนั้นเป็นผู้เสียทั้งนี้ตามอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง แต่ไม่เกินที่จ่ายจริง

มาตรา ๓๖ ถ้ามีเหตุอันควรเชื่อว่า คนต่างด้าวผู้ใดเข้ามาในราชอาณาจักรเพื่อการอันระบุไว้ในมาตรา ๑๕ (๘) หรือมีส่วนเกี่ยวข้องกับการนั้นก็ดี หรือหญิงหรือเด็กคนใดเข้ามาเพื่อการเช่นว่านั้นก็ดี พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจสั่งให้คนต่างด้าวนั้น หรือหญิงหรือเด็กนั้นมารายงานตนและตอบคำถามของพนักงานเจ้าหน้าที่ แต่ถ้าพนักงานเจ้าหน้าที่เห็นเป็นการสมควรจะสั่งให้ไปรายงานตน และตอบคำถามของตำรวจยังสถานีตำรวจท้องที่ที่คนต่างด้าว หญิงหรือเด็กนั้นอาศัยอยู่ก็ได้ ทั้งนี้ภายในระยะเวลาที่พนักงานเจ้าหน้าที่กำหนด แต่ระยะเวลานั้นต้องห่างกันไม่น้อยกว่าเจ็ดวันต่อครั้ง

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

เพื่อประโยชน์แห่งบทบัญญัตินี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจเรียกบุคคลซึ่งมีเหตุอันควรเชื่อว่า จะถูกค้าหรือเกี่ยวข้องกับการค้าหรือรู้เห็นในการค้าเช่นว่านั้น ให้มาสำบานหรือปฏิญาณตนและให้ถ้อยคำต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ได้

มาตรา ๓๗ เมื่อมีเหตุอันควรสงสัยว่าผู้ใดกระทำความผิดต่อพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งอธิบดีมอบหมายมีอำนาจออกหมายเรียก หมายจับหรือจับ หรือควบคุมกักตัวผู้นั้น เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจทำการค้นด้วย

มาตรา ๓๘ ในกรณีที่พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจกักคนต่างด้าวได้ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจกักคนต่างด้าวได้เท่าที่จำเป็นตามพฤติการณ์แห่งกรณี แต่ห้ามมิให้กักไว้เกินกว่าสี่สิบแปดชั่วโมงนับแต่เวลาที่ผู้ถูกกักมาถึงที่ทำการของพนักงานเจ้าหน้าที่ ในกรณีที่มีเหตุจำเป็นจะยืดเวลาเกินกว่าสี่สิบแปดชั่วโมงก็ได้เท่าเหตุจำเป็น แต่มิให้เกินเจ็ดวัน และให้พนักงานเจ้าหน้าที่บันทึกเหตุจำเป็นที่ต้องยืดเวลาไว้ให้ปรากฏด้วย

ถ้าเกิดความจำเป็นที่จะกักคนต่างด้าวไว้เกินกว่ากำหนดเวลาในวรรคก่อน ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ยื่นคำร้องต่อศาลขอให้มีอำนาจกักคนต่างด้าวไว้ต่อไปอีกได้ และศาลอาจสั่งให้มีอำนาจกักไว้เท่าที่จำเป็นครั้งละไม่เกินสิบห้าวัน แต่ถ้าศาลเห็นสมควรจะให้ปล่อยตัวไปชั่วคราวโดยมีประกันหรือมีประกันและหลักประกันก็ได้

บทบัญญัติมาตรานี้ มิให้ใช้บังคับแก่กรณีกักคนต่างด้าวที่มีคำสั่งให้ส่งออกนอกราชอาณาจักรแล้ว

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

มาตรา ๓๙ ผู้ใดต้องถูกกักตามอำนาจของพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อปฏิบัติให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ พนักงานเจ้าหน้าที่จะปล่อยไปชั่วคราวโดยไม่มีประกันหรือมีประกัน หรือมีประกันและหลักประกันก็ได้

มาตรา ๔๐ คำสั่งของอธิบดีหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ที่สั่งให้คนต่างด้าวผู้ใดกลับออกไปนอกราชอาณาจักร ให้ทำเป็นหนังสือแจ้งแก่คนต่างด้าวนั้น คนต่างด้าวนั้นจะยื่นคำคัดค้านหรือคำร้องขอผ่อนผันต่อคณะกรรมการพิจารณาคนเข้าเมืองก็ได้ ทั้งนี้เว้นกรณีมาตรา ๑๕ (๓) และ (๔)

เมื่อได้มีคำคัดค้านหรือคำร้องขอผ่อนผันตามความในวรรคก่อน ให้พนักงานเจ้าหน้าที่รอการส่งตัวคนต่างด้าวออกนอกราชอาณาจักรไว้จนกว่าจะได้มีคำสั่งถึงที่สุดในกรณีนั้น

มาตรา ๔๑ ให้มีคณะกรรมการพิจารณาคนเข้าเมืองขึ้นคณะหนึ่ง ประกอบด้วย อธิบดีกรมอัยการหรือผู้แทน อธิบดีกรมมหาดไทยหรือผู้แทน และอธิบดีกรมตำรวจหรือผู้แทน และมีพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งเป็นเลขานุการ

ให้คณะกรรมการพิจารณาคนเข้าเมืองมีอำนาจหน้าที่วินิจฉัยยืนตามหรือเพิกถอนคำสั่งของอธิบดีหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ ในข้อร้องคัดค้านนั้นตามควรแก่กรณี ในกรณีที่คณะกรรมการพิจารณาคนเข้าเมืองเห็นว่าเป็นการสมควรที่จะผ่อนผันก็ให้เสนอรัฐมนตรี เพื่อพิจารณาอนุมัติตามความในมาตรา ๔๕

ในกรณีที่คณะกรรมการพิจารณาคนเข้าเมือง มีคำสั่งยืนตามคำสั่งของอธิบดีหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ ให้คนต่างด้าวมีสิทธิที่จะยื่นอุทธรณ์ต่อรัฐมนตรีได้ ภายในบังคับแห่งมาตรา ๔๓ คำสั่งของรัฐมนตรีให้เป็นที่สุด

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

มาตรา ๕๒ การยื่นคำคัดค้านหรือคำร้องขอผ่อนผันต่อคณะกรรมการพิจารณาคนเข้าเมืองตามมาตรา ๕๑ หรืออุทธรณ์ต่อรัฐมนตรีตามมาตรา ๕๓ ให้ทำตามแบบที่กำหนดในกฎกระทรวง ยื่นต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ภายในกำหนดสี่สิบแปดชั่วโมง นับแต่เวลาที่ได้รับทราบคำสั่งนั้น

ในกรณีดังต่อไปนี้ พนักงานเจ้าหน้าที่จะไม่รับคำคัดค้านหรือคำร้องขอผ่อนผันก็ได้ คือ

(๑) คนต่างด้าวได้ยื่นอุทธรณ์ต่อรัฐมนตรี ขออนุญาตให้เป็นคนเข้าเมือง และรัฐมนตรีได้มีคำสั่งไม่อนุญาต ภายหลังคนต่างด้าวนั้นกลับยื่นคำคัดค้านหรือคำร้องขอผ่อนผันให้เข้ามาอยู่ในราชอาณาจักรเพียงชั่วคราว

(๒) คนต่างด้าวได้ยื่นอุทธรณ์ต่อรัฐมนตรีขออนุญาตให้เข้ามาอยู่ในราชอาณาจักรเพียงชั่วคราว และรัฐมนตรีได้มีคำสั่งไม่อนุญาต ภายหลังคนต่างด้าวนั้นกลับยื่นคำคัดค้านหรือคำร้องขอผ่อนผันให้เป็นคนเข้าเมือง

(๓) คนต่างด้าวได้ยื่นอุทธรณ์ต่อรัฐมนตรี ขอผ่อนผันให้ยืดเวลาอยู่ในราชอาณาจักรเพียงชั่วคราวออกไปอีก และรัฐมนตรีได้มีคำสั่งไม่อนุญาต ภายหลังคนต่างด้าวนั้นกลับยื่นคำคัดค้านหรือคำร้องขอผ่อนผันให้ยืดเวลาอยู่ในราชอาณาจักรต่อไปอีก โดยอ้างเหตุผลอย่างอื่น ซึ่งแสดงให้เห็นว่าเป็นการประวิงเวลา และไม่มีเหตุผลอันสมควร

มาตรา ๕๓ ผู้ใดซึ่งเข้ามาในราชอาณาจักรอ้างตนว่าเป็นคนไทย ผู้นั้นต้องเป็นผู้พิสูจน์ การพิสูจน์นั้นจะกระทำโดยร้องขอพิสูจน์ต่อพนักงานเจ้าหน้าที่หรือร้องขอต่อศาลให้วินิจฉัยก็ได้ ในกรณีที่ร้องขอพิสูจน์ต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ หากผู้นั้นไม่พอใจคำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่ จะอุทธรณ์ต่อไปยังคณะกรรมการพิจารณาคนเข้าเมืองก็ได้ และถ้าผู้นั้นไม่พอใจคำสั่งของคณะกรรมการพิจารณาคนเข้าเมืองจะร้องขอต่อศาลให้วินิจฉัยก็ได้

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

เมื่อศาลได้รับคำร้องดังกล่าวในวรรคก่อน ให้ศาลแจ้งแก่พนักงานอัยการ พนักงานอัยการมีสิทธิที่จะโต้แย้งคัดค้านได้

มาตรา ๔๔ คนต่างด้าวผู้ใดไม่มีใบสำคัญถิ่นที่อยู่ และทั้งไม่มีใบสำคัญประจำตัวตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนคนต่างด้าว ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่า ผู้นั้นเข้ามาในราชอาณาจักรโดยไม่ได้รับอนุญาต

มาตรา ๔๕ ในกรณีพิเศษเฉพาะเรื่อง คณะกรรมการพิจารณาคนเข้าเมืองจะอนุญาตให้คนต่างด้าวผู้ใดเข้ามาอยู่ในราชอาณาจักร ภายในเงื่อนไขใด ๆ หรือจะยกเว้นไม่จำต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ในกรณีใดโดยอนุมัติของรัฐมนตรีก็ได้

ในเขตใดรัฐมนตรีเห็นเป็นการสมควร ที่จะยกเว้นค่าธรรมเนียมอย่างใดอย่างหนึ่งตามพระราชบัญญัตินี้ ให้รัฐมนตรีมีอำนาจกระทำได้โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๔๖ ก่อนที่พนักงานเจ้าหน้าที่จะได้ทำการตรวจในพาหนะใดซึ่งเดินทางเข้ามาในราชอาณาจักรหรือจะออกจากราชอาณาจักรเสร็จ ห้ามมิให้ผู้ใดขึ้นไปบนพาหนะนั้น หรือนำพาหนะเข้าเทียบพาหนะที่ว่านั้น และห้ามมิให้ผู้ใดเข้าไปในบริเวณที่พนักงานเจ้าหน้าที่ทำการตรวจ ทั้งนี้จนกว่าพนักงานเจ้าหน้าที่จะได้ทำการตรวจเสร็จ

บทบัญญัติในวรรคก่อน มิให้ใช้บังคับแก่เจ้าพนักงานซึ่งมีราชการเกี่ยวข้องกับพาหนะนั้นหรือผู้ซึ่งได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่

มาตรา ๔๗ ในการออกใบสำคัญถิ่นที่อยู่ และทำหลักฐานการแจ้งออกนอกราชอาณาจักร เพื่อกลับเข้ามาอีกตามความในมาตรา ๒๕ และมาตรา ๒๖ ให้เรียกค่าธรรมเนียมตามอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง แต่ไม่เกินกว่าอัตราดังต่อไปนี้

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

(๑) การออกใบสำคัญถิ่นที่อยู่ไม่เกินหนึ่งพันบาท

(๒) การทำหลักฐานการแจ้งออกนอกราชอาณาจักร เพื่อกลับเข้ามาอีกในกรณีที่มีใบสำคัญถิ่นที่อยู่ ไม่เกินยี่สิบบาท

(๓) การทำหลักฐานการแจ้งออกนอกราชอาณาจักรเพื่อกลับเข้ามาอีกในกรณีที่ไม่ต้องมีใบสำคัญถิ่นที่อยู่ ไม่เกินยี่สิบบาท

มาตรา ๔๗ ใบสำคัญถิ่นที่อยู่ให้ใช้ได้ตลอดไป แต่ถ้าเจ้าของใบสำคัญนั้นออกไปนอกราชอาณาจักรแล้ว ให้ถือว่าใบสำคัญถิ่นที่อยู่นั้นขาดอายุ เว้นแต่เมื่อก่อนจะออกไปเจ้าของใบสำคัญถิ่นที่อยู่ได้นำไปให้เจ้าหน้าที่ทำหลักฐานการแจ้งออกนอกราชอาณาจักร เพื่อกลับเข้ามาอีกตามมาตรา ๒๖ และผู้นั้นกลับเข้ามาภายในกำหนดหนึ่งปี นับแต่วันที่พนักงานเจ้าหน้าที่ทำหลักฐานให้

หลักฐานการแจ้งออกนอกราชอาณาจักรเพื่อกลับเข้ามาอีก ในกรณีที่ไม่ต้องมีใบสำคัญถิ่นที่อยู่ตามมาตรา ๒๖ (๓) ให้มีอายุใช้ได้หนึ่งปี นับแต่วันที่พนักงานเจ้าหน้าที่ทำหลักฐานให้

หลักฐานซึ่งพนักงานเจ้าหน้าที่ทำให้ตามความในวรรคแรกและวรรคสองนั้น แม้ภายในกำหนดเวลาหนึ่งปีจะออกไปและกลับเข้ามาหลายครั้งก็ตาม ให้ถือว่ายังใช้ได้อยู่

มาตรา ๔๘ ภายใต้บังคับแห่งมาตรา ๔๗ ใบสำคัญถิ่นที่อยู่ที่ออกตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมืองก่อนวันใช้พระราชบัญญัตินี้ ให้ถือว่าเป็นใบสำคัญถิ่นที่อยู่ที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕๐ เอกสารที่ออกตามความในพระราชบัญญัตินี้ ของผู้ใดสูญหายหรือชำรุดในส่วนสำคัญ เมื่อผู้นั้นประสงค์จะได้ใบแทน และพนักงาน

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

เจ้าหน้าที่ตรวจสอบเป็นที่พอใจแล้ว ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ออกใบแทนให้โดยเรียกค่าธรรมเนียมตามอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง แต่ไม่เกินฉบับละห้าสิบบาท

มาตรา ๕๓ พนักงานสถานทูตและพนักงานสถานกงสุลต่างประเทศประจำราชอาณาจักรไทย และคนต่างด้าวซึ่งรัฐบาลต่างประเทศหรือองค์การสหประชาชาติได้แจ้งแก่รัฐบาลไทยว่า เข้ามาในราชการหรือในกิจการของสหประชาชาติ และครอบครัวของบุคคลเช่นว่า ให้ได้รับการยกเว้นไม่ต้องปฏิบัติตามหน้าที่ที่ได้กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้

ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจที่จะตรวจตามหรือขอดูหลักฐานเพื่อตรวจสอบว่า บุคคลที่เข้ามาในราชอาณาจักรนั้น เป็นผู้ที่ได้รับการยกเว้นตามที่บัญญัติไว้ในวรรคก่อน

มาตรา ๕๒ ผู้ควบคุมพาหนะหรือคนต่างด้าวผู้ใดเข้ามาหรือออกไปนอกราชอาณาจักรโดยฝ่าฝืนประกาศรัฐมนตรีหรือข้อบังคับซึ่งได้รับมอบหมายจากรัฐมนตรีซึ่งประกาศตามความในมาตรา ๗ มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองร้อยบาท หรือจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือทั้งปรับทั้งจำ

มาตรา ๕๓ เจ้าของพาหนะหรือผู้ควบคุมพาหนะผู้ใดไม่นำคนประจำพาหนะไปมอบแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ตามความใน มาตรา ๑๔ วรรคสอง มีความผิดต้องระวางโทษปรับ ตั้งแต่ห้าร้อยบาทขึ้นไปจนถึงสามพันบาท เรียงรายตัวคนประจำพาหนะที่มิได้นำไปมอบนั้น

มาตรา ๕๔ เจ้าของพาหนะหรือผู้ควบคุมพาหนะผู้ใดไม่ปฏิบัติตามความในมาตรา ๗ มาตรา ๙ (๒) (๓) หรือ (๔) หรือมาตรา ๒๔ วรรคแรก มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ความผิดในมาตรานี้ ให้พนักงานสอบสวนหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายมีอำนาจเปรียบเทียบให้เสร็จกันได้ และเมื่อได้เปรียบเทียบและเสียค่าปรับแล้ว ให้ถือว่าเป็นคดีเสร็จกันตามมาตรา ๓๗ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

มาตรา ๕๕ เจ้าของพาหนะหรือผู้ควบคุมพาหนะผู้ใดไม่ปฏิบัติตามในมาตรา ๙ (๑) หรือไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่รัฐมนตรีกำหนดตามความในมาตรา ๖ มีความผิดต้องระวางโทษปรับตั้งแต่ห้าร้อยบาทขึ้นไป จนถึงห้าพันบาท

มาตรา ๕๖ เจ้าของพาหนะหรือผู้ควบคุมพาหนะผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งสั่งตามความในมาตรา ๑๐ มีความผิดต้องระวางโทษปรับตั้งแต่ห้าร้อยบาทขึ้นไปจนถึงห้าพันบาท

ถ้าการไม่ปฏิบัติตามคำสั่งนั้นเป็นเหตุให้คนต่างด้าวหลบหนี เจ้าของพาหนะหรือผู้ควบคุมพาหนะนั้น มีความผิดต้องระวางโทษปรับตั้งแต่พันบาทขึ้นไปจนถึงหมื่นบาท เรียงรายตัวคนต่างด้าวนั้น

มาตรา ๕๗ เจ้าของพาหนะหรือผู้ควบคุมพาหนะผู้ใดประมาท ทำให้คนต่างด้าวที่ได้รับมอบหมายให้ควบคุมไว้ เพื่อตรวจหรือเพื่อนำตัวกลับตามความในมาตรา ๑๐ หลบหนีไป มีความผิดต้องระวางโทษปรับตั้งแต่ห้าร้อยบาทขึ้นไปจนถึงห้าพันบาท เรียงรายตัวคนต่างด้าวนั้น

มาตรา ๕๘ คนต่างด้าวผู้ใดอยู่ในราชอาณาจักรด้วยการเข้ามาโดยฝ่าฝืนมาตรา ๑๗ หรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๒๓ หรือโดยฝ่าฝืนหลักเกณฑ์ไม่ถูกขับออกไปตามคำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่ มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท หรือจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือทั้งปรับทั้งจำ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

มาตรา ๕๙ เจ้าของพาหนะหรือผู้ควบคุมพาหนะผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งสั่งตามความในมาตรา ๑๒ มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาทหรือจำคุกไม่เกินสองปี หรือทั้งปรับทั้งจำ

มาตรา ๖๐ คนต่างด้าวผู้ใดเข้ามาในราชอาณาจักรในทางอื่นใดซึ่งมิใช่เป็นช่องทางและด่านตรวจคนเข้าเมืองที่รัฐมนตรีประกาศตามความในมาตรา ๖ หรือเข้า หรือออกในทาง หรือเขตใดโดยฝ่าฝืนประกาศของรัฐมนตรีซึ่งประกาศตามความในมาตรานั้น มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท หรือจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือทั้งปรับทั้งจำ

มาตรา ๖๑ ผู้ควบคุมพาหนะผู้ใดนำพาหนะเข้ามาในราชอาณาจักรในทางอื่น ซึ่งมิใช่เป็นช่องทางและด่านตรวจคนเข้าเมืองที่รัฐมนตรีประกาศตามความในมาตรา ๖ หรือเข้าหรือออกในทางหรือเขตใดโดยฝ่าฝืนประกาศรัฐมนตรีซึ่งประกาศตามความในมาตรานั้น มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาทหรือจำคุกไม่เกินสองปี หรือทั้งปรับทั้งจำ

มาตรา ๖๒ ผู้ใดกระทำด้วยประการใด ๆ อันเป็นอุปการะหรือช่วยเหลือหรือให้ความสะดวกแก่คนต่างด้าวให้เข้ามาในราชอาณาจักร โดยฝ่าฝืนพระราชบัญญัตินี้ มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือจำคุกไม่เกินสองปี หรือทั้งปรับทั้งจำ

มาตรา ๖๓ ผู้ใดให้พำนัก ซ่อน หรือช่วยด้วยประการใด ๆ ให้คนต่างด้าว ซึ่งตนรู้ว่าเข้ามาในราชอาณาจักรโดยฝ่าฝืนพระราชบัญญัตินี้เพื่อมิให้ถูกจับกุม มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือจำคุกไม่เกินสองปี หรือทั้งปรับทั้งจำ

ถ้าการกระทำผิดดังกล่าวในวรรคแรก เป็นการกระทำเพื่อช่วยบิดา มารดา บุตร สามีหรือภริยาของผู้กระทำ ให้ยกเว้นโทษแก่ผู้กระทำผิดนั้น

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

มาตรา ๖๔ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๒๐ มาตรา ๒๒ มาตรา ๒๓ มาตรา ๓๒ หรือมาตรา ๔๒ มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองร้อยบาท หรือจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือทั้งปรับทั้งจำ

ความผิดในมาตรานี้ ให้พนักงานอัยการหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งปลัดกระทรวงมอบหมายมีอำนาจเปรียบเทียบให้เลิกกันได้ และเมื่อได้เปรียบเทียบและเสียค่าปรับแล้ว ให้ถือว่าเป็นคดีเลิกกันตามมาตรา ๓๗ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

มาตรา ๖๕ คนต่างด้าวผู้ใดหลีกเลี่ยงไม่ยอมรับทราบคำสั่งรัฐมนตรี อธิบดีหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งปลัดกระทรวงมอบหมาย ซึ่งจะต้องสั่งแก่ผู้นั้นตามความในพระราชบัญญัตินี้ มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าร้อยบาท ถ้าคำสั่งนั้นเป็นคำสั่งให้คนต่างด้าวผู้นั้นกลับออกไปนอกราชอาณาจักร ผู้กระทำมีความผิดต้องระวางโทษปรับตั้งแต่ห้าร้อยบาทขึ้นไป จนถึงห้าพันบาทหรือจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือทั้งปรับทั้งจำ

มาตรา ๖๖ คนต่างด้าวผู้ใดต้องโทษตามมาตรา ๕๗ เมื่อพ้นโทษแล้วให้พนักงานเจ้าหน้าที่นำตัวมาเพื่อดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้ หรือจะสั่งให้ส่งกลับออกไปนอกราชอาณาจักรก็ได้

มาตรา ๖๗ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวง เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

.....

นายกรัฐมนตรี

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

(เชิญกรรมาธิการเข้านั่งประจำที่)

เลขาธิการรัฐสภา : กรรมาธิการมีดังนี้ ฝ่ายสภาผู้แทน นายเกษม บุญศรี, นายชัยวัฒน์ อินทะพันธ์, นายทองดี อิสราชีวิน, นายทิม จันทนศร, นายเผด็จ จิราภรณ์, หลวงระงับประจันตคาม, นายสาคร กิจณรงค์.

ฝ่ายวุฒิสภา พระนิตินัยประสาน, พระยาศรีธรรมราช, พลตรี พระยาเสนีณรงค์ฤทธิ์, นายหยุด แสงอุทัย, พระยาอรรถกรรมวินิจฉัย พระยาอรรถการีย์นิพนธ์, พระยาอาณาจักรบริบาล.

นายหยุด แสงอุทัย กรรมาธิการ : กรรมาธิการร่วมกันไม่ได้แก้หลักการของวุฒิสภาเลย นอกจากแก้ไขถ้อยคำเท่านั้น

นาวาเอกพระยาสรภัยพิพัฒน์ : บังเอิญข้าพเจ้าเป็นสมาชิกใหม่ไม่ได้ทราบเรื่องมาแต่เดิม พึ่งมาอ่านเมื่อกรรมาธิการได้พิจารณากันผ่านไปแล้ว ความจริงข้าพเจ้าเชื่อในความปรีชาสามารถของท่านกรรมาธิการทุกคน แต่บังเอิญเป็นเพราะเหตุว่าข้าพเจ้าเป็นชาวพ โดยเฉพาะในเรื่องเกี่ยวกับเรือซึ่งมีคนโดยสารเข้ามาอยู่เนือง ๆ เพราะฉะนั้นจึงอยากจะกราบเรียนถามว่าในมาตรา ๑๕ ซึ่งมีความว่าห้ามมิให้คนต่างด้าวซึ่งมีลักษณะอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้เข้ามาในราชอาณาจักร คือ ๑. ไม่มีหนังสือเดินทางหรือเอกสารที่ใช้แทนหนังสือเดินทางอันถูกต้องและในกรณีที่ต้องมีการตรวจลงตรา ไม่ได้รับการตรวจลงตราจากสถานทูต หรือสถานกงสุลไทยในต่างประเทศเช่นว่านั้น ข้าพเจ้าอยากจะกราบเรียนถามท่านกรรมาธิการว่า ถ้ามีคนโดยสารชนชาติอังกฤษหรือฝรั่งเศสเดินทางมาจากประเทศบราซิล ถือหนังสือของเขามาถูกต้องตามระเบียบและบังเอิญเรือตรงเข้ามาในประเทศไทยเพราะไม่มีกงสุลไทยตั้งตราในประเทศบราซิลเช่นนี้ กรมตรวจคนเข้าเมืองจะให้ขึ้นท่าเมืองไทยหรือไม่ ขอกราบเรียนถามเท่านี้ก่อน ขอให้กรรมาธิการตอบเท่านี้

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

นายหยุด แสงอุทัย กรรมาธิการ : กรรมาธิการขอแจ้งให้ทราบตามกฎหมาย คือว่าตามกฎหมายนั้นถ้าไม่มีหนังสือหรือเอกสารหรือหนังสือเดินทางก็เข้ามาไม่ได้ แต่ว่าในกรณีที่ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติได้กล่าวนั้นถึงกรณีจำเป็น ถ้าอย่างนี้เราก็อยู่ในมาตรา ๑ ซึ่งให้รัฐมนตรีมีอำนาจผ่อนผันได้ เพราะฉะนั้นคงจะว่าแต่รัฐมนตรีจะยอมผ่อนผันหรือไม่

นาวาเอกพระยาศรีราภัยพิพัฒน์ : ลักษณะอย่างที่ท่านกรรมาธิการได้กล่าวเมื่อกี้นี้กว่าจะขออนุมัติรัฐมนตรี ไม่ทราบว่ากี่วันเรือจอดเพียง ๒๔ ชั่วโมง ถ้าวันนี้ปิดทำงาน คนเหล่านั้นขึ้นไม่ได้เลย แต่ไม่รู้จะร้องที่ใครหนังสือก็ว่าจะถึงรัฐมนตรีอย่างน้อย ๗ วันจึงจะถึง เพราะฉะนั้นแปลว่ารัฐบาลไทยจะไม่ให้ความสะดวกท่านทั้งหลายที่เดินทางไปต่างประเทศย่อมทราบดี เราถือหนังสือเดินทางไปต่างประเทศได้ แต่ว่าไม่ตีตราเราจะขึ้นเรือก็ตีตราให้ขึ้นได้หรือจะให้ขึ้นก็ต้องรายงานกับตำรวจ เราจะควรตีตราภายใน ๒๔ ชั่วโมง ถ้าเกินไปก็ให้รายงานตำรวจ แปลว่าเราไม่ให้ประโยชน์คนต่างชาติเข้ามาในประเทศไทย และถ้าเวลาปิดราชการก็ไม่ได้ขึ้นและการยึดตามลำดับขึ้นถึง ๗ วัน

นายหยุด แสงอุทัย กรรมาธิการ : กรรมาธิการขอชี้แจงว่าคนต่างด้าวจะเข้ามาในประเทศของเรา ควรจะเข้ามาในเมื่อถูกตรากฎหมายของเราอยู่อย่างนี้แล้ว การปฏิบัติทั่ว ๆ ไปก็จะเป็นผลดี และเราต้องมีหนังสือแจ้งและอย่างสมาชิกผู้มีเกียรติพูดเมื่อกี้นี้ก็ว่าเป็นข้อผ่อนผันได้ กรรมาธิการหวังว่าเจ้าหน้าที่จะพิจารณาด้วยดี แต่ว่าสำหรับกรณีปกติจะยอมให้บุคคลต่างด้าวเดินทางมาก็ย่อมมีโควตาจำกัด โควตาก็บอกในสถานกงสุลว่าเท่าไรก็ประทับตราให้ แต่ที่ปฏิบัติกันมาแต่ทางเจ้าหน้าที่มีข้อขัดข้องอย่างไร

นาวาเอกพระยาศรีราภัยพิพัฒน์ : ท่านกรรมาธิการท่านตอบอีกทางหนึ่ง ที่ข้าพเจ้าถามนี้อยากจะกราบเรียนท่านว่า สมมติว่าพวกทัวริสต์

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ถือหนังสือเดินทางอย่างว่านั้นไม่ได้เลย และเขาก็ไม่ได้เข้ามาแต่เท่านั้นเอง และพวกนี้ก็ไม่ได้นั้นมาเพื่อท่องเที่ยว และในการท่องเที่ยวนั้นเป็นสำคัญ ทุกประเทศถ้าเป็นอย่างนี้แล้วแปลว่า นักท่องเที่ยวนั้นไม่ได้ และถ้าพูดตามกฎหมายไม่มีใครตีตรา ตามธรรมดาตีตราไม่ได้จริง ๆ

นายหยุด แสงอุทัย กรรมาธิการ : สำหรับในการท่องเที่ยวอยู่ภายใต้กฎหมายไทย และนักท่องเที่ยวก็มีโควตาและมีกงสุลประทับตรา แต่ตามกฎหมายที่ปฏิบัติมา ใครจะเข้ามาในประเทศไทยต้องประทับตราเสียก่อน และเรื่องนี้ไม่ได้มีเฉพาะในประเทศไทยเท่านั้น เมื่อกระผมศึกษาในต่างประเทศ เขาก็ต้องตีตรา เพื่อเป็นการเช็คคนเข้ามาเป็นอย่างไร คือว่าสถานกงสุลได้รู้เห็น ซึ่งก็เป็นหลักปฏิบัติกันมา นักท่องเที่ยวเฉลาะมีการท่องเที่ยวคนในประเทศ เราก็ต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขของเขา ก็ไม่เห็นจะได้รับความขัดข้องอย่างไร

นาวาเอกพระยาศราภัยพิพัฒน์ : ข้าพเจ้าอยากจะกราบเรียนว่าข้าพเจ้าเดินทางไปในท่าเรือต่างประเทศซึ่งข้าพเจ้าถือหนังสือเดินทางไม่ได้ตีตรา โดยเฉพาะอย่างยิ่งเวลาที่ประเทศไทยไม่มีสัญญาทางพระราชไมตรีกับจีน ข้าพเจ้าไปที่เซี่ยงไฮ้ซึ่งกงสุลเขาก็ตีตราให้ทันที ข้าพเจ้าขอยกตัวอย่างให้ฟังเมื่อฉันที่ ๒๒ สิงหาคม มีชาวเดนมาร์กคนหนึ่งเป็นนักภูมิศาสตร์มาศึกษาวัฒนธรรมของต่างประเทศ ชื่อฮาลิกเครมฉัน มากับเรือซึ่งบริษัทข้าพเจ้าทำงานอยู่ฉันมีหนังสือเดินทางถูกต้องตามระเบียบ นอกจากนี้ท่านทั้งหลายโปรดฟัง มีหนังสือกระทรวงการต่างประเทศเดนมาร์กอีกฉบับหนึ่ง ขอร้องให้รัฐบาลแต่ละประเทศช่วยเหลือเกื้อหนุน ซึ่งข้าพเจ้าเอาเข้าเนามาด้วย เจ้าหน้าที่กรมตรวจคนเข้าเมืองได้บ่งบอกว่าเพราะไม่มี

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

กงสุลไทยตีตราจึงไม่ให้ขึ้น ถ้าหากว่ากฎหมายมุ่งหมายอย่างนั้นแล้ว นักท่องเที่ยวขึ้นไม่ได้ ถ้าหากเขียนอย่างนี้ขึ้นไม่ได้ นอกจากหากงสุลไทยตีตรา ข้าพเจ้าขอกราบเรียนให้ที่ประชุมทราบว่าขึ้นไม่ได้เป็นอันขาด

พระยาอรรถการีย์นิพนธ์กรรมาธิการ : ข้าพเจ้าสงสัยว่าท่านสมาชิกผู้มีเกียรติบางทีจะแปลความในข้อ ๑ ในมาตรา ๑๕ คลาดเคลื่อนไป คือความในข้อ ๑ ผู้ที่จะเข้าเมืองนั้น จะต้องมีหนังสือเดินทางถูกต้อง แล้วบัญญัติต่อไปว่าในกรณีที่ต้องลงตราก็ต้องลงตราด้วยนั้น หมายความว่าผู้ที่จะเดินทางเข้าประเทศไทย ถ้ามีหนังสือเดินทางถูกต้องก็เข้ามาได้ เว้นแต่จะต้องมีการลงตราก็ต้องลงตรา ข้าพเจ้าว่าผู้ที่เดินทางเข้ามามีหนังสือเดินทางถูกต้องแล้วส่วนที่ว่าจะลงตราหรือไม่ แล้วแต่ข้อตกลงระหว่างประเทศไทยกับประเทศเหล่านั้นว่าคนเหล่านั้นจะลงตราหรือไม่ ถ้าหากว่าข้อตกลงมีว่าต้องลงตรา ถ้าเขาไม่ปฏิบัติไม่ถูกเขาก็เข้ามาไม่ได้อันนี้ก็เป็นการจนใจกฎหมายช่วยอะไรไม่ได้

พระยาสุรภัยพิพัฒน์ : ถ้าหากว่าข้าพเจ้าได้เข้าใจอย่างที่กรรมาธิการบอกว่าถ้าไม่ได้ตีตราเข้าไม่ได้ ก็เป็นอันว่าจะได้จำไว้เป็นบรรทัดฐานปฏิบัติต่อไป เพราะเหตุว่าข้าพเจ้าสงสัยข้อความมาตรานี้ เพราะเหตุว่าข้าพเจ้าคิดว่าต่อไปถ้าตีความตามกฎหมายนี้ นักท่องเที่ยวเข้าไม่ได้เป็นอันขาด เพราะเหตุว่าเข้ามาแล้วขึ้นบกไม่ได้ ต้องอยู่ในเรือหรือต้องอยู่ที่สนามบิน จะเดยไปชมสถานที่ต่าง ๆ ไม่ได้ เพราะพวกเหล่านี้ไม่ตีตราเป็นส่วนมาก ถ้ากรรมาธิการเห็นว่าควรปฏิบัติอย่างนั้น ข้าพเจ้าก็จะได้เข้าใจตามนั้น

พระยาสุริยานุวงศ์ประวัติ : ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติคนเข้าเมืองนี้ข้าพเจ้าเสียใจ เพราะเหตุที่ว่า ร่างพระราชบัญญัตินี้ได้ผ่านไปเสียแล้ว ที่ผ่านไปเร็วนั้นเพราะเหตุว่ารอบรัดมากเกินไป เพราะใกล้ถึง

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

กำหนด ๒๐ วันแล้ว การพิจารณาคราวนี้ไม่ได้ถือเหมือนคราวนั้นเลย เพราะมีเวลามาก และเจ้าหน้าที่ส่งไปให้มีเวลาพอสมควร จึงอยู่พระราชบัญญัตินี้ได้ผ่านกรรมาธิการร่วมกันแล้วจะแก้ไขไม่ได้ แต่การพิจารณาครั้งนี้ ข้าพเจ้ามีข้อข้องใจอยู่หลายอย่างหลายข้อ ท่านประธานจะอนุญาตให้ข้าพเจ้าถามกรรมาธิการได้หรือไม่ เพื่อให้กรรมาธิการได้ชี้แจงแก่สมาชิกผู้มีเกียรติทั้งหลายจะได้หรือไม่ ข้าพเจ้าอยากจะทราบในข้อนี้

ประธานวุฒิสภา : คือท่านอยากจะขอคำอธิบาย แต่ว่าในตอนนี้มันหมดเวลาที่จะพิจารณาแก้ไขรายละเอียดเสียแล้ว ข้าพเจ้าก็ถามแล้ว คือได้พิจารณากันในสภาเมื่อครั้งหนึ่งตอนรับหลักการหนหนึ่งแล้ว และก็ได้ผ่านวาระที่ ๒ ที่ ๓ ไปแล้ว และกรรมาธิการร่วมกันก็ได้พิจารณาเสร็จแล้ว เพราะฉะนั้น ที่ท่านจะถามเพื่อขอคำอธิบาย ให้หายข้องใจในความสำคัญบางข้อข้าพเจ้าก็อนุญาตได้ แต่ที่จะให้ลุกขึ้นถึงปัญหาสำคัญนั้น ข้าพเจ้าเสียใจ เพราะวาระนั้นได้ผ่านไปแล้ว

พระยาสุรัยยานุวงศ์ประกาศ : ข้าพเจ้าทราบดีแล้วที่ท่านประธานชี้แจง แต่ที่ข้าพเจ้าข้องใจ คืออยากจะให้กรรมาธิการอธิบายข้อความบางอย่าง เพื่อให้สมาชิกทั้งหลายทราบ เพราะฉะนั้นท่านประธานจะอนุญาตหรือไม่อนุญาตเท่านั้น ไม่มีอะไร

ข้อข้องใจที่ข้าพเจ้าอยากจะถามท่านกรรมาธิการนั้น คือในมาตรา ๑๕ วรรคสุดท้าย ในมาตรา ๑๕ วรรคสุดท้ายนั้น ข้าพเจ้าเข้าใจว่าการตรวจคนที่เป็นโรคจิตนั้น จะต้องเป็นนายแพทย์ซึ่งมีเทคนิคอะไรสักอย่างเป็นสำคัญ คือหมายความว่าไม่ใช่นายแพทย์ธรรมดา เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าอยากจะถามท่านกรรมาธิการว่านายแพทย์ที่ตรวจโรคจิตนั้น สำหรับกรมตรวจคนเข้าเมืองมีแล้วหรือยัง เมื่อมีแล้วชื่อเรียงเสียงไร ขอท่านกรรมาธิการตอบให้ข้าพเจ้าทราบด้วย

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

นายหยุด แสงอุทัย กรรมาธิการ : สำหรับที่ท่านถามมานั้นมีบัญญัติอยู่ในมาตรา ๔ แพทย์ตรวจคนเข้าเมือง หมายความถึงแพทย์ที่รัฐมนตรีได้แต่งตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัตินั้น เพราะฉะนั้นเชื่อว่าเขาคงจะมี

พระยาสุริยานุวงศ์ประวัติ : ตามที่ท่านกรรมาธิการได้ตอบข้าพเจ้าเมื่อกี้นี้ ไม่ตรงกับคำถาม ข้าพเจ้าถามว่ากรมตรวจคนเข้าเมืองมีแพทย์ตรวจโรคจิตแล้วหรือยัง ถ้ามีแล้วก็ต้องกินเงินในงบประมาณคนเข้าเมือง ตามพระราชบัญญัตินับอกว่าต้องเป็นแพทย์ของกรมตรวจคนเข้าเมือง

นายหยุด แสงอุทัย กรรมาธิการ : แพทย์ตรวจคนเข้าเมือง ก็อยู่ในบทวิเคราะห์ศัพท์ของพระราชบัญญัตินั้นแล้ว นั่นคือเป็นแพทย์ซึ่งรัฐมนตรีได้แต่งตั้ง ไม่จำเป็นต้องกินเงินเดือนของคนเข้าเมือง แต่ถ้าเมื่อไม่มีกฎหมายแล้ว ก็ต้องมี

พระยาสุริยานุวงศ์ประวัติ : นี่ก็ต้องแปลว่าทางฝ่ายบริหารก็ยังไม่พร้อมที่จะบรรจุคน แล้วการออกกฎหมายไปก่อน ข้าพเจ้าอยากจะถามท่านกรรมาธิการ . .

ประธานอุปสภา : คำถามของท่านคล้าย ๆ กับถามรัฐบาลเป็นทำนองกระทู้ถามมากกว่า คือเวลานี้เราพิจารณากันเฉพาะข้อสำคัญที่ว่าจะให้ความเห็นชอบหรือไม่ แต่ที่ข้าพเจ้าได้อนุญาตไปนั้น ก็อยากจะให้สมาชิกได้หายความข้องใจ แต่มาถึงปัญหานี้ ข้าพเจ้าเข้าใจว่าเป็นทำนองคล้าย ๆ กับกระทู้ถามรัฐบาลเสียแล้ว เพราะฉะนั้นขอให้ท่านเอาไว้ตั้งกระทู้ถามจะดีกว่า และในการอภิปรายต่อไป ถ้าท่านสงสัยในข้อใด ก็ถามได้

พระยาสุริยานุวงศ์ประวัติ : ข้าพเจ้ายอมให้ผ่านไปได้ แต่ยังมีข้อหนึ่ง จึงขอเรียนถามท่านกรรมาธิการ เพื่อจะได้ชี้แจงให้ชัดเจนยิ่งขึ้น มาตรา ๒๕ มีอยู่ว่า คนต่างด้าวผู้นั้นจะต้องรับใบสำคัญถิ่นที่อยู่ ใบสำคัญถิ่น

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ที่อยู่กรรมาธิการเอากฎหมายอะไรมาบอกว่าคนต่างด้าวต้องมีใบสำคัญถิ่นที่อยู่ เพราะฉะนั้นขอให้กรรมาธิการชี้แจงให้ทราบ ใบสำคัญถิ่นที่อยู่คืออะไร ออกตามกฎหมายอะไร

นายหยุด แสงอุทัย กรรมาธิการ : ใบสำคัญถิ่นที่อยู่ออกโดยอาศัยอำนาจกฎหมายนี้ กฎหมายนี้กำหนดคนต่างด้าวเข้าเมืองต้องมี

พระยาสุริยานุวงศ์ประวัติ : ไม่เข้าใจ โปรดอธิบายอีกสักครั้งหนึ่งที่ตอบเมื่อกี้

พระยาอรรถกรมมนุตติ กรรมาธิการ : ใบสำคัญถิ่นที่อยู่ความจริงไม่ใช่ของใหม่ คือพระราชบัญญัติคนเข้าเมืองฉบับนี้ก็ดี ตามกฎหมายนี้ให้คงไว้ จำเป็นต้องมีโดยพระราชบัญญัติคนเข้าเมืองในปัจจุบัน

พระยาสุริยานุวงศ์ประวัติ : กฎหมายฉบับนี้ก็ปรากฏชัดเจนอยู่แล้ว เมื่อได้ใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้แล้ว พระราชบัญญัติคนเข้าเมืองฉบับเก่าและฉบับที่ ๒ ก็จะต้องยกเลิกไปเหมือนกัน เพราะฉะนั้นใบสำคัญถิ่นที่อยู่นี้บทหรือมีอำนาจอย่างใดอย่างหนึ่งที่จะออกใบสำคัญถิ่นที่อยู่ ผิดกับใบสำคัญคนต่างด้าว แต่ใบสำคัญถิ่นที่อยู่ไม่มี แต่กฎหมายให้อำนาจ

นายหยุด แสงอุทัย กรรมาธิการ : กรรมาธิการขอชี้แจงว่าใบสำคัญถิ่นที่อยู่มี ๒ อย่าง คือออกตามกฎหมายเดิม ขอท่านสมาชิกโปรดอ่านตามอนุมาตรา ๗ คือใบสำคัญถิ่นที่อยู่ แต่ถ้าไม่มีเก่าก็ออกตามกฎหมายใหม่

พระยาสุริยานุวงศ์ประวัติ : ขอให้ท่านกรรมาธิการชี้แจงว่า กฎหมายใหม่นั้นข้อไหนที่ออกมา ที่มีว่าให้ออกใบสำคัญถิ่นที่อยู่

นายหยุด แสงอุทัย กรรมาธิการ : กฎหมายที่ออกใบสำคัญถิ่นที่อยู่คือมาตรา ๒๕ นั่นเองว่า "เมื่อเจ้าพนักงานเจ้าหน้าที่ตำรวจตามหมายได้อนุญาตให้คนต่างด้าวผู้ใด เข้ามาอยู่ในราชอาณาจักรตามความในมาตรา ๒๒ หรือมาตรา ๒๓ วรรค ๒ แล้วคนต่างด้าวผู้นั้นจะต้องรับใบสำคัญ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ถิ่นที่อยู่จากอธิบดีหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ที่อธิบดีมอบหมาย ถ้ายังไม่ได้รับใบสำคัญถิ่นที่อยู่ จะถือว่าเป็นคนต่างด้าวที่ได้รับอนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักรมิได้" คือใครเข้ามาเขาก็ต้องรับใบสำคัญถิ่นที่อยู่ คือมาตรา ๒๕ นี่เอง

พระยาสุรียานุวงศ์ประวัติ : ข้าพเจ้ามีข้อข้องใจอีกข้อหนึ่งในมาตรา ๒๕ ตามอนุมาตรา ๓ "คนต่างด้าวซึ่งเป็นข้าราชการประจำหรือลูกจ้างของรัฐบาลไทยและครอบครัวของบุคคลทั้งกล่าวนี้" คำว่า "ลูกจ้างของรัฐบาลไทยและครอบครัว" ขอให้ท่านกรรมาธิการชี้แจงด้วย ที่เรียกว่าลูกจ้างของรัฐบาลไทยนี้หมายความแค่ไหน

นายหยุด แส่งอุทัย กรรมาธิการ : ลูกจ้างของรัฐบาลไทยหมายถึงบุคคลที่มีสัญญาจ้างกับรัฐบาล คือบุคคลที่จะจ้างมา อาจจ้างในฐานข้าราชการหรือจ้างเป็นลูกจ้างแล้วแต่สัญญา

พระยาสุรียานุวงศ์ประวัติ : ความจริงแล้วข้าพเจ้าไม่พอใจเลยในคำตอบ แต่อาศัยเหตุที่แก้ไม่ได้ และได้ผ่านพ้นไปแล้ว การที่ข้าพเจ้าซักถามก็เพื่อจะแจ้งข้อข้องใจ ให้ท่านสมาชิกได้ทราบก่อนที่จะลงมติให้ความเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบ ข้าพเจ้าสงสัยในมาตรา ๓๐ หญิงไทยที่เสียสัญชาติไปด้วยการสมรส เฉพาะหญิงไทยที่เสียสัญชาติไปด้วยการสมรสเข้าเมืองได้ แต่ส่วนผู้ชายที่เสียสัญชาติไปตามพระราชบัญญัตินั้น เข้าเมืองไม่ได้ แต่หญิงไทยที่แต่งงานโดยการสมรสโอโคเมคิดในตัวเข้าได้ ผู้ชายเสียสัญชาติแล้วเข้าไม่ได้ กรรมาธิการใช้คำว่าคนไทย อาจลงความถึงหญิงไทยด้วย ฉะนั้นกรรมาธิการมุ่งหมายเฉพาะหญิงไทยเท่านั้นหรือ

นายหยุด แส่งอุทัย กรรมาธิการ : กรรมาธิการหมายถึงหญิงไทยเท่านั้น คือเป็นคนไทยโดยแต่กำเนิดแต่งงานไปกับต่างชาติ เช่น จีน แต่อย่างไรก็ตามคนไทยเมื่อเสียสัญชาติไปแล้วสำหรับชายไทยที่เสียสัญชาติไปไม่ต้องการให้เข้ามา

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ประธานวุฒิสภา : ผู้ใดเห็นชอบด้วยร่างพระราชบัญญัติที่กรรมาธิการร่วมกัน ได้พิจารณาแล้วโปรดชูมือขึ้น

สมาชิกยกมือ ๖๐ คน

ประธานวุฒิสภา : ผู้ใดไม่เห็นด้วย โปรดชูมือขึ้น

ไม่มีสมาชิกยกมือ

ประธานวุฒิสภา : ที่ไม่เห็นด้วยไม่มี เป็นอันว่าได้ให้ความเห็นชอบระเบียบวาระต่อไปร่างพระราชบัญญัติควบคุมค่าเช่า พ.ศ. ๒๔๙๓ ซึ่งคณะกรรมาธิการร่วมกันพิจารณาเสร็จแล้ว พิจารณาให้ความเห็นชอบหรือไม่ให้ความเห็นชอบ

รายงานการประชุม

กรรมาธิการร่วมกันพิจารณา

ร่างพระราชบัญญัติควบคุมค่าเช่า พ.ศ. ๒๔๙๓

ตามที่วุฒิสภาและสภาผู้แทนได้ตั้งกรรมาธิการฝ่ายละ ๗ คน ให้เป็นกรรมาธิการร่วมกันพิจารณาร่างพระราชบัญญัติควบคุมค่าเช่า พ.ศ. ๒๔๙๓ ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๒๓ (๓) นั้น

กรรมาธิการร่วมกันได้ประชุมพิจารณาร่างพระราชบัญญัตินั้น โดยได้เลือกพระยาอรรถการีย์นิพนธ์ เป็นประธาน และนายกิจจา วัฒนสินธุ์ เป็นเลขานุการ ต่อมานายกิจจา วัฒนสินธุ์ ได้ถอยออกจากคณะกรรมาธิการสภาผู้แทน จึงได้ตั้งนายเพทาย โชติกนิษฐ เป็นกรรมาธิการแทน และที่ประชุมได้เลือกให้นายประพัฒน์ อรรธนสาร เป็นเลขานุการแทนนายกิจจา วัฒนสินธุ์ ต่อไป บัดนี้ได้พิจารณาเสร็จเรียบร้อยแล้ว จึงขอเสนอร่างพระราชบัญญัติที่ได้พิจารณาแล้วต่อสภาทั้งสองมาพร้อมรายงานนี้

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ผลของการพิจารณาของกรรมาธิการร่วมกัน ปรากฏตามร่างที่เสนอมานี้ ซึ่งส่วนมากเป็นไปตามร่างของสภาผู้แทนที่วุฒิสภาได้แก้ไข กรรมาธิการร่วมกันได้แก้ไขที่เป็นส่วนสำคัญดังต่อไปนี้

(๑) (มาตรา ๒) พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับมีกำหนดหกปี ทั้งนี้เพราะกรรมาธิการเห็นว่าการที่กำหนดไว้เพียงสามปีนั้นน้อยไป ภาวะการขาดแคลนอาคารยังไม่มีหวังที่จะบันเทาลงภายในสามปี กรรมาธิการจึงได้เพิ่มขึ้นเป็นหกปี

(๒) ตามร่างของสภาผู้แทนและวุฒิสภานั้น ถ้าผู้เช่าออกไปจากเคหที่เช่า ผู้ให้เช่าก็มีสิทธิที่จะได้ครอบครองเคหนั้นได้ทีเดียว กรรมาธิการเห็นว่าอาจเป็นผลให้เกิดความเดือดร้อนแก่ผู้เช่าที่ต้องออกจากเคหไป โดยมีความจำเป็นที่จะพาครอบครัวไปด้วยไม่ได้ จึงได้บัญญัติให้ความคุ้มครองแก่ผู้เช่าในกรณีเช่นว่านี้ไว้ด้วย.

(ลงชื่อ) ประพัฒน์ วรรธนสาร

(นายประพัฒน์ วรรธนสาร)

เลขานุการ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ร่าง

พระราชบัญญัติควบคุมการเช่าเคหะและที่ดิน

พ.ศ. ๒๔๕...

.....

.....

.....

.....

.....

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการควบคุมค่าเช่าให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

.....

.....

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า "พระราชบัญญัติควบคุมการเช่าเคหะและที่ดิน พ.ศ. ๒๔๙....."

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป แต่ให้ใช้บังคับไม่กำหนดหกปี

มาตรา ๓ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้ในเขตจังหวัดพระนคร เขตจังหวัดธนบุรีและในเขตเทศบาลทุกแห่ง ถ้าจะให้ใช้ในเขตท้องที่อื่นใดเมื่อใด ให้ประกาศโดยพระราชกฤษฎีกา

มาตรา ๔ พระราชบัญญัตินี้ ให้ใช้บังคับแก่บรรดาคดีแพ่งที่ค้างพิจารณาอยู่ในศาล ไม่ว่าจะเป็นศาลชั้นต้น ศาลอุทธรณ์ หรือศาลฎีกา

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

มาตรา ๕ ให้ยกเลิกพระราชบัญญัติควบคุมค่าเช่าในภาวะคับขัน พุทธศักราช ๒๔๘๙ และพระราชบัญญัติควบคุมค่าเช่าในภาวะคับขัน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๔๙๐

มาตรา ๖ ในพระราชบัญญัตินี้

"รัฐมนตรี" หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

"เคหะ" หมายความว่า สิ่งปลูกสร้างซึ่งผู้เช่าเอาใช้เป็นที่อยู่อาศัยโดยไม่คำนึงว่า การใช้เป็นที่อยู่อาศัยนั้นจะเป็นส่วนใหญ่หรือหาไม่ และไม่ต้องคำนึงด้วยว่าสิ่งปลูกสร้างนั้น จะตั้งอยู่ในทำเลประกอบธุรกิจ หรือการค้า หรืออุตสาหกรรม หรือในย่านชุมนุมชนใด ๆ และผู้เช่าได้ใช้หรืออาจใช้สิ่งปลูกสร้างนั้นเป็นที่ประกอบธุรกิจ หรือการค้า หรืออุตสาหกรรมด้วยหรือไม่ แต่การที่มีคนอยู่อาศัยเพียงเพื่อดูแลรักษาทรัพย์สินเท่านั้น มิให้ถือว่าสิ่งปลูกสร้างนั้นเป็นเคหะตามความในพระราชบัญญัตินี้

"ที่ดิน" หมายความว่า ที่ดินซึ่งเป็นที่ปลูกสร้างเคหะ รวมทั้งที่ดินซึ่งต่อเนื่องเป็นบริเวณของเคหะ

"ค่าเช่ามาตรฐานประเภท ๑" หมายความว่า อัตราค่าเช่าครั้งสุดท้ายก่อนวันที่ ๗ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๔๙๔

"ค่าเช่ามาตรฐานประเภท ๒" หมายความว่า อัตราค่าเช่าครั้งแรกในกรณีเริ่มให้เช่าในหรือภายหลังวันที่ ๗ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๔๙๔ จนถึงวันที่ ๑๒ มีนาคม พุทธศักราช ๒๔๙๘

มาตรา ๗ ภายใต้บังคับมาตรา ๘ พระราชบัญญัตินี้มิให้ใช้บังคับแก่

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

(๑) เคหและที่ดินที่ผู้เช่าใช้เป็นที่อยู่อาศัย โดยมิได้ประกอบธุรกิจหรือการค้า หรืออุตสาหกรรมด้วย

ก. ที่มิได้อยู่ในย่านการค้า มีค่าเช่าตั้งแต่หรือคำนวณได้ตั้งแต่เดือนละ ๓,๐๐๐ บาทขึ้นไป

ข. ที่อยู่ในย่านการค้า มีค่าเช่าตั้งแต่หรือคำนวณได้ตั้งแต่เดือนละ ๓,๕๐๐ บาท ขึ้นไป

(๒) เคหและที่ดินที่ผู้เช่าใช้เป็นที่อยู่อาศัยและประกอบธุรกิจหรือการค้า หรืออุตสาหกรรมด้วย

ก. ที่มิได้อยู่ในย่านการค้า มีค่าเช่าตั้งแต่หรือคำนวณได้ตั้งแต่เดือนละ ๓,๕๐๐ บาท ขึ้นไป

ข. ที่อยู่ในย่านการค้า มีค่าเช่าตั้งแต่หรือคำนวณได้ตั้งแต่เดือนละ ๔,๐๐๐ บาท ขึ้นไป

มาตรา ๗ เคหและที่ดินใด ถ้าได้มีการได้ขึ้นค่าเช่าโดยอาศัยมาตรา ๒๓ จนค่าเช่าถึงจำนวนที่กำหนดไว้ในมาตรา ๗ ในเคหและที่ดินนั้น คงอยู่ในบังคับแห่งพระราชบัญญัตินี้อีกหนึ่งปีนับแต่วันที่ค่าเช่าได้ขึ้นถึงจำนวนดังกล่าว

มาตรา ๘ สิ่งปลูกสร้างที่ผู้เช่าได้ใช้เป็นโรงเรียนตามบัญชีการศึกษานับแต่ชั้นอนุบาลจนถึงชั้นเตรียมอุดมศึกษา ซึ่งผู้เช่าเป็นเจ้าของหรือมีส่วนเป็นเจ้าของโดยผู้ให้เช่ายินยอมเมื่อเริ่มการเช่า หรือได้อนุญาตในภายหลังให้ผู้เช่าใช้ในกิจการเช่นว่านั้น ให้ถือว่าเป็นเคหตามความในพระราชบัญญัตินี้

ที่ดินซึ่งเป็นที่ปลูกสร้างเคหตามความในวรรคก่อน รวมทั้งที่ดินซึ่งเป็นบริเวณของเคหนั้น ให้ถือว่าเป็นที่ดินตามความในพระราชบัญญัตินี้

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

เพื่อประโยชน์มาตรา ๑๓ ให้ถือว่าสิ่งปลูกสร้างและที่ดินตามความในมาตรานี้เป็นเคหะ และที่ดินที่ผู้เช่าใช้เป็นที่อยู่อาศัยโดยมิได้ประกอบธุรกิจหรือการค้าหรืออุตสาหกรรมด้วย

มาตรา ๑๐ ในจังหวัดหนึ่ง ๆ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งเรียกว่า "คณะกรรมการควบคุมการเช่า" ประกอบด้วยประธานคนหนึ่ง เลขานุการคนหนึ่ง และกรรมการอื่นอีกไม่น้อยกว่าห้าคน ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ภายใต้บังคับมาตรา ๑๓ คณะกรรมการควบคุมการเช่ามีอำนาจและหน้าที่ตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ ในกรณีที่เกี่ยวกับเคหะและที่ดินที่ตั้งอยู่ในเขตจังหวัดนั้น ๆ

มาตรา ๑๑ คณะกรรมการควบคุมการเช่าโดยความเห็นชอบของรัฐมนตรี มีอำนาจแต่งตั้งบุคคลมีจำนวนไม่น้อยกว่าสามคน โดยให้คนหนึ่งเป็นประธาน และคนหนึ่งเป็นเลขานุการ ประกอบเป็นคณะอนุกรรมการควบคุมการเช่า และมอบหมายให้ปฏิบัติการใด ๆ ภายในขอบเขตอำนาจและหน้าที่ของตนได้ เว้นแต่การวินิจฉัยคำร้องขอใด ๆ ตามความในพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๒ คณะอนุกรรมการควบคุมการเช่าซึ่งได้แต่งตั้งตามมาตรา ๑๑ ในส่วนที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการควบคุมการเช่าให้มีอำนาจและหน้าที่เหมือนคณะกรรมการควบคุมการเช่า

มาตรา ๑๓ เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ คณะกรรมการควบคุมการเช่าจังหวัดหนึ่ง อาจร้องขอให้คณะกรรมการควบคุมการเช่าอีกจังหวัดหนึ่งสั่งผู้ให้เช่า ผู้เช่า และบุคคลใด ๆ ที่อยู่ในอีกจังหวัดหนึ่งนั้นมาให้ถ้อยคำ และให้ส่งเอกสารใด ๆ ต่อคณะกรรมการควบคุมการเช่าจังหวัดนั้นแทนได้

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

มาตรา ๑๔ การประชุมของคณะกรรมการควบคุมการเช่า ต้องมีกรรมการประชุมเกินกว่ากึ่งจำนวนกรรมการทั้งหมดจึงจะเป็นองค์ประชุม

ในเมื่อประธานกรรมการไม่อยู่ในที่ประชุม ให้กรรมการเลือกกันเองเป็นประธานชั่วคราวคนหนึ่ง

มาตรา ๑๕ การลงมติวินิจฉัยชี้ขาดปัญหาในคณะกรรมการควบคุมการเช่าให้ถือเอาเสียงข้างมากเป็นประมาณ ถ้ามีเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นได้อีกเสียงหนึ่ง เป็นเสียงชี้ขาด

มาตรา ๑๖ บทบัญญัติมาตรา ๑๔ ให้นำมาใช้บังคับแก่การประชุมของคณะอนุกรรมการควบคุมการเช่าด้วย

มาตรา ๑๗ เมื่อคณะกรรมการควบคุมการเช่าได้รับคำร้องขอให้วินิจฉัยตามความในพระราชบัญญัตินี้ ให้คณะกรรมการควบคุมการเช่าวินิจฉัยภายในกำหนดสี่สิบห้าวันนับแต่วันได้รับคำร้องขอ เว้นแต่จะมีเหตุจำเป็นที่ไม่สามารถวินิจฉัยได้ภายในกำหนดนั้น ก็ให้ขยายเวลาไปได้ครั้งละสี่สิบห้าวัน แต่ต้องบันทึกเหตุจำเป็นเช่นนั้นไว้ให้ปรากฏทุกครั้ง

ให้คณะกรรมการควบคุมการเช่า แจ้งคำวินิจฉัยเป็นหนังสือให้คู่กรณีทราบโดยไม่ชักช้า

มาตรา ๑๘ เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ ให้คณะกรรมการควบคุมการเช่ามีอำนาจ

(๑) สั่งผู้ให้เช่า ผู้เช่า และบุคคลใด ๆ มาให้ถ้อยคำ และให้ส่งเอกสารใด ๆ ทั้งนี้เท่าที่จำเป็นเพื่อประโยชน์แก่การวินิจฉัยตามความในพระราชบัญญัตินี้

(๒) เข้าตรวจเคหสถานที่ดินที่เช่าในระหว่างเวลาพระอาทิตย์ขึ้นถึงพระอาทิตย์ตก

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

มาตรา ๑๙ ก่อนที่จะวินิจฉัยคำร้องขอใด ๆ ตามความในพระราช-บัญญัตินี้ คณะกรรมการควบคุมการเช่าต้องให้โอกาสคู่กรณีได้ชี้แจงแสดงข้อเท็จจริงหรือความคิดเห็นต่อคณะกรรมการควบคุมการเช่า และในกรณีที่มีการสอบสวนพยานหลักฐานใด ๆ คณะกรรมการควบคุมการเช่าต้องให้โอกาสบุคคลเช่นว่านั้นซักค้านพยานได้ด้วย

คู่กรณีมีสิทธิคัดค้านผู้ใดผู้หนึ่งให้มาปฏิบัติการตามความในวรรคก่อนแทนตนได้

มาตรา ๒๐ คำวินิจฉัยของคณะกรรมการควบคุมการเช่าซึ่งได้วินิจฉัยตามความในพระราชบัญญัตินี้ คู่กรณีซึ่งไม่พอใจในคำวินิจฉัยนั้นมีสิทธิอุทธรณ์ต่อรัฐมนตรีภายในกำหนดสิบห้าวัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำวินิจฉัยเพื่อพิจารณาชี้ขาดได้ คำชี้ขาดของรัฐมนตรีให้ถือเป็นที่สุด

มาตรา ๒๑ ภายใต้บังคับมาตรา ๒๓ ผู้ให้เช่าไม่มีสิทธิเรียกร้องขึ้นค่าเช่าเกินหรือที่นอกจากผู้เช่า

มาตรา ๒๒ เพื่อประโยชน์มาตรา ๒๑ การขึ้นค่าเช่านั้นให้หมายความรวมตลอดถึงการกระทำดังต่อไปนี้ ถ้าหากได้กระทำด้วยเจตนาให้เป็นการแก้ไขหรือเพิ่มเติมสัญญาเช่าที่ได้มีอยู่เป็นครั้งสุดท้ายเกี่ยวแก่ทรัพย์สินที่ให้เช่านั้น คือ

(๑) การให้ผู้เช่าเสียเงินกินเปล่า เงิน หรือทรัพย์สินอื่นใดหรือให้บริการอย่างหนึ่งอย่างใด แก่ผู้ให้เช่าหรือผู้อื่น ซึ่งผู้เช่าไม่จำต้องเสียตามกฎหมาย

(๒) การให้ผู้เช่าต้องมีหน้าที่หรือรับภาระใด ๆ ซึ่งตามกฎหมายผู้เช่าไม่จำต้องมีหน้าที่หรือรับภาระนั้น ๆ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

(๓) การให้ผู้เช่าหลุดพ้นจากหน้าที่หรือภาระใด ๆ ซึ่งผู้ให้เช่ามีอยู่ตามสัญญาหรือกฎหมาย

(๔) การให้ผู้เช่าได้รับประโยชน์ในเคหะ หรือที่ดินที่เช่าลดน้อยลงกว่าที่ตกลงกันไว้ หรือตามสิทธิที่ผู้เช่ามีอยู่ตามกฎหมาย

มาตรา ๒๓ ผู้ให้เช่าเคหะและที่ดินที่มีอัตราค่าเช่ามาตรฐานประเภท ๑ หรือมีอัตราค่าเช่ามาตรฐานประเภท ๒ มีสิทธิเรียกร้องซึ่งค่าเช่าจากผู้เช่าได้ โดยอัตราซึ่งเมื่อรวมกับค่าเช่าซึ่งต้องเสียอยู่แล้วไม่เกินอัตราที่กำหนดไว้ดังต่อไปนี้ ทั้งนี้เว้นแต่จะมีสัญญาระหว่างผู้ให้เช่ากับผู้เช่าบังคับไว้เป็นอย่างอื่นอันเป็นคุณแก่ผู้เช่า

(๑) เคหะและที่ดินที่ผู้เช่าใช้เป็นที่อยู่อาศัยโดยมิได้ประกอบธุรกิจหรือการค้า หรืออุตสาหกรรมด้วย

ที่มิได้อยู่ในย่านการค้า

ก. สองเท่าครึ่งของค่าเช่ามาตรฐานประเภท ๑

ข. สองเท่าของค่าเช่ามาตรฐานประเภท ๒

ที่อยู่ในย่านการค้า

ก. สี่เท่าของค่าเช่ามาตรฐานประเภท ๑

ข. สามเท่าของค่าเช่ามาตรฐานประเภท ๒

(๒) เคหะและที่ดินที่ผู้เช่าใช้เป็นที่อยู่อาศัยและประกอบธุรกิจ หรือการค้า หรืออุตสาหกรรมด้วย

ที่มิได้อยู่ในย่านการค้า

ก. สี่เท่าของค่าเช่ามาตรฐานประเภท ๑

ข. สามเท่าของค่าเช่ามาตรฐานประเภท ๒

ที่อยู่ในย่านการค้า

ก. เจ็ดเท่าของค่าเช่ามาตรฐานประเภท ๑

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ข. ห้าเท่าของค่าเช่ามาตรฐานประเภท ๒

เคหและที่ดินใดอยู่ในย่านการค้าแต่ส่วนใดส่วนหนึ่ง ให้ถือว่าเคหและที่ดินนั้นอยู่ในย่านการค้าทั้งหมด

เพื่อประโยชน์มาตรานี้ ในกรณีที่ผู้เช่าหรือครอบครัวใช้เคหหรือที่ดินประกอบธุรกิจหรือการค้าหรืออุตสาหกรรมเพื่อหารายได้เล็ก ๆ น้อย ๆ ซึ่งโดยพฤติการณ์เห็นได้ว่าไม่เป็นการประกอบอาชีพเป็นล่ำเป็นสัน ให้ถือว่าผู้เช่าใช้เคหหรือที่ดินเป็นที่อยู่อาศัยแต่อย่างเดียว

มาตรา ๒๔ การเรียกร้องขึ้นค่าเช่าตามความในมาตรา ๒๓ ผู้ให้เช่าจะต้องทำเป็นหนังสือแจ้งไปยังผู้เช่า และให้มีผลบังคับตามคำเรียกร้องนั้นภายหลังหกสิบวันนับแต่วันที่ผู้เช่าได้รับหนังสือเรียกร้อง

ในกรณีที่ผู้เช่าไม่ยอมรับหนังสือเรียกร้องขึ้นค่าเช่า ถ้าผู้ให้เช่าได้บีบหนังสือเรียกร้องนั้นไว้ ณ เคหและที่ดินที่เช่า ต่อหน้าบุคคลไม่น้อยกว่าสองคนแล้ว ให้ถือว่าผู้เช่าได้รับหนังสือเรียกร้องตั้งแต่วันที่ได้บีบหนังสือนั้น

มาตรา ๒๕ ในกรณีที่ให้ผู้เช่าเรียกร้องขึ้นค่าเช่าตามมาตรา ๒๓ ผู้เช่ามีสิทธิร้องขอให้คณะกรรมการควบคุมการเช่า วินิจฉัยสั่งให้ลดค่าเช่าลงได้ ในกรณีเช่นว่านี้ถ้าผู้เช่าพิสูจน์ให้เป็นที่พอใจคณะกรรมการควบคุมการเช่าได้ว่า ภายในบริเวณห้าร้อยเมตรจากเคหและที่ดินที่ผู้เช่าเช่าอยู่มีเคหและที่ดินอื่นใดซึ่งโดยสภาพแห่งเคหและที่ดินนั้น กับทั้งโดยทำเลที่ตั้งเคหและที่ดินนั้นมีลักษณะเช่นเดียวกันหรือดีกว่าเคหและที่ดินที่ผู้เช่าเช่าอยู่ และจำนวนเงินค่าเช่าเคหและที่ดินที่ผู้เช่านำมาพิสูจน์เปรียบเทียบนั้น หากได้ขึ้นค่าเช่าไปตามมาตรา ๒๓ แล้ว ยังต่ำกว่าค่าเช่าที่ผู้เช่าจะต้องเสียตามคำเรียกร้องของผู้ให้เช่า คณะกรรมการควบคุมการเช่ามีอำนาจวินิจฉัยสั่งให้

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ลดค่าเช่าตามคำร้องของผู้เช่าลงได้ ตามที่คณะกรรมการควบคุมการเช่าเห็นสมควร แต่จะลดลงต่ำกว่าค่าเช่าเคหะและที่ดินที่ผู้เช่านำมาเปรียบเทียบดังกล่าวแล้วมิได้

มาตรา ๒๖ เพื่อประโยชน์มาตรา ๗ และมาตรา ๒๓ ในกรณีที่ผู้ให้เช่ากับผู้เช่าตกลงกันไม่ได้ว่าอัตราค่าเช่ามาตรฐานอยู่ในประเภทใดหรือเป็นจำนวนเท่าใดก็ดี ตกลงกันไม่ได้ว่าผู้เช่าได้ใช้เคหะและที่ดินที่เช่าเป็นที่อยู่อาศัยแต่อย่างเดียว หรือประกอบธุรกิจหรือการค้าหรือวิชาชีพด้วยก็ดี ผู้ให้เช่ามีสิทธิร้องขอให้คณะกรรมการควบคุมการเช่าวินิจฉัย

มาตรา ๒๗ ในกรณีที่ผู้ให้เช่าเรียกร้องขึ้นค่าเช่าตามมาตรา ๒๓ นั้น ในระหว่างที่ผู้เช่าร้องขอลดค่าเช่าตามความในมาตรา ๒๕ ก็ดี หรือในระหว่างที่มีการโต้เถียงตามความในมาตรา ๒๖ ก็ดี และคณะกรรมการควบคุมการเช่ายังไม่ได้วินิจฉัย ให้ผู้เช่าเสียค่าเช่าแก่ผู้ให้เช่าตามอัตราที่ตนอ้างว่าควรต้องเสียไปพลางก่อน

ถ้าคณะกรรมการควบคุมการเช่าได้วินิจฉัยให้ผู้เช่าเสียค่าเช่าเป็นอัตราสูงกว่าอัตราที่ผู้เช่าอ้างว่าควรจะต้องเสียเท่าใด ก็ให้ผู้เช่าเสียค่าเช่าแก่ผู้ให้เช่าในอัตราที่คณะกรรมการควบคุมการเช่าวินิจฉัย นับแต่วันที่คำเรียกร้องขึ้นค่าเช่าของผู้ให้เช่ามีผลบังคับตามความในมาตรา ๒๕

มาตรา ๒๘ ผู้ให้เช่าเคหะหรือที่ดินไม่มีสิทธิให้ผู้เช่าซึ่งได้ใช้หรือได้รับประโยชน์ในเคหะหรือที่ดินที่เช่าอยู่ในหรือภายหลังวันใช้พระราชบัญญัตินี้ เลิกใช้หรือได้รับประโยชน์ในเคหะหรือที่ดินที่เช่า แม้จะไม่มีหลักฐานเป็นหนังสือแสดงการเช่า หรือสัญญาเช่านั้นจะได้สิ้นอายุแล้วก็ตาม เว้นแต่ในกรณีดังต่อไปนี้

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

(๓) ผู้เช่าผิดนัดไม่ชำระค่าเช่า ซึ่งตนจะต้องชำระโดยครบถ้วนเกินกว่าหกสิบวัน เว้นแต่จะมีสัญญาต่อกันเป็นอย่างอื่นอันเป็นคุณแก่ผู้เช่า

(๒) ผู้เช่าใช้เคหหรือที่ดินที่เช่าเพื่อการอย่างอื่นนอกจากที่ใช้กันตามประเพณีนิยมปกติหรือนอกจากที่ตกลงกันไว้ อันอาจเป็นเหตุให้เคหหรือที่ดินที่เช่าเสียหาย และผู้ให้เช่าได้ให้คำเตือนแล้ว ผู้เช่าไม่ปฏิบัติตามภายในเวลาอันสมควร

(๓) ผู้เช่าให้เช่าช่วงเคหหรือที่ดินโดยไม่ได้รับความยินยอม เป็นหนังสือจากผู้ให้เช่า

(๔) ผู้เช่ายอมให้บุคคลนอกครอบครัว หรือนอกอุปการของตนอาศัยหรือประกอบอาชีพเป็นประจำในเคหหรือที่ดิน โดยไม่ได้รับความยินยอมจากผู้ให้เช่า

(๕) ผู้เช่าไม่ส่งมอบเคหหรือที่ดินที่เช่าเสมอกับวิญญูชนจะพึงส่งมอบทรัพย์สินของตน และผู้ให้เช่าได้ให้คำเตือนแล้ว ผู้เช่าไม่ปฏิบัติตามภายในเวลาอันสมควร

(๖) ภายใต้บังคับมาตรา ๒๙ ผู้เช่าได้ออกไปจากเคหหรือที่ดินที่เช่าโดยอาการที่เห็นได้ว่าไม่ประสงค์จะใช้เป็นที่อยู่อาศัยของตนต่อไป

(๗) จะต้องรื้อถอนเคหตามคำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่ ซึ่งได้สั่งโดยอาศัยอำนาจตามกฎหมาย ในกรณีที่เคหนั้นไม่ต้องด้วยสุขลักษณะอันควรจะเป็นที่อยู่อาศัย หรือไม่ปลอดภัยต่อสาธารณชน

บทบัญญัติใน (๔) แห่งมาตรานี้ มิให้นำมาใช้บังคับในกรณีที่ผู้เช่ายอมให้บุคคลภายนอกประกอบอาชีพในที่ดิน ซึ่งเป็นที่ตั้งโรงเรียนตามความในมาตรา ๙ ถ้าการประกอบอาชีพนั้นได้กระทำเพื่อประโยชน์แก่นักเรียนในโรงเรียนนั้น

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

มาตรา ๒๙ ถ้าผู้เช่าต้องออกหรือจะต้องออกไปจากเคหหรือที่ดินที่เช่า โดยมีความจำเป็นต้องไปมีถิ่นที่อยู่ในเขตท้องที่อื่น หรือในต่างประเทศ กับทั้งมีความจำเป็นจะต้องให้ภรรยา สามี ผู้สืบสันดานหรือผู้บุพการีซึ่งได้อยู่อาศัยในเคหหรือที่ดินนั้นมาแล้วนั้นคงอยู่อาศัยในเคหหรือที่ดินนั้นต่อไป ผู้เช่ามีสิทธิร้องขอต่อคณะกรรมการควบคุมการเช่าวินิจฉัยให้บุคคลดังกล่าวแล้วคงอยู่อาศัยในเคหหรือที่ดินนั้นในกรณีเช่นว่านั้น ถ้าคณะกรรมการควบคุมการเช่าวินิจฉัยให้ตามคำร้องขอของผู้เช่าเพื่อประโยชน์แห่งพระราชบัญญัตินี้ ให้ถือว่าภรรยา สามี ผู้สืบสันดานหรือผู้บุพการีแล้วแต่กรณีเป็นผู้เช่าเคหหรือที่ดินนั้น

การร้องขอต่อคณะกรรมการควบคุมการเช่าตามความในวรรคก่อน ผู้เช่าจะร้องขอก่อนที่ตนจะต้องออกไปจากเคหหรือที่ดินที่เช่า หรือจะร้องขอภายหลังแต่ไม่เกินสามสิบวัน นับแต่วันที่ตนออกไปจากเคหหรือที่ดินนั้นก็ได้ ในกรณีร้องขอก่อนออกไปจากเคหหรือที่ดินที่เช่า ถ้าผู้เช่าไม่ได้ออกไปจากเคหหรือที่ดินนั้นภายในสามสิบวัน นับแต่วันที่คณะกรรมการควบคุมการเช่าหรือรัฐมนตรีในกรณีที่มีอุทธรณ์วินิจฉัย หรือชี้ขาดแล้วแต่กรณีให้ตามคำร้องขอของผู้เช่า คำวินิจฉัยหรือชี้ขาดนั้นไม่มีผลบังคับต่อไป แต่ไม่ตัดสิทธิที่ผู้เช่าจะร้องขอใหม่

มาตรา ๓๐ ผู้ให้เช่าอาจร้องต่อคณะกรรมการควบคุมการเช่าเพื่อวินิจฉัยให้ผู้เช่าเลิกใช้หรือได้รับประโยชน์จากเคหและที่ดินที่เช่า เมื่อแต่งให้เป็นที่พอใจแก่คณะกรรมการควบคุมการเช่าได้ว่า

(๑) มีความจำเป็นที่ผู้ให้เช่าเองหรือบิดาหรือมารดาหรือบุตรจะใช้เคหหรือที่ดินที่เช่าเป็นที่อยู่อาศัย

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

(๒) ผู้เช่าเป็นผู้มีเคหของตนเองอยู่แล้วในจังหวัดเดียวกันซึ่งโดยพฤติการณ์สมควรใช้เป็นที่อยู่อาศัยได้ตามฐานานุรูป

(๓) จะต้องรื้อถอนเคหเพื่อประโยชน์ในการตัดถนนอุทิศให้เป็นทางสาธารณ

ความในมาตรานี้มิให้นำมาใช้บังคับในกรณีที่มีสัญญา โดยมีหลักฐานเป็นหนังสือและสัญญานั้นยังไม่สิ้นอายุ

มาตรา ๓๑ ผู้ให้เช่าอาจร้องขอต่อคณะกรรมการควบคุมการเช่าเพื่อวินิจฉัยอนุญาตให้ผู้ให้เช่าปลูกสร้างเคหลงในที่ดินที่เช่าบางส่วน และขอให้ผู้เช่าเลิกใช้หรือรับประโยชน์ในที่ดินส่วนนั้นได้ ในกรณีเช่นว่านี้ถ้าคณะกรรมการควบคุมการเช่าเห็นว่า คำร้องของผู้ให้เช่ามีเหตุผลสมควร และที่ดินที่ผู้ให้เช่าร้องขอปลูกสร้างเคหลงนั้น เกิดความจำเป็นในการใช้ของผู้เช่า คณะกรรมการควบคุมการเช่าอาจวินิจฉัยอนุญาตตามคำร้องขอของผู้ให้เช่าได้ โดยกำหนดค่าเช่าที่ผู้เช่าจะต้องเสียแก่ผู้ให้เช่าตลอดเท่าที่คณะกรรมการควบคุมการเช่าเห็นสมควร

ถ้าภายในกำหนดหกเดือนนับแต่วันที่ได้รับอนุญาต ผู้ให้เช่าไม่ได้ลงมือปลูกสร้างเคหตามที่ได้รับอนุญาต เว้นแต่โดยพฤติการณ์จะโทษผู้ให้เช่าได้ ให้ถือว่าคำอนุญาตของคณะกรรมการควบคุมการเช่าไม่มีผลบังคับต่อไป

ความในมาตรานี้มิให้นำมาใช้บังคับในกรณีที่มีสัญญา โดยมีหลักฐานเป็นหนังสือและสัญญานั้นยังไม่สิ้นอายุ

มาตรา ๓๒ แม้ในกรณีที่ไม่มีหลักฐานเป็นหนังสือแสดงการเช่าก็ตาม ผู้เช่าซึ่งได้รับการคุ้มครองตามความในพระราชบัญญัตินี้ มีหน้าที่ชำระค่าเช่าแก่ผู้ให้เช่า

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

มาตรา ๓๓ ผู้ให้เช่าซึ่งจำต้องยอมให้ผู้เช่าใช้หรือรับประโยชน์จากเคหหรือที่ดินตามความในพระราชบัญญัตินี้ ไม่ต้องรับผิดในความชำรุดบกพร่องและไม่จำต้องซ่อมแซมหรือเสียค่าซ่อมแซมหรือรักษาเคหหรือที่ดินนั้น

มาตรา ๓๔ ในกรณีที่ผู้เช่าตาย และภริยา สามี ผู้สืบสันดาน หรือผู้บุพการีซึ่งได้อยู่อาศัยในเคหหรือที่ดินมาแล้วก่อนที่ผู้เช่าตาย แต่ละความจำนงเป็นหนังสือไปยังผู้ให้เช่าภายในกำหนดสามสิบวัน นับแต่วันที่ผู้เช่าตายว่าตนขอเช่าเคหหรือที่ดินนั้นต่อไป ก็ให้ถือว่าผู้แจ้งความจำนงนั้นเป็นผู้เช่าสืบแทนต่อไป

มาตรา ๓๕ หนังสือซึ่งเป็นหลักฐานแสดงการเช่าเคหหรือที่ดินนั้น แม้จะได้มีข้อความระบุไว้ประการใดก็ตาม จะนำมาเป็นเหตุมิให้ผู้มีส่วนได้เสียนำสืบความจริงที่ว่าผู้เช่าได้ใช้เคหหรือที่ดินที่เช่าเป็นที่อยู่อาศัยหาได้ไม่

มาตรา ๓๖ ผู้ให้เช่าคนใดร้องขอต่อคณะกรรมการควบคุมการเช่าตามความในมาตรา ๓๑ (๑) หรือ (๓) และคณะกรรมการควบคุมการเช่าได้วินิจฉัยให้ตามคำร้องขอนั้นแล้ว ถ้าภายในหกเดือนนับแต่วันที่อาจเข้าครอบครองเคหและที่ดินที่ร้องขอนั้นได้ โอนกรรมสิทธิ์เคหและที่ดินนั้นโดยไม่มีความจำเป็นก็ดี ให้เช่าหรือให้ผู้อื่นใช้หรือรับประโยชน์ในเคหและที่ดินนั้นผิดไปจากคำร้องขอก็ดี มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท

มาตรา ๓๗ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของคณะกรรมาธิการควบคุมการเช่า หรือคณะอนุกรรมการควบคุมการเช่าซึ่งได้สั่งตามความในมาตรา ๓๗ (๑) หรือขัดขวางมิให้คณะกรรมการควบคุมการเช่า หรือคณะอนุกรรมการควบคุมการเช่าปฏิบัติการตามมาตรา ๓๗ (๒) มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าร้อยบาท

มาตรา ๓๘ เขตใดเป็นย่านการค้า ให้กำหนดโดยประกาศพระราชกฤษฎีกา

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ภายหลังที่ได้ประกาศพระราชกฤษฎีกา ตามความในวรรคก่อนแล้ว ถ้าสมควรจะแก้ไขเปลี่ยนแปลงหรือกำหนดเขตใดเป็นย่านการค้าอีก ก็ให้ทำได้โดยประกาศพระราชกฤษฎีกา

มาตรา ๓๙ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวงกำหนดอัตราค่าธรรมเนียม และกำหนดกิจการอื่น เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้.

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

.....

นายกรัฐมนตรี

ประธานวุฒิสภา : ขอเชิญกรรมาธิการเข้าประจำที่

เลขาธิการรัฐสภา : กรรมาธิการฝ่ายสภาผู้แทน ๑. นายเพทาย โชตินุชิต ๒. ร้อยโท จารุบุตร เรืองสุวรรณ ๓. นายชัยวัชน์ อินทะพันธ์ ๔. นายทองดี อัสราช์วณ ๕. นายเทียม โชยนันทน์ ๖. หลวงนรกิจบริหาร ๗. นายประพัฒน์ วรรธนะสาร

ฝ่ายวุฒิสภา ๑. พระยากฤตราชทรงสวัสดิ์ ๒. หม่อมเจ้า ชัชวลิต เกษมสันต์ ๓. นายบรรจง ศิริจรูญ ๔. พระยาสำรวิกพงศ์ธรรมพิลาส ๕. พระยาอรรถกรมมนูตติ ๖. พระยาอรรถการีย์นิพนธ์ ๗. พระยาอรรถกฤตนิรุตติ

กรรมาธิการเข้าประจำที่

พระยาสุรัยานุวงศ์ประวัติ : ร่างพระราชบัญญัติควบคุมสถานเต้นรำ ก็ได้ผ่านสภาผู้แทนมาแล้ว และได้ผ่านกรรมาธิการร่วมกันแล้วเช่นเดียวกัน ข้าพเจ้ามีข้อข้องใจอีก ๒-๓ ข้อ ก็อยากจะขอเรียนถามท่านกรรมาธิการ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

สักหน่อย คือร่างพระราชบัญญัติค่าเช่านี้มีความมุ่งหมายที่จะช่วยคนไทยแต่ถ้าจะพิจารณาให้เห็นชัดแล้ว มีหลายอย่างที่เป็นประโยชน์แก่คนต่างด้าวมากกว่า ซึ่งคณะกรรมาธิการนี้ก็รู้เหมือนกันว่าช่วยคนต่างด้าวมากกว่า ฉะนั้นข้าพเจ้าอยากจะถามกรรมาธิการว่า สำหรับร่างพระราชบัญญัตินี้ ในวุฒิสภากำหนดไป ๓ ปี อยู่ในมาตรา ๒ แล้ว เลื่อนเป็น ๖ ปี การที่เลื่อนไปเป็น ๖ ปีเช่นนี้ กรรมาธิการอ้างว่า ภาวะการณ์ขาดแคลนยังไม่มีหวังที่จะบรรเทาลงได้ภายใน ๓ ปี เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าขอถามว่าท่านได้มีสถิติอันสมควรที่จะเชื่อถือได้หรือไม่ ที่ว่าภาวะการณ์ขาดแคลนนั้นจะมีหรือไม่ และเมื่อมีสถิติแน่นอนแล้วก็ใคร่จะถามอีกประการหนึ่ง คือเรื่องหลักเกณฑ์ที่ท่านเลื่อนค่าเช่าขึ้นไปว่า อยู่ในย่านการค้าและไม่อยู่ในย่านการค้านี้ผิดจากร่างของวุฒิสภาไปหลายอย่างอยู่ เพราะฉะนั้นขอท่านกรรมาธิการได้ชี้แจงให้ทราบด้วย

พระยาอรรถการีย์นิพนธ์ กรรมาธิการ : ในข้อที่ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติว่าร่างพระราชบัญญัตินี้ เป็นประโยชน์ที่จะช่วยคนต่างด้าวมากกว่าที่จะช่วยคนไทยนั้น ในคับหนึ่งกรรมาธิการก็ใคร่อยากจะรู้ว่าตั้งแต่มาตราไหนถึงมาตราไหน ความจริงไม่มีอะไรเลย เป็นกฎหมายสำหรับอาศัยโดยทั่วไป ใครอยู่ในประเทศไทยก็ได้รับความคุ้มครองตามนี้ด้วยกันทุกคน ส่วนที่ว่าในร่างของวุฒิสภาก็ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้มีกำหนด ๓ ปี หมายความว่าครบ ๓ ปีแล้วก็ยกเลิกไปนั้น กรรมาธิการร่วมกันแก้เป็น ๖ ปี โดยอาศัยหลักเกณฑ์อะไรนั้นกรรมาธิการร่วมกัน ขอชี้แจงว่าได้พิจารณาตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ การที่กรรมาธิการร่วมกันก็อาศัยที่จะปรึกษาหารือกันผ่อนผันนั้นยาวกันระหว่างสมาชิกรัฐสภา ก่อนอื่นท่านควรตั้งเกตว่าร่างพระราชบัญญัตินี้ ได้เป็นไปตามวุฒิสภาเป็นส่วนมาก แต่ก็เป็นธรรมดา

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ที่มีการขัดแย้งกันแล้วก็จะต้องผ่อนผันเท่าที่ควร ทั้งเท่าที่ได้พิจารณาโดยเฉพาะแล้ว ร่างพระราชบัญญัติของสภาผู้แทนให้ใช้ตลอดกาลไม่มีกำหนดเลย คือไม่มีเวลากำหนดเลย วุฒิสภาไปกำหนดระยะ ๓ ปี ในกรรมาธิการร่วมกันก็พิจารณาต่อรองว่าควรจะเป็นเท่าไร ทางสมาชิกสภาผู้แทนก็ชี้แจงว่าระยะ ๓ ปีนี้ข้าวของคงไม่ลงราคาคงขาดแคลนอยู่ ก็เพิ่มขึ้น ทั้งการเพิ่มเท่าไรก็ไม่แน่นอนก็แล้วแต่จะตกลงกันเท่าไร กรรมาธิการเห็นว่า ๒ ปี เป็นระยะที่ควรจะผ่อนผันได้ก็เป็น ๒ ปีก็หมายความว่าระหว่างร่างของสภาผู้แทนกับวุฒิสภามีข้อกำหนด แต่กำหนดไว้มากไปหน่อย เหตุผลมีเพียงเท่านี้

พระยาสุรียานุวงศ์ประวัติ : ที่ข้าพเจ้าพูดเมื่อกี้นี้ยังอยู่ในการที่ท่านกรรมาธิการว่าไม่ช่วยคนต่างด้าว แต่ว่าข้าพเจ้าพูดตามพฤติการณ์ที่เป็นอยู่ทุกวันนี้ว่าผลประโยชน์ที่ได้นั้นคนไทยได้น้อยคนต่างด้าวได้มากกว่า ข้าพเจ้าไม่ได้ปรักปรำว่าไปพิจารณาให้คนต่างด้าวนี่ข้อหนึ่ง

อีกข้อหนึ่งข้าพเจ้าถามว่าเหตุใดจึงเลื่อนไปถึง ๒ ปี ในวุฒิสภาลงมติเห็นชอบ ๓ ปีแล้วไปเปลี่ยนเป็น ๒ ปี อยากจะทราบจากกรรมาธิการว่าท่านกรรมาธิการก็เป็นสมาชิกวุฒิสภา เมื่อตกลงในที่ประชุมนั้นแล้วว่า ๓ ปีแล้วไปในที่ประชุมร่วมกันเป็น ๒ ปี ท่านไปแพ้เสียงเขาหรือเสียงวุฒิสภาอย่างไรข้าพเจ้าขอทราบ

พระยาอรรถการีย์นิพนธ์ กรรมาธิการ : กรรมาธิการขอเรียนว่าในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัตินี้ก็ได้เป็นไปด้วยดี คือกรรมาธิการไม่ได้ลงคะแนนกันเลย ก็อาศัยประนีประนอมพูดกัน ๓ ปี ๒ ปีก็เป็นเรื่องที่ตกลงกันแล้ว ถ้าหากว่าท่านยืนตามวุฒิสภาว่า ๓ ปีแล้วยืนได้ ๓ ปีเรื่อยไป กรรมาธิการร่วมก็ไม่มีประโยชน์อะไร อันนี้แต่ละให้เห็นว่ากรรมาธิการร่วมมีประโยชน์อย่างนี้

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

หม่อมเจ้าอุปลัสาณ ชุมพล : ร่างพระราชบัญญัตินี้เมื่อรับเข้ามารับเพราะว่าจะแก้ได้ไม่ใช่รับมาเพราะชอบใจเลย แล้วก็พระราชบัญญัตินี้ฉบับนี้ตัดสิทธิคนไทยเสียหมด คนไทยเจ้าของที่ดินถูกตัดสิทธิแม้แต่จะใช้เองก็ไม่ได้ มีระโยชน์ตกอยู่กับคนต่างด้าวอย่างแท้จริงอย่างที่มาชี้กผู้มีเกียรติพูดแล้ว แล้วพระราชบัญญัติเก่ายังแยกการค้ากับที่อยู่ได้ ผู้เช่าผู้ให้เช่ามีทางเจรจากันได้ คือไม่หมดใจไปที่ศาลได้ สำหรับพระราชบัญญัตินี้หมดเลย ศาลไม่มีหน้าที่แล้วเรื่องตัดสิทธิขับไล่มากไม่ควรจะทำโดยสภาทั้งสองจริง ๆ ควรจะต้องมีความเห็นชอบของราษฎรเขาให้ทำ แล้วนอกจากเดือนอายุเข้าไป ๖ ปีแล้วแล้วเรายังไปเอาคดีในศาลออกมา ข้าพเจ้าเห็นว่าไม่น่าจะรับหลักการ

พระยาอาณาจักรบริบาล : ข้าพเจ้าขอถามกรรมาธิการอีกข้อหนึ่ง คือว่ามาตรา ๒๑ บอกว่า "ภายใต้บังคับมาตรา ๒๓ ผู้ให้เช่าไม่มีสิทธิเรียกร้องขับไล่ผู้เช่าเคหหรือที่ดินจากผู้เช่า" มาตรา ๒๑ ห้ามไม่ให้เรียกร้องขับไล่ผู้เช่า แต่มาตรา ๒๓ เรียกร้องให้ขับไล่ผู้เช่าได้ ที่ต่างกันนี้เพราะเหตุผลอย่างไร ขอโปรดอธิบายให้ฟัง

พระยาศรีกฤษณ์ศรีธรรมพิลาส กรรมาธิการ : การขับไล่ขับตามมาตรา ๒๓ นี้มีอยู่ ๒ ประการ คือ แบ่งออกเป็นข้อใหญ่ ๆ คือ ๑. ก.ข. ประเภท ๑ มิได้อยู่ในย่านการค้า ๒. เคหและที่ดินที่อยู่อาศัย ซึ่งอยู่ในย่านการค้านั้นเราให้ขับไล่ได้ตามมาตรา ๒๓ ตามลำดับที่ได้วางไว้นั้น คือที่เป็นเคหที่อยู่อาศัยโดยเฉพาะที่อยู่ในย่านการค้า แต่ส่วนใดส่วนหนึ่ง ให้ถือว่าเคหและที่ดินนั้นอยู่ในย่านการค้าทั้งหมด ส่วนมาตรา ๒๑ ห้ามไม่ให้ขับไล่ หมายความว่านอกเหนือไปจากมาตรา ๒๓ คือภายหลังวันที่ ๑๒ มีนาคม พ.ศ. ๒๔๘๘ ขับไม่ได้เลย

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

หม่อมเจ้าจุฑามาศ เกษมศรี : กรรมาธิการที่หลังที่ต่อมเจ้าคุณสุรียา ฯ นะ กระผมเองยังไม่พอใจ กระผมอยากจะถามกรรมาธิการถึงเรื่องสถิติของอาคาร และที่ได้แต่งตั้งกรรมาธิการไปร่วมกันพิจารณาจุดประสงค์ก็เพื่อจะประนีประนอมกันในชั้นกรรมาธิการร่วมกัน ก็ต้องประกอบด้วยเหตุผลท่านอ้างว่าการที่ต้องยืดเวลาจากมติของกรรมาธิการจาก ๓ ปีไปเป็น ๖ ปี ท่านอาศัยเหตุผลอะไร เหตุผลที่ข้าพเจ้าต้องการทราบในชั้นกรรมาธิการท่านได้ปรึกษากันหรือเปล่า ว่าอาคารในเวลานี้มันยังเบียดเบียดเสียดกันเพียงใด มีบุคคลที่ต้องเบียดกันอยู่มีอย่างไร และจำนวนคนที่ไร้ที่อยู่ต้องไปอาศัยวัดว่าอารามอยู่มีสักเท่าไร สิ่งเหล่านี้ท่านได้พิจารณามีเครื่องมืออยู่ในมือของท่านหรือเปล่า ก่อนที่ท่านจะยืดเวลาออกไปเป็น ๖ ปี ข้าพเจ้าต้องการทราบสถิติโดยละเอียดเหล่านี้ว่าท่านมีอะไรอยู่ในมือที่ท่านจะพิจารณา ถ้ามีโปรดแสดงให้สภาฯ ทราบจะขอบคุณมาก

หม่อมเจ้าชัชชวดี เกษมสันต์ กรรมาธิการ : ตามที่ท่านสมาชิกข้องใจที่เดือนจาก ๓ ปีเป็น ๖ ปีนั้นกระผมขอประทานกราบเรียนว่า ๑ เดียวนี้สถิติที่ท่านถามนั้นกรรมาธิการสำรวจภาพว่าไม่มี แต่โดยอาศัยว่ากรรมาธิการร่วมนี้รับหลักไปจากคุณสภาที่กำหนดไว้ ๓ ปี ในการกำหนด ๓ ปีนั้นก็มีความมุ่งหมายหรือท่านได้ตอบส่วนแล้วว่าอาคารมันไม่พอกัน ท่านจึงกำหนด ๓ ปี ในนั้นท่านเห็นว่า ๓ ปีความทุกข์ยากลำบากที่อยู่อาศัยอาจจะหมดไป ๓ ปี จึงได้กำหนดไว้ ๓ ปี เมื่อกรรมาธิการร่วมกันนี้มาทำจึงยืดหลักว่า ๓ ปี เหมือนกัน แต่เหตุใดจึงขยายเวลาขึ้นไป ๖ ปีนั้น ก็โดยเหตุที่ว่ากระทบกระทั่งกันระหว่างสภาผู้แทน สภาผู้แทนเขาจะไม่เอาเลย ฝ่ายเราเห็นว่าควรจะมีเผื่อบ้าง ที่กำหนดไว้เต็ม ๓ ปี ก็ได้เถียงกันว่าความลำบากยากแค้นจะหมดภายใน ๓ ปีหรือไม่ สำหรับกรรมาธิการที่เป็นผู้ชำนาญในเรื่องค่าเช่าต่าง ๆ รวมทั้งท่านผู้ถามเองจะเห็นว่าเวลานี้ไม่พร้อมจริง ๆ เราจึงเห็นว่า ๓ ปีน่าจะ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

น้อยไปเสียแล้ว จึงขยับให้ทางฝ่ายสภาผู้แทนเขาบ้าง ฝ่ายนั้นเขาเห็นว่าเป็นไปไม่ได้ต้องพอแน่ เพราะฉะนั้นต้องลดหย่อนผ่อนผันเข้าหากันเอาไว้จนพอเพราะฉะนั้นเห็นว่าทั้งสองฝ่ายเห็นว่าควรจะกำหนด ๖ ปี โดยเหตุนี้จึงกำหนดเป็น ๖ ปี ท่านผู้ตั้งบัญหาอยู่นั้นท่านก็ทราบ เราก็ทราบดีในเรื่องเกี่ยวกับการให้เช่าต่างๆ ท่านไม่มีให้เช่า กระผมก็ไม่มีให้เช่า แต่เรารับจ้างเรื่องว่าความเรื่องเช่าเรารู้อยู่ว่าเป็นอย่างไร เมื่อใช้ความเดิมประกอบเข้ากับความรู้ที่ท่านวางไว้เป็นหลักให้เราแล้ว ๓ ปีก็ถือนิษฐานว่าไม่พอ

หลวงชลานุสร : ข้าพเจ้าได้ฟังการอภิปรายในเรื่องพระราชบัญญัติอันนี้จะมีกำหนด ๓ ปีหรือ ๖ ปีนั้น เมื่อได้ฟังกรรมาธิการแถลยังจับหลักไม่ได้เลย ทำไมถึงยืดไป ๖ ปี ด้วยเหตุนี้ข้าพเจ้าจึงอยากจะถามท่านกรรมาธิการว่า ทางกรรมาธิการได้พิจารณารอบคอบอย่างดีนอกเหนือจากที่ได้อภิปรายมาแล้วหรือเปล่า คือในข้อที่จะพิจารณาในเรื่องนี้มีอยู่ว่า บ้านเรือนของราษฎรหมดไปในคราวสงครามคราวที่แล้ว มีคนเพิ่มพูนมากปัญหาเรื่องอาคารเกี่ยวกับรัฐบาลเป็นส่วนใหญ่ กรรมาธิการยืดไป ๖ ปี ได้ไต่ถามทางรัฐบาลบ้างหรือเปล่า ว่ารัฐบาลมีโครงการอะไรบ้างที่จะช่วยเหลือในการปลูกสร้างให้มีพอเพื่อให้ราษฎรได้อยู่ แต่กรรมาธิการไม่ได้ถามรัฐบาล มานึกเอาเอง เชื่อฟังในหมู่กรรมาธิการเองว่าเอา ๖ ปี เหตุผลฟังดูไม่มี ข้าพเจ้าเสียใจ ฟังมาไม่ได้เหตุผลที่แท้จริง ทำไมกรรมาธิการไม่ถามรัฐบาลว่าภายใน ๖ ปี จะเลิกพระราชบัญญัตินี้และรัฐบาลมีนโยบายที่จะสร้างอาคารขึ้นบ้างหรือเปล่า กรรมาธิการได้ถามหรือเปล่าหรือไม่ได้ถาม

พระยาอรรถกรมมนูศาสตร์ กรรมาธิการ : ในข้อที่ว่าพระราชบัญญัตินี้ควรจะกำหนด ๓ ปีหรือ ๖ ปี ความจริงเมื่อชั้นกรรมาธิการของอนุกรรมาธิการนั้นเราก็ไม่ได้ถือหลัก ๓ ปี เราจะจัดการสร้างบ้านเรือนให้ราษฎรพออยู่หามิได้ แต่เรามุ่งไปในหลักที่ว่าประมวลวิธีพิจารณาความแพ่งควรจะปล่อย

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ให้เป็นไปตามกฎหมายที่มีอยู่โดยเร็วที่สุดที่จะมีได้ เราไม่ไปพิจารณาว่า รัฐบาลจะสามารถจัดให้มีบ้านช่องให้ราษฎรมีพออยู่หรือไม่ แล้วก็ต่อไป ก็ตกกรรมาธิการร่วมเราก็ได้พิจารณานั้น ท่านสมาชิกก็คงจะทราบว่าการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติของคณะกรรมาธิการร่วมเราเมื่อเวลาเพียง ๖๐ วันเท่านั้นที่จะได้พิจารณากัน ทั้งในการพิจารณารายละเอียดเราก็ได้พิจารณาด้วยความสามารถของรัฐบาล ในการที่จะจัดให้มีอาคารสงเคราะห์ขึ้นในประเทศเรานั้น ความจริงเรื่องอาคารสงเคราะห์ใด ๆ ที่จะทำนั้นมันขึ้นอยู่กับการเงิน การเงินเวลานี้เราต้องทำอะไรหลายอย่าง แม้แต่การสร้างอะไรต่ออะไรต้องกู้เงินจากต่างประเทศเขามา นอกจากนั้นในส่วนที่เก็บภาษี สำหรับในประเทศเรานี้ในส่วนที่จะเก็บภาษีไม่ใช่เป็นการยากนัก ทั้งสำหรับส่วนเรื่องอาคารสงเคราะห์นั้น นอกจากในเรื่องจำนวนเงินแล้วเราได้พิจารณาถึงค่าก่อสร้างด้วย เวลานี้ในการก่อสร้างมีการก่อสร้างโครงการไฟฟ้า โครงการชลประทานเหล่านี้ทำให้การก่อสร้างแพงขึ้น คือทั้งราคาแรงงานและราคาของวัตถุและภาระที่จะก่อสร้าง เพราะฉะนั้นมาตราถึงงบประมาณของรัฐบาลเวลานี้อาจทำได้ มาเปลี่ยนเป็นอาคารสงเคราะห์ทั้งไว้ปีละ ๕ ล้านบาท สมมติ ๓ ปี ๕ ล้านบาทเราจะสร้างบ้านมากมายไปไม่ได้ ถึงแม้ ๒ ปีที่ขยายมานี้ก็มองไม่เห็นว่าจะให้เพียงพอได้อย่างไร เพราะเราไม่ได้ใช้ระบบโซเชียลดีมัม เพราะฉะนั้นจึงให้ขยายเวลาให้เป็นไปตามนั้น

พันเอก พระยาสุรพันธ์เสนี : ข้าพเจ้ามีความข้องใจอยู่ในมาตรา ๒๓ วรรคสุดท้าย หน้า ๗ "เพื่อประโยชน์มาตรานี้ในกรณีที่ผู้เช่าหรือครอบครัวใช้เคหหรือที่ดิน ประกอบธุรกิจหรือการค้าหรืออุตสาหกรรมเพื่อหารายได้เล็ก ๆ น้อย ๆ ซึ่งโดยพฤติการณ์เห็นได้ว่าไม่เป็นการประกอบอาชีพเป็นต่ำเป็นต้น" เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าอยากจะขอให้กรรมาธิการอธิบายว่าเช่นห้องแถวตัดผม หรือขายหนังสือพิมพ์อย่างนี้จะเป็นอาชีพเล็ก ๆ น้อย ๆ หรือ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ไม่ เพราะมีรายได้อันหนึ่งซึ่งข้าพเจ้าได้ไปสืบสวนมาแล้ว บางฉบับได้ ๕๐ บาทก็มี ๘๐ บาทก็มี เพราะฉะนั้นจะเป็นเศก ๆ น้อย ๆ ด้วยหรือไม่ ขอให้อธิบายให้ข้าพเจ้าทราบด้วย

พระยาไชยรถการย์นิพนธ์ กรรมาธิการ : ความในมาตรา ๒๓ วรรคท้ายที่ท่านสงสัย กรรมาธิการร่วมไม่ได้แก้ไขอะไรจากที่วุฒิสภาทำเลย คือเหมือนกับที่ผ่านวุฒิสภา บัญหาข้อนท่านกรุณาพูดในวาระวุฒิสภาก็จะเป็นประโยชน์แก่กรรมาธิการร่วมกันจะได้พิจารณา แต่ไม่ได้รับการอภิปรายประการใด กรรมาธิการจึงเห็นว่าที่วุฒิสภาร่างไปก็เป็นการเหมาะสมแล้ว ส่วนบัญหาที่ว่าจะประกอบอาชีพอะไรเป็นต่ำเป็นสูงหรือไม่นั้น กรรมาธิการรู้สึกอยู่ว่าเป็นบัญหาข้อเท็จจริงซึ่งยากอยู่เหมือนกัน นี่แหละจึงได้บัญญัติไว้ในมาตรา ๒ ของร่างพระราชบัญญัตินี้ว่า ถ้ามีกรณีทุเลาเถียงกันว่าการประกอบอาชีพจะเสื่อมน้อยหรือไม่แล้ว เราก็ชอบมอบให้กรรมการควบคุมค่าเช่าซึ่งตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัตินี้จะได้ไปสอบสวนชี้ขาด เพราะการที่จะวางหลักเกณฑ์ให้แน่นอนตายตัวลงไปนั้น ก็ยากจะทำได้จึงต้องอาศัยกรรมการ

หลวงประกอบนิติสาร : ในชั้นวุฒิสภาข้าพเจ้าได้เป็นกรรมาธิการผู้หนึ่งแต่ไม่ได้เป็นกรรมาธิการร่วมด้วย โดยข้าพเจ้าขอตัวโดยเหตุผลที่ข้าพเจ้าเสนอไว้มาตราหนึ่งเพื่อช่วยเหลือผู้เช่าถูกตัดออก คือว่าด้วยการให้สิทธิแก่ผู้เช่าที่จะร้องเรียนในกรณีที่เห็นว่าค่าเช่ามาตรฐานที่กำหนดไว้ตามพระราชบัญญัตินี้สูงไปแล้วจะให้มีการต่อราคากันได้ แต่กรรมาธิการวุฒิสภาได้ตัดออกเสีย แต่อย่างไรก็ดีมาตรานี้กรรมาธิการร่างขึ้นใหม่แต่ไม่ได้เอาความเดิมมาใส่ก็คล้าย ๆ กัน คือในกรณีที่ผู้เช่าเห็นว่าค่าเช่ามาตรฐานที่พระราชบัญญัตินี้อนุญาตนั้นสูงไปก็อาจให้ถือตาม ราคาเคหะอื่น ที่ใกล้เคียงกันซึ่งข้าพเจ้าก็เห็นว่าพอไปได้ ก่อนที่จะถึงความสำคัญที่สุดข้าพเจ้าอยากจะวิจารณ์พระราชบัญญัตินี้สักเล็กน้อย ข้าพเจ้าสังเกตว่าในพระราชบัญญัติ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

นิติกรรมาธิการร่วมกันไปรับเอาความคิดของหม่อมเจ้าชัชชวลิต ในชั้นวุฒิสภาซึ่งว่าคำวินิจฉัยของกรรมการควบคุมการเช่าให้เป็นที่สุดนั้น เป็นว่าให้อุทธรณ์ได้ แต่เป็นข้อน่าประหลาดอย่างยิ่งที่การให้อุทธรณ์ได้นี้เฉพาะบางเรื่องซึ่งท่านจะเห็นได้จากมาตรา ๒๐ แต่ในมาตราอื่นๆ บางมาตรา เช่นมาตรา ๒๖–๓๔ ไม่เห็นกล่าวถึง แต่ข้อนี้ก็ไม่ใช่ข้อสำคัญนัก ข้อสำคัญยิ่งของพระราชบัญญัตินี้คืออยู่ที่มาตรา ๔ ซึ่งตรงกับร่างของสภาผู้แทนคือมาตรา ๔ เดิมซึ่งวุฒิสภาตัดออกมาตรา ๔ เดิมมีข้อความเหมือนมาตรา ๔ ที่กรรมาธิการร่วมเสนอมานี้ และยังได้ขยายความถึงมาตรา ๕ เดิมที่กรรมาธิการวุฒิสภาตัดออกเหมือนกัน ๒ มาตราที่ตัดออกนี้ที่กรรมาธิการร่วมเป็นมาตราเดียว มาตรา ๔ นี้มีหลักการสำคัญว่าเป็นบทบัญญัติที่ให้พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับแก่คดีแพ่งที่ค้างอยู่ในศาลไม่ว่าจะเป็นศาลชั้นต้น ศาลอุทธรณ์หรือศาลฎีกา ส่วนความเดิมนั้นวุฒิสภาได้ตัดออกคือที่ว่าบรรดาคดีแพ่งที่ค้างพิจารณาอยู่ในศาล ไม่ว่าศาลชั้นต้น ศาลอุทธรณ์ ศาลฎีกา และบรรดาคดีแพ่งที่ได้พิจารณาภายหลังวันใช้พระราชบัญญัตินี้ ซึ่งอาศัยมูลฐานแห่งการเลิกสัญญาเช่า เป็นเหตุอ้างว่าผู้เช่าได้อยู่ในเคหะหรือที่ดินที่เช่าโดยตะเบ็งนั้น ถ้าการบอกเลิกสัญญาเช่านั้นมิได้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้จะถือเป็นเหตุให้ผู้เช่าเลิกใช้หรือได้รับประโยชน์จากเคหะหรือที่ดินที่เช่าหาได้ไม่ ความเดิมในมาตรา ๕ ที่กรรมาธิการตัดออกนั้น และมาบัญญัติใหม่ แต่ความหมายก็คงอย่างเดียวกัน คือให้ใช้พระราชบัญญัตินี้บังคับแก่คดีที่ค้างศาล พูดง่ายๆ ก็มีความหมายอย่างเดียวกัน คือคดีใดที่ค้างศาลแล้วก็ต้องเป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ สมมติว่าตามกฎหมายที่เป็นอยู่ในวันนี้ผู้เช่าได้ปฏิบัติอยู่อย่างใดอย่างหนึ่ง หรือผู้ให้เช่ามีสิทธิที่จะเลิกสัญญาเช่าโดยเหตุใดเหตุหนึ่ง ก็จะต้องมีการฟ้องร้องกัน โดยอาศัยสิทธิที่มีอยู่ตามกฎหมายใหม่นี้ ในการฟ้องร้องนั้นถ้าเป็นครั้งแรกก็ต้องเสียค่า

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ธรรมเนียมต้องเสียค่าใช้จ่าย ต้องเสียเวลา โดยเฉพาะอย่างยิ่งจะต้องเสียค่าทนาย ซึ่งไม่ใช่จำนวนน้อยในระหว่างวันสองวันเมื่อคดีขึ้นสู่ศาลแล้วศาลชั้นต้นก็พอทำเนา ต่อไปถึงศาลอุทธรณ์ก็ต้องออกเท่าตัว และต่อไปศาลฎีกาก็ต้องเสียอีก หรืออาจเป็นการเหมาประเด็นทั้งหมดก็ได้ ทนายบางคนอาจจะว่าความตกลงตั้งแต่ศาลชั้นต้นจนคดีถึงที่สุด หรืออาจว่าไปจนถึงศาลอุทธรณ์ศาลฎีกา สิ่งเหล่านี้เป็นของแน่ว่าผู้ที่เป็นความนั้นจะต้องเสียเงินเสียทอง ถ้าหากว่าชนะคดี ค่าทนายศาลให้จำเลยใช้แทนนั้น เราทราบกันอยู่ดีว่าหนึ่งในสิบที่เสียไป ชนะก็ไม่ได้ ก่อนนี้ท่านให้ใช้บทบัญญัติแก่คดีที่ค้างศาลก็หมายความว่าพ้องเดิมของเขา สมมติว่าพ้องเดิมของเขานั้นอาศัยสิทธิที่เป็นอยู่ตามกฎหมายปัจจุบันบอกเลิกไป ผู้เช่าต่อแพ่งไม่ยอมก็ต้องพ้องร้องขึ้นกฎหมายปัจจุบันเขาคงจะชนะคดี เพราะบทบัญญัติมีต่างกันกับกฎหมายฉบับใหม่ ตามกฎหมายใหม่เขาจะใช้คดี ถ้าบทบัญญัติมาตรานั้นเป็นอย่างนี้แล้วศาลไม่ต้องพิจารณาอะไรต่อไป อาศัยกฎหมายฉบับที่ออกใหม่นั้น แม้จะมีสิทธิก็ตามไม่ต้องคำนึงถึง ตามกฎหมายใหม่นั้นท่านแพ้ เพราะฉะนั้นยกฟ้อง และในการยกฟ้องเป็นธรรมดาศาลจะต้องให้โจทก์เสียค่าธรรมเนียมค่าทนายแทนจำเลยเช่นนี้ ท่านทั้งหลายคิดว่ายุติธรรมหรือไม่ คนที่เขามีสิทธิฟ้องในเวลานั้นฟ้องแล้ว โดยอาศัยสิทธิที่มีอยู่เวลานั้น ชนะศาลต่างแล้ว ศาลอุทธรณ์แล้ว ไปค้างที่ศาลฎีกา สภาออกกฎหมายให้เขาแพ้ เมื่อแพ้แล้วเขายังต้องเสียค่าธรรมเนียมแทนจำเลย หรือศาลจะบอกว่าไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียมก็เป็นอันพับไป คือต่างฝ่ายต่างไม่ต้องเสียเช่นนี้ก็เป็นการลงโทษเขา ทั้ง ๆ ที่เขามีสิทธิตามกฎหมายปัจจุบัน ออกกฎหมายให้เขาแพ้เขาต้องเสียค่าธรรมเนียมสูญเปล่า ๆ ค่าทนายก็สูญเปล่า ค่าเช่าบางทีก็สูญเปล่า อันนี้ยุติธรรมที่ไหน ข้าพเจ้าได้เรียนท่านสมาชิกผู้มีเกียรติทั้งหลายแล้ว ในการที่จะพิจารณาร่างพระราชบัญญัติการ อย่าเขียนให้กฎหมายย้อนหลัง

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ต้องพิจารณาให้ดีมีผลเท่ากันกับริบทรัพย์ของผู้ให้เช่า เพราะสิทธิที่เขามีอยู่ในกฎหมายมีค่าทั้งนั้น ตีราคาได้ ทำไมออกกฎหมายยึดทรัพย์เขา ข้าพเจ้าไม่กล่าวถึง ขัดต่อกฎหมายรัฐธรรมนูญ แต่ตามหลักกฎหมายแล้วเราไม่ควรทำ มีท่านนักกฎษฎีบางคนกล่าวว่ารัฐสภานั้นเป็นใหญ่ จะออกกฎหมายอะไร ๆ ก็ได้ ออกกฎหมายให้คนเอาศีรษะเดินต่างเท้า ออกกฎหมายให้ผู้หญิงเป็นผู้ชายก็ได้ ข้อนี้ข้าพเจ้าเอง ก็สงสัยว่าหลักกฎหมายเป็นเช่นนั้นหรือ แต่ว่าจะเป็นเช่นนั้นหรือไม่เช่นนั้นก็ตาม เราเป็นสภานิติบัญญัติ เราต้องใคร่ครวญ การออกกฎหมายต้องยุติธรรม ยุติธรรมถึงที่สุดไม่ได้ก็ต้องยุติธรรมให้มากที่สุดที่จะทำได้ ถ้าถือว่ารัฐสภามีอำนาจอันยิ่งใหญ่ที่จะออกกฎหมาย ที่จะให้คนเอาศีรษะเดินต่างเท้า ออกกฎหมายให้ผู้หญิงเป็นผู้ชายอะไรทำนองนี้ โดยไม่คำนึงถึงความเดือดร้อนอะไรหมด ทำไมเราไม่ออกกฎหมายริบทรัพย์ให้หมด เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าได้พิจารณากฎหมายนี้ทั้งฉบับแล้ว ข้อนี้ข้าพเจ้าไม่ขัดข้องหมด ๓ ปี เป็น ๖ ปี ทั้ง ๆ ที่ข้าพเจ้าไม่เห็นด้วยเป็นอย่างยิ่ง ข้าพเจ้าอาจผ่อนปรนได้ เพราะถือเป็นการประนีประนอมกัน แต่การประนีประนอมเช่นนี้ข้าพเจ้าไม่ถือหลักอย่างที่กรรมาธิการชแลง คือท่านกล่าวว่าวุฒิสภามีเวลาพิจารณาร่างนี้ ๒๑ วัน เพราะฉะนั้นอาจไม่ได้พิจารณาถี่ถ้วน ข้อนี้ในฐานะที่ข้าพเจ้าเป็นกรรมาธิการวิสามัญสภา ข้าพเจ้าขอปฏิเสธอย่างเด็ดขาด ข้าพเจ้าขอต่อสู้ว่ากรรมาธิการวุฒิสภาได้พิจารณาอย่างถี่ถ้วนที่สุด และที่เราอาศัยว่าเราบัญญัติ ๓ ปีนี้ ก็เพราะเราพิจารณาเห็นว่า ธรรมดาเรื่องการเช่าตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ทำกันอย่างสั้นทำกันได้เพียง ๓ ปี ถ้าไปจดทะเบียนที่เกษตร ฯ แล้วก็ปี ๆ ก็ได้ไม่เกิน ๓๐ ปี หรือตลอดชีวิตของผู้เช่า เพราะฉะนั้นจึงอิงหลักว่า ๓ ปี การที่เราบัญญัติ ๓ ปีนี้ไม่ใช่ว่าจงใจโอกาส จะถือโอกาสข่มเหงผู้เช่าอะไรไม่ได้ เราถือว่ากฎหมายนี้ เป็นกฎหมายที่แก้ไข

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

สถานการณ์ โดยหลักต้องมีอายุ เมื่อถึง ๓ ปี ไม่พอที่เป็นหน้าที่ของรัฐบาล หรือของสมาชิกสภาผู้แทนที่จะเสนอขอต่ออายุ ถ้ามีเหตุผลก็ต่อไปได้ ถ้าไม่มีก็ต่อไม่ได้ นี่ว่ากันด้วยเหตุผล การที่กำหนด ๒ ปี ข้าพเจ้าเห็นพ้องด้วยกับท่านสมาชิกท่านหนึ่งว่า ๆ นอกจากไม่มีอะไรเห็นจะหยวน ๆ กันอะไรดังนี้ อย่างไรก็ดีเรื่องกำหนดจำนวนปีนี้ข้าพเจ้าก็ไม่ขัดข้องอะไรนัก แต่เสียใจที่ได้มีการออกกฎหมายย้อนหลังโดยไม่จำเป็น เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าเสียใจที่ข้าพเจ้าเป็นผู้หนึ่งที่เห็นว่า การให้ความเห็นชอบด้วยร่างพระราชบัญญัติควบคุมการเช่าเคหะและที่นาที่กรรมาธิการร่วมกันได้พิจารณามานี้ ถ้าขืนรับเข้าไปจะทำให้ผู้ที่สุจริตผู้ที่เขาใช้สิทธิของเขาอยู่แล้วโดยชอบด้วยกฎหมายของเขาอยู่แล้ว เวลานี้เขาต้องเดือดร้อนโดยเพียงที่ว่ารัฐสภามีอำนาจอันยิ่งใหญ่จะเขียนอะไร ๆ ก็ได้ตามชอบใจ

พระยาอรรถการีย์นิพนธ์ กรรมาธิการ : ก่อนอื่นกระผมขอประทานชี้แจง ในข้อที่ท่านสมาชิกได้กล่าวเหมือนหนึ่งว่ากรรมาธิการนี้ไปมุบมิบกันไม่ได้พิจารณาโดยรอบคอบ ข้อนี้ท่านก็ทราบแล้วว่าเราทุกคนได้ทำงานโดยความรับผิดชอบสิ่งใดที่เราจะปรองดองได้โดยชอบก็ต้องปรองดองกัน แต่ความปรองดองนี้ไม่ได้หมายความว่าปรองดองในสิ่งที่ไม่ควรแล้ว ขอให้ผ่านไปหามิได้ ข้าพเจ้าเข้าใจว่าท่านสมาชิกผู้มีเกียรติเข้าใจดีว่าทำงานด้วยอะไร ขอเรียนเป็นเบื้องต้นด้วย ที่ข้อที่ท่านสงสัยต่อไปนอกจากเรื่องกฎหมายย้อนหลังก็มีที่ท่านว่ากรรมาธิการร่วมนี้ ได้บัญญัติเอาตามข้อเสนอของท่านสมาชิกผู้หนึ่งว่า เมื่อกรรมการชี้ขาดประการใดแล้วจะอุทธรณ์ได้ในข้อนี้กรรมการรับว่าได้เป็นไปตามข้อเสนอของท่านสมาชิกผู้นั้น แต่ว่ากรรมการก็ได้พิจารณาแล้วว่า การอุทธรณ์หรือไม่นั้นแม้แต่เสียงของอดีตสมาชิกเองในขณะที่ลงมติก็กำกึ่งกันอยู่ ข้าพเจ้าเองได้ดูมา เมื่อถึงขั้นกรรมาธิการร่วมกันพิจารณากันอีกครั้งหนึ่ง ถ้าหากว่าเป็นเช่นนี้เห็นว่าดีเหมือนกันที่

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

จะบ้องกันอะไรได้บ้าง จึงบัญญัติเช่นนั้น ที่มีการอุทธรณ์ได้นั้นก็เฉพาะในกรณีบางกรณี บางกรณีก็อุทธรณ์ไม่ได้ ความจริงถ้าหากท่านได้พิจารณาโดยรอบคอบแล้วจะเห็นได้ว่า เราได้ให้อุทธรณ์ได้เกือบทุกกรณี ไม่ใช่ว่าเฉพาะบางกรณีเท่านั้น คือถ้าท่านดูในร่างพระราชบัญญัตินี้ แล้วท่านจะเห็นได้ว่ากรณีที่จะเข้ากรรมการวินิจฉัยมีอยู่ทั้งสิ้น ๕ กรณีด้วยกัน คือ กรณีที่หนึ่งก็เป็นไปตามมาตรา ๒๕ ที่ว่าในการที่ขอลดค่าเช่า ที่ผู้เช่าขอลดค่าเช่าโดยเอาอาคารอื่นมาเปรียบเทียบมีค่าเช่าต่ำกว่านั้น กรรมการก็มีสิทธิวินิจฉัยได้ว่า ควรจะลดค่าเช่าได้หรือไม่นี่กรณีหนึ่ง อีกกรณีหนึ่งอยู่ในมาตรา ๒๖ ว่า ผู้เช่ากับผู้ให้เช่าเกี่ยงกัน ผู้เช่าขายอย่างเดียวหรือประกอบธุรกิจการค้า เมื่อมีกรณีเช่นนี้เกิดขึ้นแล้วกรรมการวินิจฉัยได้ต่อไปตามมาตรา ๒๗ ที่ผู้เช่าต้องออกจากที่เช่าไป แต่มีความจำเป็นจะต้องให้ครอบครัวอยู่ กรณีนี้ผู้เช่าพึงขอให้ครอบครัวอยู่ได้ กรรมการก็มีหน้าที่วินิจฉัยได้อีกกรณีหนึ่งตามมาตรา ๓๐ ผู้ให้เช่าขอร้องให้ผู้เช่าเริ่มใช้หรือเลิกใช้ประโยชน์จากเคหที่ดิน และกรรมการก็วินิจฉัยได้ กรณีที่ ๕ ก็เป็นไปตามมาตรา ๓๑ คือว่าผู้ให้เช่าไปร้องขอให้ใช้ที่ดินบางส่วน กรรมการก็วินิจฉัย

ในกรณีทั้ง ๕ ประการนี้ ถ้าผู้เช่าไม่พอใจแล้วก็มีสิทธิอุทธรณ์ต่อรัฐมนตรีได้ทุกกรณีไม่มียกเว้นเลย ที่นี้มาดูบัญญัติว่าท่านให้ยังถึงมาตรา ๕ ว่าในทางคณะกรรมการได้ตัดออกเสียแล้ว คือไม่ให้มีในกรณีที่จะให้ใช้บังคับพระราชบัญญัตินี้ แก่คดีที่ค้างอยู่ในโรงศาล คณะกรรมการได้ตัดออกเสียแล้วเหตุไรกรรมาธิการไปใส่ขึ้น ซึ่งในการเพิ่มขึ้นเช่นนี้ ก็จะเป็นผลให้เสื่อมเสียความยุติธรรม คือขอประทานชี้แจงว่าถ้าหากว่าจะพิจารณารวม ๆ อย่างที่ท่านกล่าวไว้ว่ากฎหมายย้อนหลังนี้เป็นอันตรายเหลือเกิน อะไรต่าง ๆ แล้ว ผู้ฟังก็จะเห็นจริงไปตามนั้น แต่ขอให้ท่านพิจารณาดูว่าเฉพาะพระราชบัญญัตินี้มีอะไรบ้างที่จะให้เสียความยุติธรรมไป ในกรณีใดที่จะใช้กฎหมาย

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

บังคับคดีที่ค้างอยู่ในโรงศาล เราจะเห็นได้ว่าพระราชบัญญัตินี้ทั้งฉบับถึงแม้จะมีข้อแตกต่างมากมายอย่างไรก็ตาม แต่ว่ามีข้อสำคัญข้อเดียวที่แตกต่าง คือว่า ในกรณีที่ผู้เช่าเช่าอาศัยอยู่แล้วแต่ไม่ว่าอาคารนั้นจะตั้งอยู่ในย่านชุมนุมการค้าหรือไม่ ก็ให้ถือว่าเป็นอาคารตามพระราชบัญญัตินี้ ฉะนั้นผู้เช่าได้รับความคุ้มครองซึ่งเป็นหลักสำคัญ เมื่อนี้เป็นหลักสำคัญแล้วการที่กฎหมายบัญญัติว่าผู้เช่าให้คงอยู่ในที่เช่าได้ตลอดที่อยู่อาศัยแล้ว ในทางกฎหมายย่อมถือว่าเป็นกฎหมายที่เกี่ยวด้วยความสงบเรียบร้อยของประชาชน ซึ่งกฎหมายออกไปแล้วถึงแม้ว่าจะมีย้อนหลังหรือไม่ย้อนหลังก็ตาม ในขณะที่พิพากษาคดีก็จำต้องเอากฎหมายที่ออกใหม่นั้นมาใช้บังคับ คือหมายความว่าถ้าหากว่ากฎหมายที่ออกใหม่ว่า ถ้าผู้เช่าเขาใช้เป็นที่อยู่อาศัยแล้วอาคารนั้นจะอยู่ในย่านชุมนุมการค้าหรือไม่ก็ตาม เขามีสิทธิจะอยู่ได้ แต่กฎหมายฉบับนี้ศาลจะต้องนำมาใช้จะปฏิเสธไม่ได้ กฎหมายที่ว่าด้วยความสงบเรียบร้อยของประชาชนนั้นไม่ได้ ศาลจำต้องวินิจฉัย ที่ในข้อนี้สมมุติว่าถ้าหากว่าเราจะไม่มีมาตรานี้แล้วจะเป็นอันตรายแก่ผู้เช่าเพียงไร สมมุติว่ามีกรณีหนึ่งผู้ให้เช่าฟ้องขับไล่ผู้เช่าให้ออกจากที่เช่าเพราะสัญญาสิ้นอายุแล้ว ซึ่งเขามีสิทธิจะฟ้องขับไล่ตามกฎหมายแพ่งในคดีนี้ผู้เช่าต่อสู้ว่าเขามีสิทธิจะอยู่ได้ตามกฎหมายปัจจุบัน คือเขาใช้เคหะเป็นที่อยู่อาศัยตามพระราชบัญญัติปี ๒๔๗๐ ฉบับหลังสุด เขามีสิทธิจะอยู่ได้ ทีนี้ในคดีนี้ยังค้างพิจารณาอยู่ในศาล ศาลพิจารณาพิพากษาในเมื่อกฎหมายนี้ออกไป เมื่อกฎหมายนี้ออกไปแล้ว กฎหมายนี้จะยกเลิกกฎหมายค่าเช่าปี ๒๔๗๐ เสีย กฎหมายค่าเช่าที่มีอยู่ได้ยกเลิกไป เมื่อเป็นเช่นนี้แล้ว ถ้าเราไม่มีมาตรานี้ศาลก็จะต้องพิจารณาพิพากษาพังขับไล่ผู้เช่า ซึ่งมีสิทธิที่จะอยู่ได้ต่อไปคือเมื่อกฎหมายนี้ไม่มีแล้วศาลก็ต้องพิพากษายกฟ้องไปเมื่อมีมาตรา ๔ นี้แล้ว แต่มาตรา ๔ นี้เองได้ช่วยให้ผู้เช่าได้รับความยุติธรรม กล่าวคือที่ดินที่อยู่อาศัยซึ่งเขา

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

มีสิทธิอยู่ได้ต่อไปศาลก็จะพ้องขับไล่ไม่ได้ เขาจะอยู่ต่อไปได้ตามสัญญา ถ้าไม่มีมาตรานี้จะเป็นภัยแก่ผู้เช่าซึ่งศาลจะต้องขับไล่ไป ด้วยเหตุนี้ เป็นความจำเป็นที่จะต้องมีมาตรานี้ไว้

นอกจากนี้ขอท่านได้โปรดพิจารณาดูว่ากฎหมายที่ใช้อยู่ในปัจจุบันนี้ซึ่งออกครั้งหลังที่สุดในปี ๒๔๙๐ นั้นเป็นกฎหมายที่ได้แก้กฎหมายเดิมเหมือนกัน คือกฎหมายค่าเช่ามีอยู่หลายฉบับ แล้วกฎหมายฉบับสุดท้ายออกเมื่อปี ๒๔๙๐ นั่นเอง กฎหมายฉบับนี้มีว่า "พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับแก่บรรดาคดีแพ่งและที่ค้างพิจารณาอยู่ในศาล ไม่ว่าจะเป็นศาลชั้นต้น ศาลอุทธรณ์ หรือศาลฎีกา" นี่ท่านจะเห็นได้ว่ากฎหมายฉบับนี้มีความประสงค์อย่างเดียวกันกับที่กรรมาธิการร่วมได้ร่างมา เพราะเหตุใดจึงมีมาตรานี้ขึ้นดังที่ข้าพเจ้าได้กล่าวมานั้นเอง ที่กรรมาธิการร่วมไม่ใช่จะไม่กลัวกฎหมายย้อนหลัง กรรมาธิการร่วมกลัวที่สุด โดยเฉพาะตัวข้าพเจ้าเองกลัวที่สุด กฎหมายย้อนหลังนี้ กฎหมายย้อนหลังว่าจะไรที่จะไม่ใช้บังคับที่เราต้องกลัวเพราะเหตุใด ข้าพเจ้าเข้าใจว่ากฎหมายย้อนหลังที่เราควรจะกลัวและไม่ควรจะนำมาบัญญัตินั้น ต้องเป็นกฎหมายที่ว่าด้วยการกระทำของบุคคล ถ้าหากว่าได้มีกฎหมายใดได้ออกมาฉันนี้ ว่าผู้ใดทำอย่างนั้น ๆ ต้องรับผิดทางแพ่งหรือทางอาญาตามกฎหมายนั้นควรเขียนว่า ถ้ากระทำมาก่อนให้ผิดไปถึงข้าพเจ้าถือว่ากฎหมายฉบับนี้เป็นกฎหมายย้อนหลังแท้ ๆ ซึ่งเราควรจะกลัวอย่างยิ่ง เป็นต้นว่าในขณะนี้มีกฎหมายออกมาว่าผู้ใดได้นำข้าวออกไปต่างประเทศ มีความผิดซึ่งให้ย้อนไปถึงกรรมเก่าด้วยการกระทำที่ล่วงมาแล้ว เพราะเป็นการบังคับการกระทำที่ล่วงมาแล้ว หรือเช่นว่าในทางแพ่ง ถ้าหากว่ากฎหมายปัจจุบันจะออกมาว่าในการกู้เงิน ถ้าหากว่าเกินพันบาทแล้วต้องทำนิติกรรมต่อหน้าเจ้าพนักงาน แล้วกฎหมายฉบับนี้จะไม่ให้บังคับการที่ล่วงมาแล้วได้ แต่ขอให้ท่านพิจารณาดูว่า กฎหมายฉบับนี้เป็นกฎหมาย

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

การกระทำของบุคคลหรือเปล่า เปล่าเลยเป็นแต่ว่าถ้าผู้ใดอยู่ในเคหใดเขาก็ให้เคหนั้นเป็นที่อยู่อาศัย แล้วให้เขาอาศัยต่อไป ถึงแม้ตัวจะถึงฆาตก็ให้อยู่ต่อไป อันนี้เป็นกฎหมายที่ว่าด้วยสิทธิของบุคคล แล้วเราจะเรียกว่าเป็นกฎหมายย้อนหลัง ไปถึงขณะที่ท่านกล่าวนั้นก็ไม่ถึงเช่นนั้น ท่านข้าพเจ้าอยากจะถามท่านว่ามีอะไรที่ท่านว่ามีอะไรเสียหายใหญ่โตหรือไม่ นอกจากว่าจะอยู่อาศัยหรือไม่อยู่อาศัย การจะขับไล่หรือไม่ประการใด ถึงแม้กฎหมายนี้จะเขียนไว้มากมายประการใดแต่ก็เช่นเดียวกันกับกฎหมายเก่า ก็ไม่ได้ก่อให้เกิดการกระทำอะไรขึ้นใหม่ ซึ่งตามกฎหมายเก่าไม่มี กฎหมายใหม่ก็ไม่ได้มี แม้ถึงข้าพเจ้าเองก็ไม่ชอบกฎหมายย้อนหลัง เคยได้ยังมามากกฎหมายย้อนหลัง ข้าพเจ้าก็ไม่ชอบของกฎหมายอันนั้นกับทั้งกฎหมายอย่างนี้ถึงมีอยู่แล้วตรงกันทีเดียว ท่านท่านกล่าวว่าในด้านวุฒิสภาซึ่งผ่านสภาผู้แทนมามี ๒ มาตรา คือมาตรา ๔ กับมาตรา ๕ กรรมาธิการร่วมกันไม่เอามาตรา ๕ แต่มาเอามาตรา ๔ ใหม่ ความจริงไม่ใช่เช่นนั้นมันมีมาตรา ๔ มาตรา ๕ จริง แต่กรรมาธิการร่วมกันไม่ยอมรับมาตรา ๕ และมาตรา ๔ เขาเขียนมันยุ่ง กรรมาธิการจึงไม่เอาและไม่ได้เปลี่ยนแปลงใหม่เลย ทำไมกรรมาธิการร่วมกันจึงทำอย่างนี้อย่างมาตรา ๔ นี่เหมือนแบบมาเกี่ยวกับสิทธิของบุคคลจะอยู่หรือจะไป กรรมาธิการจึงยอมรับมาตรา ๔ ไว้ ซึ่งไม่ใช่ยอมแปลงมาตรา ๔ นี่เหตุผลกรรมาธิการร่วมกันเช่นนี้ ถ้าหากว่ากฎหมายย้อนหลังเป็นข้อสงสัยประการใดอย่างที่ท่านสมาชิกกล่าว ข้าพเจ้าเห็นว่าไม่มีอย่างนั้น แต่ว่าสมาชิกว่าจะยอมรับความเห็นชอบหรือไม่ในมาตรานี้ หรือไม่อาจเห็นชอบในมาตรานี้ก็ได้

หลวงประกอบนิติสาร : บางทีกรรมาธิการจะพึงข้าพเจ้าผิดไปที่หาว่าข้าพเจ้าพูดว่ากรรมาธิการย้อนแปลงมาตรา ๔ ข้าพเจ้าได้กล่าวแล้วว่าแปลงมาตรา ๔ นั้น ขอความเหมือนกับสภาผู้แทนทุกประการ ไม่ใช่ย้อนแปลงอะไรเลยแต่

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ข้าพเจ้ากล่าวว่ามีมาตรา ๔ แต่ปรากฏจากมาตรา ๕ หรือจะมีมาตรา ๔ กับมาตรา ๕ เติม การที่กรรมาธิการตัดหรือไม่ตัดผลเท่ากัน แปลว่ามาตรา ๕ ความหมายรวมมาตรา ๔ คือพระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับคดีถึงที่ค้างศาล แต่ไม่ต้องการมาตรา ๕ ก็เหมือนเขียนไว้ นี่ข้าพเจ้ากล่าวเช่นนี้ ไม่ใช่หาว่าย้อมแปลง ข้าพเจ้ารับเป็นความจริงว่าพระราชบัญญัติคดีครอบคลุมคำเช่าที่ใช้อยู่บัจจุบันนี้ หรือฉบับที่ท่านกล่าวก็มีเหมือนกันว่าจะใช้คดีที่ค้างศาล แต่ข้าพเจ้าไม่ได้เขียนกฎหมายฉบับนั้น สภานก็ไม่ได้เขียนกฎหมายฉบับนั้น ถ้าข้าพเจ้าเขียนหรือสภานี้ข้าพเจ้าว่าคงจะไปอีกรูปหนึ่ง เพราะข้าพเจ้าไม่เห็นด้วยเลยกับที่ท่านกรรมาธิการอภิปรายมาว่าจะไม่มีการเกิดโทษ และท่านชี้แจงบอกว่าถ้าไม่มีให้ใช้คดีในโรงศาลแล้ว บรรดาจำเลยที่ต่อสู้คดีจะต่อสู้ว่าอยู่อาศัยโดยยกพ้องข้อของโจทก์นั้น และเมื่อใช้กฎหมายมาตรา ๔ แล้วศาลจะต้องยกพ้องหมด โดยไม่นิยมว่าข้ออ้างที่อยู่อาศัยนั้นจะใช้ได้ตามกฎหมายฉบับเดิมหรือไม่ข้อนี้ข้าพเจ้ายังไม่เห็นด้วย เพราะว่าการที่ศาลจะพิพากษาหรือไม่พิพากษาว่าจำเลยมีสิทธิจะอยู่ต่อไปหรือไม่นั้น ต้องพิจารณาก่อนว่าการที่โจทก์ขับไล่นั้นขับไล่โดยอาศัยอะไรพิพากษาหรือไม่ ถ้าโจทก์อ้างว่าขับไล่โดยอาศัยกฎหมายอะไรแล้ว ก็ต้องพิจารณาตามกฎหมายนั้น อย่างไรก็ตามนอกกรรมาธิการกับข้าพเจ้าอาจเกิดข้อแย้งขึ้นอีก เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าคิดว่าข้อเถียงข้อนี้ควรจะยังไว้เถียงกันอีกคราวหนึ่งเลยดีกว่า ข้าพเจ้าได้อภิปรายแล้วว่าการยกกฎหมายมาตรา ๔ ขึ้นมาก็เพื่อครอบจักรวาลให้แก่ผู้ที่ได้อาศัยสิทธิตามกฎหมายเดิม คือกฎหมายบัจจุบันนี้เรียกร้องบ้านขึ้นอยู่ในขณะนี้ทั่วราชอาณาจักร ข้าพเจ้าคงกล่าวไม่ผิดว่าอาจถึงจำนวนพัน ๆ คดี คือพัน ๆ คนต้องเดือดร้อนและเดือดร้อนโดยที่เขาไม่มีความผิดขอโทษเป็นอย่างกรรมาธิการวิตก คือว่าถ้าไม่บัญญัติมาตรา ๔ แล้วคู่ต่อสู้ในเรื่องที่อยู่อาศัยจะถูกยกเว้นหมด เพราะกฎหมายบัจจุบันถูกยกเว้น

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ก็เกรงจะเป็นเช่นนั้น ทำไมท่านไม่บัญญัติเฉพาะกาลบอกว่าบรรดาคดีต่าง ๆ ที่ฟ้องร้องอยู่ให้เป็นไปตามกฎหมายควบคุมค่าเช่า พ.ศ. ๒๔๘๙ หรือ ๒๔๙๐ เพราะเขาได้อาศัยสิทธิต่อสู้เป็นความกันโดยอาศัยกฎหมายฉบับนั้นท่านว่าให้เป็นไปตามกฎหมายนั้น ทำไมท่านไปลงโทษเขาให้เสียค่าธรรมเนียมเป็นต่าง ๆ ค่าทนายเป็นต่าง ๆ ก็หมายถึงกฎหมายบังคับการที่ล่วงเลยมาแล้ว เช่น บัญญัติว่าใครทำอะไรเมื่อวานนี้ท่านถือว่าเป็นอย่างนั้นอย่างนี้ ข้าพเจ้าว่าการที่ออกกฎหมายปฏิเสธการกระทำของเขามันก็ย้อนหลังเช่นกัน กฎหมายนั้นก็บังคับหรือปฏิเสธไปทั้งสองอย่าง อันนี้เป็นกฎหมายปฏิเสธคือว่าปฏิเสธสิทธิของผู้ให้เช่าในอันที่จะทำแก่ทรัพย์สินของตนเอง ตามประมวลกฎหมายแพ่งพาณิชย์พิจารณาความแพ่ง คือปฏิเสธการกระทำของเขา ชักตัวอย่างง่าย ๆ ให้ตรงเป๋งทีเดียว ขณะนี้คำพิพากษาศาลฎีกาว่าถ้าผู้เช่าใช้สถานที่เช่าประกอบการค้าเป็นส่วนใหญ่ การอยู่นั้นเป็นเพียงอุปกรณ์แล้วก็ถือให้อยู่ตามพระราชบัญญัติควบคุมค่าเช่า แล้วมีอีกหลายเรื่องที่มุ่งเอาการค้าเป็นประธาน อันนี้แหละเป็นจุดใหญ่ ที่สมาชิกผู้แทนเข้าของร่างพระราชบัญญัตินี้พึงร่างพระราชบัญญัตินี้ขึ้นมา ดังที่ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติทั้งหลายระลึกได้ว่าในเหตุผลของร่างพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งข้าพเจ้าได้ลัดค้านในสภานี้ว่า แม้สภาได้พยายามบัญญัติกฎหมายให้แจ้งชัดแล้วศาลก็ยังพยามยามบิดความให้ผิดเจตนารมณ์ของสภา ซึ่งข้าพเจ้าเห็นว่าเป็นการว่ากล่าวศาล ซึ่งเขามีอำนาจที่สาม นี่แหละเป็นเหตุจูงใจให้ร่างพระราชบัญญัตินี้ ทนายบานปลายเป็นรูปอะไรต่ออะไรซึ่งข้าพเจ้าไม่ชัดข้องในข้อนั้น แต่ว่าความประสงค์ใหญ่คือจะแก้คำพิพากษาศาลฎีกา ทนคำพิพากษาศาลฎีกาวางหลักไว้แล้ว คนทั้งหลายก็ยึดสิทธิตามคำพิพากษาศาลฎีกา เขาก็อาศัยสิทธิโดยชอบ ท่านก็ว่าไม่เอาละถ้าใครดำเนินการตามนั้นแล้ว ปฏิบัติเอาหมด เช่นนี้เป็นการทำลายหรือไม่ เป็นบัญญัติถึงการกระทำของการที่

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ต่างมาแล้วหรือไม่ เพราะฉะนั้นปฏิเสธไม่ได้ว่า กฎหมายไม่ย้อนหลังไม่ได้เลย ยากเหลือเกินที่จะให้กฎหมายควบคุมค่าเช่านี้ได้ มีการออกใหม่อย่างใดอย่างหนึ่งให้มันยุติธรรมกว่าที่เป็นมาแล้ว แต่ข้าพเจ้าเห็นว่าออกอย่างนี้มันตรงกันข้าม คือมันยุติธรรมกว่าอย่างเก่าที่เป็นอยู่เวลานี้ เพราะฉะนั้นข้าพเห็นว่ากฎหมายนี้ควรยับยั้งไว้หนึ่งปี ถ้าสภาผู้แทนซึ่งเรามักจะพูดกันว่าเป็นเสียงปวงชน อุฒิสภาจะเป็นหรือไม่เป็นก็ตามเถิด ให้เขาได้ตรองอีกที ท่านไม่ต้องวิตกว่าคดีในโรงศาลเขาจะเอาอย่างนี้ เพราะอีกปีก็ไม่เสร็จ เพราะเวลานี้เป็น ๓ ปีก็เป็นของธรรมดา ไม่ใช่เรายับยั้งเพื่อช่วงชิงอำนาจอาณาของผู้ให้เช่า ไม่อย่างนั้น แต่การร่างกฎหมายนี้นั้น ข้าพเจ้าเห็นว่าแม้เราจะรอกฎหมายนี้ไปหนึ่งปีก็ยังเป็นคุณประโยชน์มากกว่าที่จะรีบออกอย่างคุ้น ๆ ควรจะเสียเงินเสียทองเปล่า ๆ เพราะเราเห็นว่าไม่เป็นไร ๆ เราไม่เป็นไร เราเสียเงิน แต่เขาไม่เป็นไรเขาได้เป็นพัน ๆ หมื่น ๆ ก็มี เราไม่ทำเช่นนั้นก็จะเป็นการเดือดร้อน อย่างคนแก่ซึ่งมีบ้านให้เช่า และที่อาศัยอยู่เวลานี้ก็ควรมีสิทธิที่จะได้ คือไชสิทธินั้น นี่ไม่ใช่เรื่องสมมติเป็นเรื่องจริงเกี่ยวกับเรื่องค่าเช่าห้อง แต่สำหรับในการที่จะออกกฎหมายไปนั้นเกรงว่าจะมีการนินทากัน คือจะต้องเสียเงินทองเช่นในการเสียค่าทนาย แล้วทำไมเราจึงจะออกกฎหมายไปเช่นนี้เพื่อไปบังคับแก่เขา เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าคิดว่าเราควรจะยับยั้งไว้หนึ่งปีก่อน

พระยาธรรมการยุทธนิพนธ์ : (กรรมาธิการ): เมื่อได้ฟังสมาชิกพูดอย่างนี้ก็ยิ่งเห็นเป็นจริงดังที่ข้าพเจ้าได้กล่าวแล้ว คือว่าในการใช้ไฉนเราทำเช่นนี้หรือเปล่า ถ้าจะใส่ไว้ในพระราชบัญญัตินี้ก็มีอยู่อย่างเดียวเท่านี้ที่จะต้องใส่ลงไปให้หมด แต่ก็คงมีอย่างเดียวกันเท่านั้นเอง ที่ผู้เช่าเขาได้เช่าอยู่อาศัย แต่ถ้าหากว่าอยู่ในย่านการค้าและประกอบธุรกิจการค้ามากอยู่แล้ว ศาลก็พิพากษาให้ได้ เรามีเครื่องมือเพียงเท่านั้น ซึ่งกฎหมายนี้มีกฎหมายคุ้ม

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ครองว่ายอมไม่ได้ ที่เรามาพิจารณาดูว่ากรณีกรณีเดียวนี้จะเลี่ยงความเป็นธรรมมากมายหรือ ไม่เราจะเห็นเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติเดิม ๆ มาได้เหมือนกันว่า ถ้าหากว่าผู้เช่าเขาได้อยู่อาศัยแล้ว ตามพระราชบัญญัติเดิมได้บอกไว้ว่า อยู่ในทำนองการค้าหรือไม่ก็ให้ถือว่าผู้เช่ามีสิทธิอยู่ได้ กฎหมายเดิมก็เป็นเช่นนี้แล้วที่ท่านบอกว่า ผู้ไปพ้องเขาเสียเงินค่าธรรมเนียมค่าที่เขาพ้องไม่ได้ก็เป็นของแน่เขาอาศัยอยู่แล้วจะไล่เขาออกอย่างไร ถ้าไม่มีมาตรานี้เขาจะต้องออกไปซึ่งเราจะอ้างกฎหมายในขณะนี้ไม่ได้ เพราะถูกยกเลิกแล้ว ซึ่งมีกรณีเดียวซึ่งกรรมาธิการเห็นว่าไม่เสียความยุติธรรมซึ่งกฎหมายต้องการให้เป็นอย่างนั้นแม้กฎหมายบัญญัติก็เป็นเช่นนั้น ก็เมื่อเราบัญญัติกฎหมายใหม่ก็บัญญัติอย่างเดียวกับกฎหมายที่มีอยู่แล้วนี้ก็จะให้ความคุ้มครองเขาได้

ที่นี้ข้อสำคัญข้อหนึ่ง ซึ่งข้าพเจ้าได้กล่าวแล้วท่านสมาชิกก็ไม่ได้ตอบก็หมายความว่าไม่ได้มีความเห็นเป็นอย่างอื่น คือตามความเห็นกรรมาธิการบางคนเฉพาะตัวข้าพเจ้าเองนั้นเห็นว่า กฎหมายที่บัญญัติว่า ถ้าผู้เช่าเข้าอยู่อาศัยแล้ว ผู้ให้เช่าจะมาขับไล่ไม่ได้นั้น เป็นกฎหมายที่เกี่ยวด้วยความสงบเรียบร้อยของประชาชน ซึ่งต้องถือว่าเป็นเช่นนั้น อันนี้ถึงหากว่าจะไม่มีมาตรานี้ว่าให้ใช้บังคับคดีที่ค้างศาลอยู่ ข้าพเจ้าอยากจะถามท่านว่าเมื่อกฎหมายนี้ออกไปแล้ว ศาลจะพิพากษาคดีก็จะไปไล่เขาได้หรือไม่ในเมื่อกฎหมายนี้ออกไปแล้วว่าไล่ไม่ได้ เพราะกฎหมายนี้เป็นกฎหมายที่ให้ความคุ้มครองเกี่ยวด้วยความสงบเรียบร้อย อันนี้ข้าพเจ้าจึงว่าถึงแม้ว่าไม่มีมาตรานี้ศาลก็รับไล่ไม่ได้เหมือนกัน โดยเหตุนี้ความยุติธรรมที่บอกว่าเสียไปนั้น ข้าพเจ้าเห็นว่าไม่เสีย เสียอย่างไร เพราะเป็นกฎหมายที่เกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยของประชาชน แต่ท่านอาจเห็นเป็นอย่างอื่นได้ ท่านไม่ได้อธิบายให้แจ้งแจ้งและไม่มีเหตุผลอะไรที่จะมาเกี่ยงกับข้าพเจ้าในข้อนี้.

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

พระยาอาณาจักรมนเทียรบาล : ที่จริงปัญหาที่เถียงกันอยู่นี้เราได้ว่ากันมาแต่ชั้นต้น ร่างพระราชบัญญัตินี้ได้ผ่านสภาผู้แทนมาถึงวุฒิสภา ปัญหาที่สมาชิกวุฒิสภาได้วิตกหนักหนาคือเรื่องกฎหมายย้อนหลังว่าจะใช้กฎหมายย้อนหลังหรือไม่ เราในที่ประชุมได้วิตกถกเถียงกันได้เถียงกัน และได้พูดกันเพราะฉะนั้นในชั้นกรรมาธิการจึงได้ตัดข้อนี้ออกจากร่างพระราชบัญญัติ ซึ่งสมาชิกวุฒิสภา ซึ่งอยู่ในนี้ก็ได้รับรองความเห็นของกรรมาธิการและได้ตัดข้อนี้ออกแล้ว แต่เมื่อมาประชุมกันใหม่ก็ย้อนกลับมาอีก เพราะฉะนั้นเป็นปัญหาที่สมควรหรือไม่ที่จะเอากลับเข้ามาอีก เรื่องกฎหมายย้อนหลังเราทราบกันอยู่ข้อหนึ่งว่าในคดีอาญาจะย้อนหลังไม่ได้ ถ้าขืนย้อนหลังก็ผิดรัฐธรรมนูญ และผิดหลักเกณฑ์ด้วยวิธีต่าง ๆ แต่สำหรับคดีแพ่งมีหลักยกเว้นให้ย้อนหลังได้ แต่ต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ ไม่ใช่ว่าพูดมากลากไป เพราะแต่เดิมไม่มีกฎหมายบัญญัติ ก็ออกกฎหมายบัญญัติให้ว่าที่ทำไปแล้วให้เข้าหลักเกณฑ์ตามกฎหมายนี้ด้วย แต่ถ้าหากว่าได้มีกฎหมายบัญญัติไว้อย่างหนึ่งแล้วมาออกกฎหมายให้ย้อนหลังได้อีกอย่างหนึ่งใช้ไม่ได้ทีเดียว เท่ากับออกกฎหมายนอกลวงประชาชน เราได้มีกฎหมายบัญญัติไว้แล้วว่า ประชาชนจะต้องปฏิบัติตามที่บัญญัติไว้ แต่ในขณะเดียวกันเราก็มาออกกฎหมายดีกว่าตามกฎหมายเดิมใช้ไม่ได้ ต้องใช้ตามกฎหมายที่ออกนี้ นี่ไม่ใช่หลอกลวงประชาชนหรือ เพราะกฎหมายนี้ออกครั้งที่ ๓ เป็นอย่างหนึ่ง แล้วก็มาออกอีกครั้งหนึ่งเป็นอีกอย่างหนึ่ง กรรมาธิการบอกว่าไม่เสียหายอะไรหลักเกณฑ์ต้องเป็นหลักเกณฑ์เพราะว่ากฎหมายมีอย่างนี้แล้วคำตอบทางกรณีคดีนี้แล้วคดีไปอยู่ที่ศาลฎีกาแล้ว เป็นการสมควรหรือที่จะไปออกกฎหมายฉบับที่บัญญัติไว้แต่เดิม เป็นการเสียหลัก เราควรระวังข้อเท็จจริงถ้ามีฉะนั้นแล้วการออกกฎหมายอย่างนี้จะเป็นผลเสียหายต่อภาพอย่างที่ท่านสมาชิกผู้หนึ่งได้อธิบายมาแล้วว่าให้เขาพ้องร้องกันโดยอาศัยกฎหมายอย่าง

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

น เขาไปพ้องร้องซึ่งเราก็ชนะคดีแล้วข้าพเจ้าเชื่อว่าคดีที่ปรากฏอยู่ในเวลานี้ทางศาลอุทธรณ์และศาลฎีกาได้ตัดสินให้ผู้เช่าออกไปแล้วจนผู้เช่าออกไปแล้วก็มี ผู้ที่แพ้คดีอยู่ในศาล ศาลไม่ยอมปฏิบัติตามต้องออกไปแล้วก็มี ถ้าออกกฎหมายอย่างนี้จะยุ่งเหยิงกันจะเกิดความเสียหาย เท่ากับว่ากฎหมายของเมืองไทยนี้ไม่แน่นอนเป็นการเสียหายแก่สภาเป็นการเสียหายแก่หลักการที่เรานึกว่าสภานี้เป็นสภานิติบัญญัติ เราต้องนึกถึงหลักเกณฑ์เอาไว้ ซึ่งนั้นเป็นส่วนปลีกย่อย แต่ว่ากฎหมายที่บัญญัติเปลี่ยนแปลงหลายมาตราก็เดียวเปลี่ยนแปลงหลักเป็นอันมากเฉพาะกรณีที่เกิด จะเกิดขึ้นก็ได้ กฎหมายเดิมมีมาก ฉะนั้นจึงเห็นว่าที่เข้ามานี้ผิดหลักจึงไม่ควรรับหลักการ ความจริงข้าพเจ้าเห็นด้วยทุกมาตราแต่เพราะมีหลักดังนี้จึงไม่ควรรับ เราต้องยึดหลักไว้ ไม่เช่นนั้นก็เป็นการออกกฎหมายออกนอกลู่นอกทางประชาชน ตามหลักนั้นความแพ่งย้อนหลังได้แต่เมื่อกฎหมายเดิมไม่มีจึงบัญญัติได้ แต่เมื่อกฎหมายมีบัญญัติชัดเจนแล้วปฏิบัติอย่างนี้เป็นผิด ถ้าอย่างนี้ถูกแล้วก็เปลี่ยนแปลงอย่างนี้ใช้ไม่ได้ ข้าพเจ้าจึงเห็นว่าไม่ควรจะรับหลักอันนี้

พระยาธรรศกรรมนูญคดี กรรมาธิการ : ตามที่ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติได้อภิปรายเมื่อกี้นมมาตรา ๔ หรือ ๕ ที่ว่าผิดหลักนี้ กรรมาธิการได้พิจารณาแล้วผิดหลักหรือไม่เป็นเรื่องที่มีอยู่ในรัฐธรรมนูญแล้ว คือกฎหมายอาญาแล้วย้อนไม่ได้ แต่ถ้าเป็นกฎหมายแพ่งแล้วย้อนได้และการย้อนได้หรือไม่สมควรเพียงใดนั้น กรรมาธิการก็ได้พิจารณากันโดยรอบคอบแล้ว เห็นว่าเป็นส่วนได้มากกว่าส่วนเสีย ซึ่งข้อสำคัญที่เป็นหลักใหญ่ว่าให้ผู้เช่าได้อยู่อาศัยต่อไปอีกได้ จริงอยู่ถึงแม้คดีจะยังค้างศาลบ้าง แต่ที่ว่าไม่ใช่ว่าค่าเช่าที่เป็นปัญหาอยู่ในทุกวันนี้ได้ฟ้องศาลแล้ว แต่บางเรื่องยังไม่ได้ฟ้องร้องก็มี เพราะฉะนั้นถ้าจะพูดกันโดยทั่ว ๆ ไปแล้ว ก็เห็นว่าไม่เป็นความเดือดเนื้อร้อนใจอะไร ข้อนี้เป็นข้อสำคัญประการหนึ่ง

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ทันในข้อที่ว่าบางเรื่องผมอยากจะยกตัวอย่างว่า ในคดีอาญาเขาก็ให้แก้ไขกันได้อย่างเมื่อก่อนนี้คดีความผิดส่วนตัว ถ้าหากว่าได้ไปร้องทุกข์ต่อเจ้าพนักงานแล้ว ถึงศาล ศาลพิจารณาพิพากษาแล้ว ไม่มีผู้หนึ่งผู้ใดยอมความได้ ครั้นมา พ.ศ. ๒๔๗๗ ได้ออกพระราชบัญญัติจัดพิจารณาความอาญาว่า ความผิดส่วนตัวถ้าหากว่าคู่ความจะยอมความ แต่ศาลเห็นว่าควรจะลงโทษแล้ว ศาลอุทธรณ์ ฎีกาก็ลงโทษได้ ฉะนั้นในเรื่องผิดหลักหรือไม่ก็ยอมแล้วแต่เรื่องนั้นเป็นเรื่องที่สมควรหรือไม่สมควรเพียงใด กรณีเป็นส่วนได้เสียเพียงใดก็ยอมทำได้อย่างนั้นไม่ใช่ตายตัว หลักทุกหลักก็ยอมมีข้อยกเว้น

พระยาปรีดานฤเบศร์ : ข้าพเจ้าเห็นด้วยในการที่ได้มีกฎหมายนี้เปลี่ยนแปลงแก้ไขวิธีขึ้นค่าเช่า สิทธิของผู้เช่า, ผู้ให้เช่า จะมีกฎหมายเปลี่ยนแปลงจากปี ๒๕๗๗ และปี ๒๕๗๐ แต่ข้าพเจ้าเสียใจจริง ๆ เมื่ออ่านมาถึงนี่ ได้สะกิดใจแต่ที่แรกแล้วมาตรา ๔ นี้ ทำให้กังวลไม่สบายความในมาตรา ๔ นี้เกี่ยงไม่ได้เลยว่าเป็นความที่ให้มีผลย้อนหลัง แต่ข้าพเจ้าเชื่อเหมือนกันด้วยความเคารพต่อมิตรสหายที่เป็นกรรมาธิการ รู้เหมือนกันว่าผู้ที่เขียนกฎหมายในการเขียนให้มีผลย้อนหลังนั้นเขาไม่ทำเลยเว้นแต่เรื่อง "Strict cases" ในเรื่องที่รุนแรงที่สุด จำเป็นที่สุดเขาจึงทำ แล้วที่นี่กรรมาธิการชี้แจงแต่ละที่รับกันแล้วว่ามาตรานี้ร่างให้ใช้พระราชบัญญัตินี้แก่คดีที่ค้างในศาล ไม่ว่าศาลชั้นต้น ศาลอุทธรณ์ ศาลฎีกา ซึ่งเขียนมาแต่เดิมในชั้นสภานี้ได้ตัดออกแล้วไปกรรมาธิการร่วมกันก็เอาเข้ามาอีก กรรมาธิการร่วมกันนี้แจ้งว่าเพื่อผ่อนผันใกล้เกลี่ยกัน ข้าพเจ้าว่ากฎหมายนี้มาตราเดียวทำให้เสียทั้งฉบับ คือว่าข้อต้นข้าพเจ้ามองในแง่นี้ว่า "สิ่งทั้งหลายที่อยู่ในระหว่างพิจารณา" ฝรั่งแปลว่า "Subyudice under consideration" คดีทั้งหลายไม่มีใครเขาเข้าไปตอแย คดีอยู่ในศาลระหว่างพิจารณาถึงที่สุดของผู้เช่าก็ดี ผู้ให้เช่าก็ดี ตามกฎหมายเก่าควรให้สิทธินั้นได้พิจารณาไปจนถึงที่สุด ท่านเขียนมาตรา ๔

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ออกไป สิทธิของเขาที่เข้ามาในศาลจะเป็นผู้เช่าห้อง ผู้ให้เช่าห้อง ก็ตาม เขาอาศัยสิทธิตามกฎหมายเก่าเขาเข้ามาในศาล อีกฝ่ายหนึ่งต่อสู้ตามกฎหมายเก่าที่มีอยู่แล้วในเวลานั้น เราออกกฎหมายในระหว่างพิจารณาก็ยกเลิกหมด จะเปรียบก็เหมือนกับว่าคนหยิบเอาศรีษะลงเอาเท้าขึ้น อันนี้เป็นข้อใหญ่ อย่างคนที่เขาไปศาลเขาต้องเสียเงินเสียค่าธรรมเนียม มีความจำเป็นอะไร ข้าพเจ้าอยากจะทราบว่าจะต้องให้เขาคดีที่คุ้มความเขาไปว่าความกัน โดยอาศัยสิทธิเก่านั้นต้องถูกรอนโดยกฎหมายอันนี้ ท่านกรรมาธิการชี้แจงบอกว่าเรื่องอย่างนี้นิดหน่อย ท่านกรรมาธิการที่ได้ชี้แจงไปแล้วบอกว่าเป็นเรื่องนิดหน่อย แต่คำชี้แจงของท่านกรรมาธิการไม่ได้ปฏิเสธว่ากฎหมายนี้ต่างกันกับกฎหมายเก่า กฎหมายปี ๒๔๗๙ และ ๒๔๘๐ ไม่เหมือนกันทุก ๆ อย่าง ถ้าเหมือนกันทุกอย่างก็เอานี่ไปใช้ แต่กรรมาธิการรับกับเราแล้วว่าเหมือนกันทุกอย่าง เมื่อเหมือนกันทุกอย่างอย่างนี้แล้ว ข้าพเจ้าขอยืนถามอีกนิด มีเหตุผลอะไรที่ต้องเอากฎหมายใหม่นี้ไปเปลี่ยนสิทธิของเขาซึ่งกำลังอยู่ในระหว่างพิจารณาของศาลอย่างนี้ under consideration suljudice มีเหตุอะไรซึ่งต้องเปลี่ยนฐานะเขา ส่วนคดีที่ยังไม่มาขึ้นศาลก็ไม่ว่าอะไร เพราะยังไม่มีเรื่องเกิดขึ้น ยังไม่มีเรื่องกำลังอยู่ในระหว่างพิจารณา เรามีกฎหมายใหม่ไปเปลี่ยนสิทธิของบุคคลซึ่งมีอยู่เมื่อวานนี้ให้เป็นอย่างหนึ่งก็ได้ เช่นเพราะเหตุไร คือเมื่อบุคคลเข้าไปในศาลแล้วก็เป็นสิทธิอย่างหนึ่งแล้ว แล้วอยู่ในระหว่างพิจารณาอย่างนี้ข้าพเจ้าเห็นว่าเสียความยุติธรรม นอกจากจะเสียเงินเสียทองซึ่งสมาชิกผู้มีเกียรติได้ร่ำร้องกันว่าต้องเสียเงินทองมาก สำหรับบุคคลที่ไปศาล นี่เป็นเรื่องของทรัพย์กันอยู่แล้วไม่มีใครปฏิเสธ เป็นการทำลายสิทธิซึ่งสิทธิอยู่ในระหว่างพิจารณาของศาลในเวลานี้ แต่เมื่อออกกฎหมายนี้ไปแล้วก็เปลี่ยนสิทธิเขาเสีย ซึ่งเป็นการเสียความยุติธรรมมาก ไม่มีความจำเป็นอะไรที่จะรับ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

รองกฎหมายนั้นออกไป ใช้เปลี่ยนสิ่งที่ยังอยู่ในระหว่างพิจารณาของศาล ที่เหตุผลอันแท้จริง ที่ข้าพเจ้าได้พูดก็เหมือนกับสมาชิกผู้มีเกียรติคุณหลวงประกอบ ฯ ที่พูดเมื่อกี้นี้ แต่ว่าข้าพเจ้าจะยกมือให้โดยไม่พูดเลยเมื่อออกไปจากสภาวันนี้ไปศาล ใคร ๆ ก็จะตีหน้าว่าทำไมจึงยอมให้เป็นไปอย่างนี้ สำหรับข้าพเจ้าไม่ว่าอะไร จะเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย อันนี้จะทำให้กฎหมายเสียหมด และจะเสียใจอย่างที่ว่า กรรมาธิการซึ่งเป็นสาขาของข้าพเจ้าหลายคนได้ทำมาอย่างดี และเอามาจดรานไปใช้ ซึ่งข้าพเจ้าขอสนับสนุนหลวงประกอบ ฯ และสมาชิกผู้มีเกียรติอีกหลายคนว่ากฎหมายนี้ควรจะคอยต่อไปอีกปีดีกว่า ดีกว่าออกไปแล้วจะเสียหลักการ เสียความยุติธรรม

หม่อมเจ้าชัชวาลย์ เกษมสันต์ กรรมาธิการ : เรื่องที่ได้เถียงกันหลักใหญ่ว่ากฎหมายนี้ออกหลังหรือไม่ ก่อนอื่นกระผมขอให้ท่านสมาชิกพึงหลายพิจารณาดูก่อนว่าความมุ่งหมายของพระราชบัญญัตินี้หมดอะไร ความมุ่งหมายเพื่อจะให้ผู้ที่อยู่อาศัยพ่อค้าด้วยหรือไม่ก็ตาม จะต้องให้ได้รับความคุ้มครองด้วย หลักใหญ่ที่แก้มีเท่านี้ นอกจากนั้นแล้วเราแก้ปลีกย่อยอันเท่านั้น ที่ปัญหาว่าควรจะให้ออกหลังหรือไม่กระผมขอกราบเรียนด้วยความสุจริตใจว่าส่วนตัวกระผมไม่เห็นด้วยเลย แต่สู้เสียงเขาไม่ได้ ที่มาเพ่งพิจารณาต่อไปว่า การที่จะปล่อยให้เป็นไป เมื่อมาเปรียบกับพระราชบัญญัตินี้หมดขอให้ท่านเพ่งดูเฉพาะเมื่อพระราชบัญญัตินี้เป็นคุณแก่ผู้ให้เช่ามากที่เดียว ถ้าเอาอย่างที่ใช้อยู่ในปัจจุบันนี้เป็นคุณน้อยกว่านี้ เอาอย่างผู้แทนวางขึ้นมาตามที่เราแก้ใช้ไม่ได้เลย ผู้เช่าตายเลย เพราะฉะนั้นจำเป็นจะต้องพิจารณาว่าเราเอาตามนี้ไปดีหรือไม่ กระผมก็รู้สึกว่าดีกว่าทุก ๆ ฉบับที่เคยมีมา กระผมจึงมาเพ่งดูว่าความนี้เสียมากหรือไม่ ว่าตามหลักฐานเสียใช้ไม่ได้เลย แต่ทางปฏิบัติเป็นอย่างไรทางปฏิบัติมีคนที่ต้องได้รับเคราะห์กรรมไว้อันนี้เห็นจะมีไม่มากนักข้าพเจ้าคิดว่ามีอย่างมากก็หมื่นราย แต่ส่วนผู้ที่จะได้มีหมื่น ๆ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

แล้น ๆ เมื่อเปรียบเทียบอย่างนี้แล้วกระผมเชื่อเขา กระผมก็สิ้นใจจะไม่อภิปราย แต่เมื่อพูด ๆ กันไปแล้วก็อยากจะกราบเรียนให้ท่านเห็นว่าจิตใจของกระผมเป็นอย่างไรถึงปล่อยให้มีมา ฉะนั้นข้าพเจ้าคงจะลาออกอย่างที่เขาทำกันข้าพเจ้ารู้สึกฝืนเหลือเกิน แต่ข้าพเจ้าเห็นว่ามีคุณแก่ผู้ให้เข้ามากกว่า ข้าพเจ้าเห็นว่าอดทนอีกสัก ๒ ปี ก็จะสบายแล้วรู้สึกผิดหวัง และก็เคยผิดไปแล้วไม่ใช่ผิดครั้งแรก ไม่ใช่ครั้งแรกตามที่กรรมาธิการผู้หนึ่งได้เอากฎหมายเก่ามาอ้าง เคยมีมาแล้วข้าพเจ้าจึงตัดสินใจว่านิ่งดีกว่า ปล่อยให้ไปด้วยเหตุนี้จึงเรียนให้ท่านทราบ

หลวงประกอบนิติสาร : ที่แรกข้าพเจ้านึกว่าจะนั่งนิ่งแล้ว นิ่งนิ่งอยู่ไม่ได้ ร้อนปากเต็มที่ กรรมาธิการหาว่าที่ข้าพเจ้านั่งข้าพเจ้าขอมรับซึ่งท่านกับข้าพเจ้าก็เป็นนักกฎหมาย เปรียบเหมือนว่าเราจะมาถามด้านพยานใช่ไหมนิ่ง เห็นว่าพยานเบิกความไม่ได้ความเราก็นิ่งเสีย ท่านว่ากฎหมายนี้เป็นกฎหมายเพื่อความสงบเรียบร้อยของประชาชน ข้าพเจ้าไม่เห็นด้วย จริงอยู่มองดูเผิน ๆ กฎหมายเพื่อจัดบ้านให้คนอยู่แต่คนไม่มีที่อยู่ไม่ใช่ความเรียบร้อยเสมอไป ความเรียบร้อยคือออกกฎหมายป้องกันก่อการกบฏจลาจล อลเวง กฎหมายความสงบเรียบร้อยประชาชนท่านอย่าคิดว่าต้องมีโทษอาญาเสมอ นี่มีโทษอาญาอันเดียว คือเจ้าหน้าที่เรียกใครให้ซื้อเช็คจริงไม่ไปขัดคำสั่งเจ้าพนักงาน ส่วนการที่เรียกร้องขึ้นค่าเช่าเป็นแพ่งไปหมดแล้ว ขอนกรรมาธิการกับข้าพเจ้าทราบดีในการที่ตัดออก คือเป็นสิทธิทางแพ่ง ถ้าท่านเห็นว่ากฎหมายอันนี้เกี่ยวด้วยความสงบเรียบร้อยของประชาชน ประมวลแพ่งนี้เป็นกฎหมายเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยของประชาชนด้วยหรือประมวลกฎหมายแพ่งกับบัญญัติเยอะแยะที่ห้ามไม่ให้ผู้ให้เช่าบอกเลิกสัญญาเช่า เป็นต้นว่าการเช่าที่ไม่กำหนดระยะเวลากับผู้ให้เช่าจะเลิกต้องบอกเลิกเมื่อถึงคราวชำระค่าเช่าล่วงหน้า จะบอกเลิกก่อนไม่ได้

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

เป็นกฎหมายกำจัดสิทธิเหมือนกัน เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าไม่พูดเมื่อกี้ไม่เห็นกับท่านเลยว่ากฎหมายนี้เกี่ยวด้วยความสงบเรียบร้อยของประชาชน ท่านขอกล่าวถึงมาตรา ๔ อีกครั้งหนึ่งข้าพเจ้าได้ไตร่ตรองอีกครั้งหนึ่ง ยิ่งไม่เห็นกับท่านเป็นอย่างยิ่งที่ว่าจำเป็นต้องมีมาตรา ๔ มิฉะนั้นศาลจะพาลยกฟ้องขอประทานโทษขออนุญาตว่าพาลยกฟ้อง ก็อศาลยกฟ้องคดีที่ค้างศาลหมดเพราะเรายกเลิกกฎหมายฉบับเช่นว่าอย่างนี้ ข้าพเจ้าไม่เห็นด้วยเพราะอะไรก็เวลาเป็นความกัน ขอให้ท่านนึกภาพดูให้ดี โจทก์สมมติว่าผู้ให้เช่า อย่าลืมว่าผู้เช่าบางทีเป็นโจทก์ได้เหมือนกัน ข้าพเจ้าสมมติว่าผู้ให้เช่าบอกเลิกสัญญาเช่าโดยอาศัยสิทธิที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน ผู้เช่าไม่ยอมเขาก็ฟ้องศาล ทันเวลาศาลพิจารณาศาลจะต้องพิจารณาว่าการใช้สิทธินี้ชอบด้วยกฎหมายหรือไม่กฎหมายอะไร กฎหมายในขณะใช้ สมมติว่าเวลานี้กฎหมายบอกว่ากู้หนี้กันตั้งแต่ ๕๐ บาทขึ้นไป ต้องมีหลักฐานเป็นลายลักษณ์อักษรเป็นหนังสือลงลายมือชื่อลูกหนี้ สมมติว่าใช้กฎหมายประมวลแพ่งพาณิชย์ สมมติว่ารัฐสภาออกกฎหมายใหม่ให้ยกเลิกประมวลแพ่งมาตรานั้น ก็อกู้หนี้ ๕๐ บาทเขียนใหม่ให้ใช้ความต่อไปนี้แทน การกู้หนี้ตั้งแต่ ๑,๐๐๐ บาทขึ้นไปต้องมีหลักฐานเป็นหนังสือลงลายมือชื่อลูกหนี้ แล้วไม่มีข้อความว่าคดีค้างอะไรไม่กล่าวถึง ออกไปเฉย ๆ แล้วคดีค้างศาลอยู่ นายดำกู้นายแดง ๑๐๐ บาท ทำเป็นหนังสือเรียบร้อยแล้ว นายดำไม่ชำระให้นายแดงเราเป็นศาลจะตัดสินอย่างไร จริงอยู่กฎหมายเก่านั้นยกเลิกไปแล้ว แต่ว่าการใช้สิทธิเป็นไปตามกฎหมายเก่าแล้วก็ต้องตัดสินให้เป็นไปตามกฎหมายเก่า เพราะว่าสิทธิก็ให้เมื่อครั้งกฎหมายเก่า ข้าพเจ้ายกตัวอย่างอาจไม่แนบเนียนอาจมีอีกเยอะแยะในการใช้สิทธิเป็นต้นว่าเอาอย่างนี้ ท่านเป็นบิดาท่านยกทรัพย์ให้บุตร บุตรเกิดเนรคุณไม่เลี้ยงบิดา เขียนกฎหมายเวลานี้บอกว่าให้ท่านเรียกทรัพย์คืนได้ ทันเกิดกรณีเช่นนั้นจริง ๆ ขึ้นมาท่านก็ฟ้องเรียกทรัพย์

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ต้นแล้วไปออกกฎหมายใหม่บอกว่าต้องเพราะคุณถึงขนาดศีรษะแตกจึงเรียกได้ เช่นนี้ ศาลก็ต้องตัดสินตามกฎหมายเดิม ตัดสินอย่างนั้นไม่ได้ คิดดีมีเยอะแยะ ท่านทราบข้าพเจ้าอภิปรายบางท่านผู้กล่าวหาว่าข้าพเจ้าอภิปรายให้ผู้ให้เช่า เขากล่าวหาว่าข้าพเจ้าเป็นทนายความผู้ให้เช่าในคดีเยอะแยะ แต่ข้าพเจ้าขอเรียนด้วยความสัตย์จริงว่าข้าพเจ้าเคยเป็นทนายผู้เช่ากำลังต่อสู้คดีอยู่ก็มี และไม่ต้องวิตกที่ข้าพเจ้าเป็นทนายฟ้องโรงเรียนโรงเรียนหนึ่ง เพราะคดีนั้นไม่มีวันเสร็จง่ายในปีหนึ่ง อีกสามปีก็ไม่เสร็จรับรองได้ ข้าพเจ้ามิได้คำนึงถึงเรื่องโรงเรียนเลย ข้าพเจ้าไม่ได้ติ ไม่ได้เก้อะไรหมด แต่ข้าพเจ้าอภิปรายม่าตรา ๔ ให้เป็นหลักทั่วไป ท่านอย่าคิดว่าข้าพเจ้าจะเป็นทนายแก้ให้ฝ่ายโจทก์เลยหมด ทนายแก้ฝ่ายจำเลยก็มี ขอให้ท่านดูดีอย่างมาตรา ๒๗ ที่บัญญัติว่าผู้ให้เช่า จะบอกเลิกการให้เช่าได้ในเมื่อผู้เช่าผิดนัดไม่ชำระค่าเช่าซึ่งตนต้องชำระให้ครบถ้วนเกินกว่า ๒๐ วัน เว้นแต่จะมีสัญญาต่อกันเป็นอย่างอื่นอันเป็นคุณแก่ผู้เช่า นี่ต้องผิดนัดสองครั้งติดๆ กัน ท่าน ถ้าค่าเช่าเป็นรายปี เช่นปลูกบ้านให้เช่าสมมติว่าผู้เช่าผิดนัดชำระค่าเช่าเพียงปีเดียว จะอย่างไรก็ตามผู้ให้เช่า สมมติว่าจะเหลืออีกหรือยังไงก็ตามห้องคำจำเลยต่อสู้ว่าไม่ได้ผิดนัดสองปี แต่ค้างเพียงปีเดียวเท่านั้น นี่จะต้องเห็นใจชัดทีเดียวว่าศาลจะต้องยกฟ้องไม่มีปัญหา ท่านลองออกกฎหมายนี้ไป ผิดนัดเกินกว่า ๒๐ วัน ผู้เช่าจะต้องถูกฟ้องขับไล่ให้ออกจากที่เช่าทันที ซึ่งที่จริงเขาอาจมีทางชนะตามกฎหมายเก่า แต่เขาก็แพ้ตามกฎหมายใหม่ที่ออกไป คือยกตัวอย่างในศาลแย่ไป เช่นในอนุ ๔ ผู้เช่ายอมให้บุคคลนอกครอบครัวหรือนอกบริวารของตนอยู่อาศัย หรือประกอบอาชีพเป็นประจำในเคหหรือที่ดิน โดยไม่ได้รับความยินยอมจากผู้ให้เช่าอย่างนี้ตามกฎหมายเก่าก็ไม่มี การคัดค้านของข้าพเจ้าไม่ใช่ว่าจะแก้เพื่อผู้เช่าอย่างเดียว มันมีการแก้เพื่อผู้ให้เช่าเหมือนกันดังตัวอย่างอีกข้อหนึ่ง

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ในมุ ๗ เรื่องมีคำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่ สั่งให้รื้ออาคารเพราะไม่ต้องด้วยสุขลักษณะ ข้อนี้กฎหมายเก่าก็มี การออกกฎหมายย้อนหลังจริงอยู่ไม่ใช่ของดี เป็นการยุติธรรมแก่ผู้อื่น ดังที่ท่านสมาชิกผู้หนึ่งคือพระยาอาณาจักรบริบาลกล่าว ข้าพเจ้าก็สนับสนุนร้อยเปอร์เซ็นต์ว่าควรจะมีกฎหมายออกมาบอกว่าเป็นอย่างนี้ ถึงควรจะออกมาบอกว่าไม่ใช่ ทำตามนั้นแล้วบอกว่าไม่ใช่ อย่างนี้ข้าพเจ้าเห็นว่าเป็นการหลอกลวงประชาชน เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าจึงสนับสนุนมาตรา ๔ นี้ไม่ได้ เป็นอย่างเด็ดขาด

อีกอย่างหนึ่งกรรมาธิการควรจะเห็นว่า คนที่เสียเงินเสียทองไปแล้วเป็นจำนวนมาก ซึ่งท่านว่าไม่เป็นการเดือดร้อนก็ไม่เป็นไร ไม่ใช่ท่าน ไม่ใช่ข้าพเจ้า ไม่ใช่สมาชิกทั้งหลาย แต่ประชาชนจะเห็นว่าสภาเราเป็นอย่างไร คนหลายร้อยหลายพันคน เขาเดือดร้อน นั่นจะเป็นอย่างไรขอให้ท่านคิดเอง ถ้าเราจะลองเช่นนั้นท่านก็ควรจะบัญญัติว่าบรรดาความที่ค้างชำระอยู่ตามกฎหมายเดิมให้ยกฟ้อง แล้วคืนค่าธรรมเนียมให้เขาไปให้หมด ทำไมไม่เขียนไว้ รัฐบาลเอาเงินเขามาเปล่า ๆ ถ้าจะออกกฎหมายเช่นนั้น

ที่นี้ถึงคนสุดท้ายที่ท่านกรรมาธิการคนสุดท้ายกล่าวว่าเมื่อได้พิจารณากฎหมายนี้แล้ว รู้สึกว่าค่อยยังชั่วกว่าเมื่อวานนี้ ก็ให้รับไว้ดีกว่าไม่รับ ข้าพเจ้าคิดว่า คนเราจะต้องมีหลักการ คือในการที่เราจะเสียสละอะไรได้ แต่เราจะเสียหลักไม่ได้ ถ้าเรายอมเสียสละหลักการเพื่อความสะดวกแล้ว ข้าพเจ้าคิดว่าเราก็ไม่ควรอยู่ในฐานะของรัฐสภา ที่ท่านทำให้เราคิดกว่าท้วงอย่างนี้ดีกว่า ถ้าไม่เอาอย่างนี้ก็มีหนึ่งร่างของสภาผู้แทนที่จะกลับมานั้น อันนี้ข้าพเจ้าขอพูดกับท่านสมาชิกว่า สมาชิกวุฒิสภาจะต้องเป็นดังของเรา หรือใครเห็นดีก็เอา ไม่เห็นดีก็ไม่เอา ที่จะให้เห็นด้วยนั้นไม่ใช่การกระทำของพวกเรา แต่ท่านก็ย่อมรู้อยู่แล้วว่าในรัฐธรรมนูญได้บัญญัติไว้ว่าเมื่อครบหนึ่งปีไปแล้ว สภาผู้แทนอาจยกร่างพระราชบัญญัตินั้นขึ้นพิจารณาใหม่ได้

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

และอาจเห็นชอบตามร่างของกรรมาธิการร่วมกัน หรือร่างเดิมโดยคะแนนมากกว่ากึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมด อาจเห็นด้วยตามร่างของกรรมาธิการร่วมกัน หรือร่างเดิม เพราะฉะนั้น ถ้าทำอย่างนี้กรรมาธิการบอกว่าดีกว่าร่างเดิม เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าไม่คิดว่าเราควรจะวิตกว่าร่างเดิมจะมาแต่ที่จะมาช่วยไม่ได้นั้นเป็นไปตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ เพราะฉะนั้นเราจะนั่งวิตกกันทำไม เรื่องที่จะมาบอกกันว่าเอาอันนี้ดีกว่าให้เลิกพูดเสียดีกว่า

พระยาอรรถการีย์นิพนธ์ กรรมาธิการ : กรรมาธิการทุกคนก็คงจะมีความเห็นอย่างเดียวกับท่านว่า สิ่งใดผิดหลักการแล้ว ถึงจะได้ประโยชน์ทางอื่น อุปสมาชิกก็ไม่ควรจะรับรองพระราชบัญญัตินั้นนั้น เพราะว่าผิดหลักการก็ไม่สมควรจะผ่าน แต่ในขณะนี้เถียงกันว่าผิดหลักการหรือไม่ ท่านว่าผิดหลักการ กรรมาธิการว่าไม่ผิด ข้าพเจ้าอยากจะขอให้ท่านสมาชิกทั้งหลายได้พิจารณา แล้วถ้าผิดท่านบอกว่าผิดหลักการ ไม่รับพระราชบัญญัตินั้น ข้าพเจ้าไม่เสียใจเลย แต่ข้าพเจ้าพูดเป็นครั้งสุดท้ายว่า ไม่ผิดหลักการอะไรเลย

ที่ข้อสำคัญที่ข้าพเจ้าตั้งใจจะพูดหลายหนแล้ว และข้าพเจ้าได้เชิญให้ท่านพูดเพื่อจะมาวินิจฉัยกัน ปัญหาข้อที่ข้าพเจ้าพูด คือข้าพเจ้าได้กล่าวว่า แม้ว่าจะไม่มีมาตรานี้ ข้าพเจ้าก็เห็นว่ากฎหมายนี้ออกไปแล้ว ศาลจะไปบังคับใช้ผู้ที่เขาอยู่อาศัย แม้แต่ว่าอาคารนั้นอยู่ในทำเลการค้าก็ได้ไม่ได้ โดยกฎหมายนี้บอกว่าไม่ให้ได้ หลักของศาลจะพิจารณาเรื่องใหญ่นั้น ศาลจะต้องดูกฎหมายว่า กฎหมายที่ใช้อยู่ในระหว่างที่พิจารณาเฉพาะคดีนั้นมีว่ากระไร ถ้าหากว่าไม่ให้ได้แล้ว ศาลจะได้อย่างไร ถ้าหากว่าไม่มีมาตรานี้ กฎหมายก็คุ้มครองไม่ให้ได้อยู่แล้ว จึงอยู่ถ้าหากว่ามีการพ้องร้องกันหนึ่งคือกู้หนี้ ๕๐ บาท ต้องทำหนังสือ เมื่อมีการพ้องร้องกันเขาควรชนะคดีได้

แต่กฎหมายใหม่ออกมา การกู้หนี้ ๓,๐๐๐ บาท ต้องทำเป็นหนังสือ ตัวอย่างที่ท่านยกไม่ตรงกับเรื่องนี้ เพราะเหตุว่าในบรรดาศาลที่เป็นหนี้นั้น ศาลต้องดูว่าคนนั้นเกิดสิทธิเรียกร้องมีหนี้เกิดขึ้นหรือยัง ถ้ามีหนี้เกิดขึ้นแล้ว เขาก็ฟ้องได้ แต่ว่ากฎหมายฉบับนี้ไม่ใช่กฎหมายเรื่องหนี้ระหว่างเอกชน แต่เป็นกฎหมายที่เกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยของประชาชน แล้วท่านเกี่ยงว่ากฎหมายฉบับนี้ไม่ใช่เกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยของประชาชน อันนี้ข้าพเจ้าเสียใจเหลือเกินว่า เราเป็นนักกฎหมายด้วยกัน มาเถียงกันในข้อนี้ ข้าพเจ้าเห็นว่าชัดเหลือเกินที่เดียวว่ากฎหมายใด ที่เขาบัญญัติเพื่อที่จะรักษาชุมนุมชนให้เป็นอยู่ด้วยดี แล้วกฎหมายนั้นต้องถือว่าเป็นกฎหมายที่เกี่ยวด้วยความสงบเรียบร้อยของประชาชน กฎหมายนี้ได้พิจารณาให้เห็นว่าคนไม่มีที่อยู่ต้องการจะบังคับให้คนอยู่ได้ นี่เราจะเรียกว่าไม่เป็นกฎหมายที่เกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยของประชาชนหรือ ไม่ใช่แต่เท่านั้นแม้กฎหมายแพ่งที่เกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยของประชาชน หรือประมวลกฎหมายแพ่งเขาเขียนไว้ชัดที่เดียวว่า ถ้ามาตราใดที่เกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยของประชาชนแล้วเอกชนจะแก้ไม่ได้เลย แต่ถ้ามาตราใดไม่เกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยแล้วนิติกรรมแก้เป็นอย่างอื่นได้ จะเห็นได้ว่าแม้ประมวลกฎหมายแพ่งเองก็มีในส่วนที่เกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยของประชาชนเหมือนกัน ถ้าเราต้องการให้คนมีที่อยู่อาศัยไม่เกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยแล้ว ข้าพเจ้าก็จนปัญญา ข้าพเจ้าจึงกล้ายืนยันว่ากฎหมายใดเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยของประชาชนแล้ว ในวันที่ศาลพิพากษา ศาลจะต้องเอามาดู ศาลจะพิพากษาจะเมิดกฎหมายนั้นไม่ได้เป็นอันขาด ถึงแม้ว่าจะไม่มีมาตรานั้น ศาลก็จะพิพากษาจะเมิดไม่ได้ จึงไม่เป็นอันตรายแก่ผู้ให้เช่าประการใด ขอให้ท่านนึกถึงกฎหมายฉบับเดิมก่อนที่จะมีกฎหมายควบคุมค่าเช่านี้ ถ้าหากว่าผู้เช่าไม่ผิดสัญญาเช่าแล้วผู้ให้เช่าย่อมขับไล่ได้ นี่ในขณะนั้นมีการพ้องขับไล่ให้ออกไปกัน เพราะ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

หมดสัญญาเช่าแล้ว ท่านเมื่อออกพระราชบัญญัติฉบับแรกที่เกี่ยวกับการค้าว่า แม้แต่ที่อยู่นั้นถ้าเขาอยู่อาศัยแล้วไล่ไม่ได้ ถึงแม้ว่ากฎหมายฉบับนั้นจะใช้ไม่ได้ก็ตาม ข้าพเจ้าเชื่อว่าศาลจะต้องใช้บังคับ นี่ข้าพเจ้าเห็นว่าถ้าท่านไม่ยอมกฎหมายฉบับแรกที่เกี่ยวกับการค้า ท่านก็จะเห็นได้ว่าถึงแม้จะไม่มีบทให้บังคับก็ตาม ศาลก็จำเป็นต้องบังคับเอง เพราะเหตุนี้การที่จะยืนมาตรานี้ไว้ดังสภาผู้แทนแล้ว นอกจากจะเป็นได้ตามวัตถุประสงค์ส่วนใหญ่ของกฎหมายนั้นแล้วยังไม่เป็นอันตรายอีกด้วย และถ้าไม่ตรงกับเรื่องนี้ เพราะเป็นเรื่องหนึ่งแล้วก็พ้องได้ไม่เกี่ยวกับความสงบเรียบร้อย

พระยาอาณาจักรบริบาล : ที่ท่านกรรมการชี้แจงว่ากฎหมายมาตรานี้ดังที่ว่าให้ยืนหลังจะไม่มีบังคับผลอย่างหนึ่งอย่างใด จะเห็นได้ว่าพระราชบัญญัติเดิมนั้น เป็นสิ่งที่เป็นไปไม่ได้ ได้บอกไว้ชัดแล้วว่าคดีที่ค้างในโรงในศาลให้ใช้กฎหมายอันนี้ ทำไมท่านจะบอกว่าไม่เสียหายอะไร เพราะว่ากฎหมายอันนี้เป็นกฎหมายแพ่ง ใคร ๆ ก็รู้ว่าเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อย ดังกฎหมายทุกฉบับ แต่ว่ามีเอกชนเข้ามาอยู่ในนี้ คือคู่สัญญา ระหว่างผู้เช่าและผู้ให้เช่า กฎหมายทุกฉบับเป็นเช่นนั้น แต่เจตนารมณ์ที่แท้จริงแล้วก็มีในระหว่างผู้เช่ากับผู้ให้เช่าที่เป็นเอกชน เพราะฉะนั้นถ้ามีกฎหมายตัดสิทธิการเพิ่มของฝ่ายหนึ่งและตัดของอีกฝ่ายหนึ่ง แล้วอำนาจเช่านี้จะใช้ได้ที่ไหน กฎหมายนี้มาตราที่เกิดความเสียหายไม่ใช่ว่าไม่มี เพราะว่าถ้าไม่มีแล้วคดีที่ค้างอยู่ในศาลอุทธรณ์ ฎีกา ก็จะต้องตัดสินตามเดิมกฎหมายเดิมให้สิทธิให้อำนาจหรือหน้าที่อย่างไรก็จะต้องทำและปฏิบัติกัน ถ้าหากมีอำนาจหน้าที่อื่นและหน้าที่เดิมเปลี่ยนแปลงก็ต้องว่าตามที่เปลี่ยนแปลง เมื่อท่านว่าไม่เปลี่ยนแปลงนั้นอย่างไร ไม่เสียหายอย่างไร เพราะว่าเมื่อมีมาตรานี้แล้วจะเป็นคดีที่อยู่ในศาลอุทธรณ์ก็ดี ศาลฎีกาก็ดี จะต้องตัดสินตามกฎหมายใหม่ กฎหมายเดิมต้องยกเลิกไม่ใช่ข้าพเจ้าว่าเป็นเช่นนั้น นี่เป็นความเข้าใจ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ทั่วไปที่ข้าพเจ้าเข้าใจอย่างนี้ อำนาจหน้าที่มีอย่างไรที่ได้รับความยุติธรรมก็ต้องมีอย่างนั้น เพราะฉะนั้นถ้ามีมาตรา ๔ แล้วจะต้องเปลี่ยนแปลงและต้องเกิดการเสียหาย และเป็นข้อสำคัญที่จะต้องไม่รับหลักการในหลักของร่างพระราชบัญญัตินี้ เพราะจะทำให้โกลาหล จำเลยของทุเลาคดี ศาลไม่ให้ทุเลาเช่นนี้ หรือให้คนขนเข้าก็ดี ก็ไม่มีทางจำเลยชนะคดี มีแต่ตายเรื่อง ข้าพเจ้าเห็นว่าเป็นเรื่องยุ่งยากมากมาย เพราะฉะนั้นกฎหมายนี้ถ้าออกไปแล้วจะยิ่งป่วน ข้อสำคัญแทนที่จะเป็นความสงบเรียบร้อย กลับจะเกิดโกลาหลขึ้นมากมายยิ่งกว่าสงบเรียบร้อย

ประธานวุฒิสภา : เมื่อไม่มีผู้ใดอภิปรายต่อไป ข้าพเจ้าขอเสนอให้ลงมติ ผู้ใดเห็นชอบด้วยร่างพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งกรรมาธิการร่วมกันพิจารณาส่งมานี้ โปรดชูมือขึ้น

สมาชิกยกมือ ๑๕ คน

ประธานวุฒิสภา : ผู้ใดไม่เห็นด้วย โปรดชูมือขึ้น

สมาชิกยกมือ ๓๒ คน

ประธานวุฒิสภา : เป็นอันว่าไม่เห็นชอบ ปฏิบัติต่อไปตามรัฐธรรมนูญ เรื่องต่อไป เรื่องที่ค้างการพิจารณาจากการประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๔๓ (สามัญ) ชุดที่ ๒ ข้าพเจ้าขอให้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติเวนคืนดังหาริมทรัพย์ เพื่อสร้างและขยายทางหลวงเทศบาลบริเวณเพลิงไหม้ในท้องที่ตำบลหน้าเมือง อำเภอเมืองปราจีนบุรี จังหวัดปราจีนบุรี พ.ศ. ๒๕๔๓ ซึ่งกรรมาธิการสามัญ คณะที่ ๑ พิจารณาเสร็จแล้ว พิจารณาเป็นวาระที่ ๒ ขอเชิญกรรมาธิการเข้าประจำที่

บันทึกการประชุมกรรมาธิการสามัญ คณะที่ ๑ ของวุฒิสภา พิจารณาร่างพระราชบัญญัติเวนคืนดังหาริมทรัพย์ เพื่อสร้างและขยายทางหลวงเทศบาลบริเวณเพลิงไหม้ ในท้องที่ตำบลหน้าเมือง อำเภอเมืองปราจีนบุรี จังหวัดปราจีนบุรี

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

พ.ศ. ๒๔๙๓

ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ไม่มีผู้แปรญัตติ คณะกรรมาธิการได้ทำการพิจารณาพร้อมด้วย นายมิตรการุณ เกษมศรี และ นายเทียม พุฒทานนท์ ผู้แทนรัฐบาล ปรากฏว่าผลของการพิจารณาดังต่อไปนี้

ชื่อร่างพระราชบัญญัติ	ไม่มีการแก้ไข
คำปรารภ	,,
มาตรา ๑	,,
มาตรา ๒	,,
มาตรา ๓	,,
มาตรา ๔	,,
มาตรา ๕	,,
แผนที่ท้ายพระราชบัญญัติ	,,

(ลงชื่อ) หลวงชลานุสสร
(หลวงชลานุสสร)
เลขานุการ.

ร่าง

พระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ เพื่อสร้างและขยายทางหลวงเทศบาลที่บริเวณเพลิงไหม้ ในท้องที่ตำบลหน้าเมือง อำเภอเมืองปราจีนบุรี จังหวัดปราจีนบุรี พ.ศ. ๒๔๙๓

.....

.....

.....

.....

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

โดยที่เป็นการสมควรให้เวนคืนอสังหาริมทรัพย์ เพื่อสร้างและขยายทางหลวงเทศบาลที่บริเวณเพลิงไหม้ ในท้องที่ตำบลหน้าเมือง อำเภอเมืองปราจีนบุรี จังหวัดปราจีนบุรี ซึ่งเทศบาลเมืองปราจีนบุรีได้ดำเนินการซึ่งจะต้องเวนคืนเสร็จแล้ว ตามความในพระราชบัญญัติทางหลวง พุทธศักราช ๒๔๗๒

.....

.....

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า "พระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์เพื่อสร้างและขยายทางหลวงเทศบาลที่บริเวณเพลิงไหม้ ในท้องที่ตำบลหน้าเมือง อำเภอเมืองปราจีนบุรี จังหวัดปราจีนบุรี พ.ศ. ๒๔๙๓"

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ข้าหลวงประจำจังหวัดปราจีนบุรี เป็นเจ้าหน้าที่เวนคืนอสังหาริมทรัพย์ตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔ ให้เวนคืนอสังหาริมทรัพย์ในท้องที่ตำบลหน้าเมือง อำเภอเมืองปราจีนบุรี จังหวัดปราจีนบุรี โดยมีแนวทางกว้างตามใบแนบท้ายพระราชบัญญัตินี้ และตามแผนผังที่ดินซึ่งจะได้ปิดประกาศไว้ ณ ที่ว่าการอำเภอ และตำบลที่อสังหาริมทรัพย์นั้นตั้งอยู่ให้แก่เทศบาลเมืองปราจีนบุรี

มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้.

คณะกรรมาธิการเข้าประจำที่

เลขาธิการรัฐสภา : ร่างพระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์เพื่อสร้างและขยายทางหลวงเทศบาลที่บริเวณเพลิงไหม้ ในท้องที่ตำบลหน้าเมือง อำเภอเมืองปราจีนบุรี จังหวัดปราจีนบุรี พ.ศ. ๒๔๙๓

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ชื่อร่างพระราชบัญญัติ ไม่มีการแก้ไข คำปรารภ ไม่มีการแก้ไข มาตรา ๑ ไม่มีการแก้ไข มาตรา ๒ มาตรา ๓ มาตรา ๔ และมาตรา ๕ ไม่มีการแก้ไข แผนที่ท้ายพระราชบัญญัติ ไม่มีการแก้ไข

ประธานวุฒิสภา : หมดวาระที่ ๒ แล้ว พิจารณาเป็นวาระที่ ๓ ผู้ใดเห็นชอบด้วยร่างพระราชบัญญัตินี้ โปรดชูมือขึ้น

มีสมาชิกยกมือ ๖๔ คน

ประธานวุฒิสภา : ท่านผู้ไม่เห็นด้วย โปรดชูมือขึ้น

ไม่มีสมาชิกยกมือ

ประธานวุฒิสภา : เป็นอันว่าเห็นชอบด้วยร่างพระราชบัญญัตินี้

วาระต่อไปขอให้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ในท้องที่ อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี และอำเภอท่ามะกา อำเภอท่าม่วง และอำเภอเมืองกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี พ.ศ. ๒๔๙๓ ซึ่งคณะกรรมาธิการสามัญ คณะที่ ๒ พิจารณาเสร็จแล้ว พิจารณาเป็นวาระที่ ๓ เชิญกรรมาธิการเข้าประจำที่

บันทึกการประชุมกรรมาธิการสามัญ คณะที่ ๒

พิจารณาร่างพระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ในท้องที่อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี และอำเภอท่ามะกา อำเภอท่าม่วง และอำเภอเมืองกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี

พ.ศ. ๒๔๙๓

ร่างพระราชบัญญัตินี้บัดนี้ไม่มีผู้แปรญัตติ คณะกรรมาธิการได้ทำการพิจารณาพร้อมด้วย หลวงวิทิตยดรกิจ และ นายประมวณ สุดบุตร ผู้แทนรัฐบาล ปรากฏผลของการพิจารณาดังต่อไปนี้

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ชื่อร่างพระราชบัญญัติ	ไม่มีการแก้ไข
คำปรารภ	,,
มาตรา ๑	,,
มาตรา ๒	,,
มาตรา ๓	,,
มาตรา ๔	,,
มาตรา ๕	,,
มาตรา ๖	,,
แผนที่ท้ายพระราชบัญญัติ	,,

(ลงชื่อ) **พระมิตินัยประสาน**

(พระมิตินัยประสาน)

เลขานุการ.

ร่าง
พระราชบัญญัติ
เวนคืนอสังหาริมทรัพย์ในท้องที่อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี และอำเภอท่ามะกา อำเภอท่าม่วง และอำเภอเมืองกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี

พ.ศ. ๒๔๙๓

โดยที่เป็นการสมควรให้เวนคืนอสังหาริมทรัพย์ตามที่ได้กำหนดไว้ในพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินในบริเวณที่ที่จะเวนคืน ในท้องที่อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี และอำเภอท่ามะกา อำเภอท่าม่วง อำเภอเมืองกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี พ.ศ. ๒๔๙๓

.....

.....

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า "พระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ ในท้องที่อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี และอำเภอท่ามะกา อำเภอท่าม่วง และอำเภอเมืองกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี พ.ศ. ๒๕๔๓

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับ ตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้อธิบดีกรมรถไฟเป็นเจ้าหน้าที่เวนคืนอสังหาริมทรัพย์ตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔ ให้เวนคืนอสังหาริมทรัพย์ ในท้องที่อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี และอำเภอท่ามะกา อำเภอท่าม่วง และอำเภอเมืองกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี ภายในแนวเขตตามแผนที่ท้ายพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งปรากฏรายชื่อผู้เป็นเจ้าของ หรือผู้ครอบครองโดยชอบด้วยกฎหมายตามบัญชีท้ายพระราชบัญญัตินี้ให้แก่กรมรถไฟ

มาตรา ๕ เงินค่าทำขวัญแก่เจ้าของ หรือผู้ครอบครองให้กำหนดตามราคาที่ซื้อขายกันในตลาดในวันใช้พระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๖ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

เจตาธิการรัฐสภา : ร่างพระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ในท้องที่อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี และอำเภอท่ามะกา อำเภอท่าม่วง และอำเภอเมืองกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี พ.ศ. ๒๕๔๓ ข้อร่าง พระราชบัญญัติ ไม่มีการแก้ไข คำปรารภ ไม่มีการแก้ไข มาตรา ๑ ไม่มีการแก้ไข มาตรา ๒ มาตรา ๓ มาตรา ๔ มาตรา ๕ และมาตรา ๖ ไม่มีการแก้ไขแผนที่ท้ายพระราชบัญญัติ ไม่มีการแก้ไข

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ประธานวุฒิสภา : หมดวาระที่ ๒ แล้ว พิจารณาวาระที่ ๓ ผู้ใดเห็นชอบด้วยร่างพระราชบัญญัตินี้ โปรดชูมือขึ้น

มีสมาชิกยกมือ ๖๐ คน

ประธานวุฒิสภา : ผู้ใดไม่เห็นด้วย โปรดชูมือขึ้น

ไม่มีสมาชิกยกมือ

ประธานวุฒิสภา : เป็นอันเห็นชอบด้วยร่างพระราชบัญญัตินี้

วาระต่อไป คือเลือกตั้งกรรมาธิการพิจารณายกร่างข้อบังคับการประชุมปรึกษาของวุฒิสภา ทั้งนี้เนื่องมาจากข้อบังคับการประชุมและปรึกษาวุฒิสภาได้ใช้อยู่ในขณะนี้ในมาตรา ๓๕ มีว่า "นอกจากร่างพระราชบัญญัติที่เสนอมาจากสภาผู้แทนแล้ว ญัตติใดที่สภายังมิได้พิจารณา หรือพิจารณายังไม่เสร็จย่อมเป็นอันตกไป เมื่อมีการเปลี่ยนสมาชิกของสภาถึงกึ่งหรือกว่ากึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมด" บัดนี้ได้มีการเปลี่ยนสมาชิกจำนวนถึงหนึ่งตามวาระ เพราะฉะนั้นร่างข้อบังคับคณะกรรมาธิการ ไปยกร่างขึ้นนั้น เป็นอันระงับไป แต่ทั้งนี้ขอให้ท่านเลือกตั้งกรรมาธิการขึ้นใหม่นี้ แต่การเลือกตั้งกรรมาธิการขึ้นใหม่นี้ ก็สุดแล้วแต่ท่านจะเลือกกรรมาธิการใหม่หรือเก่าหรือทั้งเก่าทั้งใหม่

พระยาสุริยานุวงศ์ประวัติ : ในการที่จะเลือกตั้งกรรมาธิการเพื่อร่างข้อบังคับนั้น ข้าพเจ้าเห็นว่าควรจะตั้งกรรมาธิการชุดเก่า เพราะทุกกรรมาธิการชุดเก่าได้พิจารณามาด้วยความรอบคอบและได้ทำมาช้านานเต็มที่แล้ว ถ้าหากจะตั้งกรรมาธิการชุดอื่นหรือคนอื่นต่อไป การพิจารณาก็ต้องรอฟังใหม่ ก็ย่อมเป็นการเสียเวลา และอีกประการหนึ่งในการใช้ข้อบังคับนี้ก็เป็นการใช้อยู่เหมือนกัน เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าขอเสนอแต่ท่านผู้มีเกียรติทั้งหลายว่า ในการที่จะตั้งกรรมาธิการใหม่นี้จะต้องเพื่อไม่เป็นการเสีย

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

เวลาดังที่ข้าพเจ้าได้แถลงมาแล้ว ข้าพเจ้าเสนอว่าควรจะมอบให้กรรมาธิการชุดเก่าได้พิจารณาเรื่องนี้ให้เสร็จเด็ดขาดลงไปจะดีกว่า

พระยาอรรถการียนิพนธ์ : ในการตั้งกรรมาธิการนั้นสำหรับที่ท่านจะเลือกกรรมาธิการชุดเก่าก็มีเหตุผลอยู่ แต่ท่านจะเสนอให้เลือกกรรมาธิการชุดเก่าทั้งชุด ข้าพเจ้าเห็นว่าทำไม่ได้ เพราะเหตุว่าตามข้อบังคับการเลือกกรรมาธิการต้องเสนอเป็นคน ๆ ไป

พระสุทธิอรรถนฤมนต์ : คือว่าในชั้นนี้ข้าพเจ้ายังไม่เข้าใจว่าการเลือกกรรมาธิการใหม่นี้ เลือกสำหรับยกร่างหรือเป็นกรรมาธิการในชั้นที่มีการรับหลักการแล้ว

ประธานอุณหิสภา : กรรมาธิการที่ได้รับมอบหมายไปก่อนนี้ไปร่างก็ยังไม่เสร็จ ก็ยังไม่เสนอขึ้นมา แต่เผอิญโดยอาศัยข้อบังคับ ซึ่งข้าพเจ้าอ่านให้ท่านฟังก็เป็นอันระงับ ก็เป็นผู้ที่ตั้งกรรมาธิการยกร่างใหม่เสียก่อน เอาเสนอต่อสภา แล้วจึงจะส่งให้ไปแปรญัตติ

พระสุทธิอรรถนฤมนต์ กรรมาธิการได้เสนอเข้าระเบียบวาระเข้าระเบียบวาระไปแล้ว

พระยาสุริยานุวงศ์ประวัติ : ร่างข้อบังคับนี้ได้เสนอแล้ว ท่านประธานไม่อยู่ ไปต่างประเทศ แล้วบรรดาท่านสมาชิกทั้งหลายของระงับไว้เพราะจวนสิ้นวันจับสลากแล้ว เพราะฉะนั้นขอให้พิจารณาตั้งกรรมาธิการใหม่ บัดนี้เข้าระเบียบวาระแล้ว

พระยาอรรถการียนิพนธ์ : ถึงแม้ว่ากรรมาธิการชุดเดิมจะได้ยกร่างแล้วเสนอสภาแล้วก็ตามแต่ข้าพเจ้าเห็นด้วยท่านประธานว่า ข้อบังคับข้อ ๓๕ ต้องนำมาใช้ด้วยเหตุว่าญัตติเขียนร่างข้อบังคับนี้ยังไม่เสร็จไป ญัตตินี้ต้องตกไป ต้องตั้งกรรมาธิการยกร่างใหม่ ส่วนกรรมาธิการจะมาใช้ของกรรมาธิการเก่าอย่างไร ต้องกรรมาธิการใหม่เพื่อไปยกร่างขึ้นมา ส่วน

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

กรรมาธิการใหม่ จะไปยกร่างนั้นอาศัยร่างเดิมหรือของกรรมาธิการเก่าอย่างไรนั้นอีกเรื่องหนึ่ง

ประธานวุฒิสภา : ข้าพเจ้าคิดว่าเรื่องนี้ไม่เป็นปัญหา คือทำอยู่แล้วยังไม่ได้เรียกว่าส่ง คือว่าไม่เสร็จอย่างนี้ต้องระงับไป คือว่าต้องมีประชุมกันออกไข้แล้วถึงจะเสร็จ ไม่ประชุมใช้ยังไม่ได้ ที่ข้าพเจ้าบอกว่าเลือกคนเก่าคนใหม่นั้นข้าพเจ้าไม่ได้หมายความว่าเลือกชุดเดิม แล้วแต่ท่านจะเลือก คือว่าต้องเสนอมาเป็นคน ๆ แต่อาจเป็นคนเก่าหรือคนใหม่แล้วแต่ท่าน เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าเห็นว่าไม่เสียเวลาเราเลือกกันดีกว่า เพราะเรื่องนี้เห็นจะไม่มีปัญหา

นายจรินทร์ กฤษณภักดี : ผมขอทราบรายนามกรรมาธิการชุดเก่า

เลขาธิการรัฐสภา : รายชื่อคณะกรรมาธิการชุดเก่ามีดังนี้ ๑. นายบรรจง ศรีจรูญ ๒. หลวงประกอบนิติสาร ๓. พระยาปรีดานฤเบศร์ ๔. พระยาศรีธรรมราช ๕. พระยาศรีวิสารวาจา ๖. พระสุทธิยอรรถมุนดี ๗. พระยาอรรถกฤตนิรุตติ ๘. พระยาอรรถการัย์นิพนธ์ ๙. พระยา—อัชราชทรงศิริ

ประธานวุฒิสภา : มีผู้ใดจะเสนอชื่อ

นายจรินทร์ กฤษณภักดี : ข้าพเจ้าขอเสนอ นายบรรจง ศรีจรูญ

ประธานวุฒิสภา : เสนอจำนวนก่อน

นายจรินทร์ กฤษณภักดี : ข้าพเจ้าขอจำนวนเท่าเดิม คือ ๙ คน มีสมาชิกรับรอง

ประธานวุฒิสภา : มีสมาชิกเสนอ ๙ คน เมื่อไม่มีผู้ใดมีความเห็นเป็นอย่างอื่นถือว่าที่ประชุมอนุมัติ

นายจรินทร์ กฤษณภักดี : ผมขอเสนอ นายบรรจง ศรีจรูญ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

มีสมาชิกรับรอง

พลตรี พระยุตมโยธาธิยุต : ข้าพเจ้าขอประทานโทษจะต้องเสนอกรรมาธิการใหม่ ๆ ด้วย เพราะว่าจะต้องเปลี่ยนโฉมหน้าของเรื่องราวที่ร่างขึ้น จึงขอประทานโทษขอเสนอไม่ใช่ช้า ขอเสนอ พระยาอภัยสงคราม

มีสมาชิกรับรอง

นาจาเอก หม่อมเจ้าพรปรีชา กมลาศน์ : ขอเสนอ หลวงประกอบนิติสาร

มีสมาชิกรับรอง

หม่อมเจ้า ชัชชวลิต เกษมสันต์ : ขอเสนอ พระสุทธิอรรถนฤมนต์

มีสมาชิกรับรอง

พลตรี พระยาวิบุลอายุรเวท : ขอเสนอ พระยาศรีวิสารวาจา

มีสมาชิกรับรอง

พระยาสุริยานุวงศ์ประวัติ : ขอเสนอ พระยาอรรถการีย์นิพนธ์

มีสมาชิกรับรอง

พระยาสารกิจพงศ์ธรรมพิลาส : ขอเสนอ พระยาศรีธรรมราช

มีสมาชิกรับรอง

พระยาสมันตรัฐบุรินทร์ : ขอเสนอ นายบรรจง ศรีจารุญ

ประธานวุฒิสภา : มีแล้ว ช้า

พระชัยบัญญา : ขอเสนอ พระยาอัชราชทรงศิริ

มีสมาชิกรับรอง

หลวงประกอบนิติสาร : ขอเสนอ หม่อมเจ้าชัชชวลิต เกษมสันต์

มีสมาชิกรับรอง

ประธานวุฒิสภา : ครบ ๙ คนแล้ว ขอให้เลขาธิการอ่านรายชื่อ

เลขาธิการรัฐสภา : รายชื่อ ๑. นายบรรจง ศรีจารุญ ๒. พลโท

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

พระยาภัยสงคราม ๓. หลวงประกอบนิติสาร ๔. พระสุทธิอรรถนฤมนต์ ๕. พระยาศรีวิสารวาจา ๖. พระยาอรรถการีย์นิพนธ์ ๗. พระยาศรีธรรมราช ๘. พระยาอัษฎาชุตรงศักดิ์ ๙. หม่อมเจ้าชัชชวาลย์ เกษมสันต์

ประธานอุปสภา : มีผู้ใดจะเสนอต่อไปหรือไม่ เมื่อไม่มีผู้เสนอต่อไป ก็ถือว่าที่ประชุมอนุมัติให้กรรมาธิการ ๙ คน ตามเสนาธิการรัฐสภาอ่านเมื่อกี้นี้ ขอให้กรรมาธิการไปดำเนินการยกร่างแล้วเสนอขึ้นมาในเวลาเร็วที่สุด

ก่อนที่จะปิดประชุมอยากจะเรียน เพราะเหตุว่าในระหว่างวันประชุม เพราะว่าวันหยุดราชการ ๙—๑๐—๑๑ แล้ววันอังคารที่จะถึงนี้ วันที่ ๑๒ เสนาธิการรัฐสภา รายงานว่าเมื่อท่านได้พิจารณาวันนี้หมดระเบียบวาระแล้วก็ยังไม่หมดระเบียบวาระอันที่จะบรรจุลงวันที่ ๑๒ วันที่เริ่มเปิดหลังจากวันหยุดนี้ ถ้าจะเลื่อนไปวันไหนขอปรึกษาหารือ วันที่ ๑๒ ไม่มีระเบียบวาระ คือวันที่ ๑๒ นี้ไม่มีเรื่อง ก็ควรจะประชุมวันอื่นแทน

พระยาสุริยานุวงศ์ประวัติ : ข้าพเจ้าคิดว่าวันอังคารที่จะถึงนี้ถ้าไม่มีเรื่องอะไรก็เลื่อนไปวันอังคารหน้า คือวันที่ ๑๙ คือควรยึดหลักไว้ว่าการประชุมของอุปสภาควรจะเป็นวันอังคาร

ประธานอุปสภา : มีสมาชิกเสนอว่าให้เลื่อนไปวันอังคารที่ ๑๙ ถ้าไม่มีผู้ใดเห็นเป็นอย่างอื่น ก็ถือว่าที่ประชุมอนุมัติให้มีการประชุมวันอังคารที่ ๑๙ ไม่มีการประชุมวันอังคารที่ ๑๒ หมดระเบียบวาระแล้ว เลิกประชุม.

เลิกประชุมเวลา ๑๗.๐๕ น.

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

กรรมาธิการตรวจรายงานการประชุมวุฒิสภา	ผู้จดรายงาน
พระยาเมธาธิบดี	ประเสริฐ บัทมะสุคนธ์
นาวาเอก หม่อมเจ้าพูนปรีชา กมลาศน์	ประสิทธิ์ ศรีสุชาต
พระยาวิชิตชลธี	สุรินทร์ ลีพลากร
หลวงชลานุสสร	สุขันธ์ จิตรกถึก
พระยาสุรพันธ์เสนี	อารีรัตน์ สู่บุญ
พระยาภรตราชา	โฉมเฉลา ลีพลากร
พระชัยบัญญา	เลิก จารุนัฏ
พระยาสุริยานุวงศ์ประวัติ	ฉันทนา ชานบ้อม
พระยาเสนีณรงค์ฤทธิ์	ช. คุปตวาทิน
	ผานิต ศตะกูรมะ
	อุดม พลอยสังวาลย์
	สุพงศ์ ศิริพูนเกียรติ
	วิจิตร นิละไพจิตร

เจริญ บุณฑโร
เลขาธิการรัฐสภา

ศรีธรรมาธิเบศ
ประธานวุฒิสภา

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand